

Konsekvensutredning Statens energimyndighets föreskrifter om ursprungsgarantier för energi (STEMFS 2025:00)

Sammanfattning

Statens energimyndighet (Energimyndigheten) föreslår nya föreskrifter STEMFS (2025:00) om ursprungsgarantier för energi som ska ersätta STEMFS (2017:2) om ursprungsgarantier för el. Föreskrifterna innehåller bestämmelser om mätning och rapportering av mätvärden, nettoelproduktion, korrektionsfaktor samt producentens skyldighet att meddela förändringar. I föreskrifterna finns också bestämmelser om uppgifter som ska ingå i en ansökan om ursprungsgarantier (UG) och hur uppgifter ska lämnas.

Energimyndighetens bemyndigande att utfärda föreskrifter om mätning, rapportering, utfärdande, annullering, överföring, uppgifter på ursprungsgarantin och verkställighet av lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för energi kommer från 24 § i förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi. Lag (2010:601) om ursprungsgarantier för energi röstades igenom i riksdagen 2022 men träder i kraft den dag som regeringen bestämmer. De huvudsakliga ändringarna genomförs för att följa det reviderade förnybartdirektivet¹ artikel 19 och standarden EN 16325 som direktivet hänvisar till. De ändringsförslag som finns jämförs med tidigare formuleringar och identifierade konsekvenser för UG-systemets aktörer synliggörs. Det tillkommer flera nya skrivningar som främst rör utfärdande av UG för gas, värme, kyla och energilager.

Denna utredning är en genomgång av ekonomiska konsekvenser för UG-systemets aktörer, producenter, rapportörer, offentlig verksamhet och kunder. De största konsekvenserna gäller ökad administration för producenter på grund av bland annat mätning inom icke-koncessionspliktigt nät (IKN) då UG inte längre kan utfärdas för hjälpkraft, att egenanvändning måste redovisas och att uppgifter om energilager ska redovisas för ursprungsgarantier för el. Energimyndigheten behöver uppdatera IT-stöd och handlägningsrutiner.

Svenska producenter av gas, värme och kyla kommer efter föreskrifternas ikraftträdande kunna ansöka om utfärdande av ursprungsgarantier vilket innebär nya möjligheter för både producenter och kunder.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (förnybartdirektivet), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413

Eftersom UG-systemet är frivilligt påverkas främst de kunder som önskar ursprungsgaranterad energi och leder inte till nya sociala konsekvenser. UG hanteras och utfärdas digitalt vilket leder till marginell påverkan på miljön.

I föreskrifterna införs nya bestämmelser i 4-5, 7, 10, 11-13, 16-18, 20-21, 25-27, 34, 35, 37, 38 och 41 §§ som i de flesta fall handlar om utfärdande av UG för gas, värme och kyla. Det finns även nya bestämmelser som påverkar el, gas, värme och kyla som 10 §, 25 § *Hur el, gas, värme eller kyla producerat från el, gas, värme eller kyla ska rapporteras*, 26 § *Konvertering*, 27 § *Granskningsrapport för bränsledeklarationer*, 35 § *Hur utfärdande från anläggningar med energilagring hanteras*, 41 § *Särskilt om ursprungsgarantier för gas i unionsdatabasen*. I bestämmelserna som gäller el finns justeringar för att stämma mot det reviderade förnybarhetsdirektivet och EN 16325 eller för att förtydliga.

Konsekvensutredningen har tagits fram i enlighet med förordning (2024:183) om konsekvensutredningar.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft 1 januari 2026 med övergångsperiod fram till 31 december 2026. Under övergångsperioden kan innehavare till anläggningar som idag är godkända för utfärdande av ursprungsgarantier för el inkomma med en ny ansökan som innehåller de uppgifter som efterfrågas i föreskrifterna. Anläggningar som saknar ett nytt beslut om utfärdande av ursprungsgarantier efter den 31 december 2026 kommer att få sitt utfärdade av ursprungsgarantier återkallat. Undantaget är de ansökningar som inkommit innan den 31 augusti 2026. Där kommer utfärdandet av ursprungsgarantier att fortsätta till dess att ansökan har prövats slutligt.

Innehåll

Sammanfattning	1
Definitionslista	5
1 Ärendets beredning	7
2 Bakgrund	7
2.1 Systemet med ursprungsgarantier	8
2.1.1 El.....	8
2.1.2 Gas.....	11
2.1.3 Värme och kyla.....	12
2.2 Elmarknaden	12
2.2.1 Elnätets uppbyggnad.....	12
2.2.2 Aktörer på elmarknaden	14
2.3 Gasmarknaden	15
2.3.1 Gasnätets uppbyggnad.....	15
2.3.2 Aktörer på gasmarknaden.....	16
2.4 Marknaderna för värme och kyla.....	17
2.4.1 Värmemarknaden	17
2.4.2 Marknaden för kyla	19
3 Problem- och målformulering	20
3.1 Nollalternativet	21
4 Beskrivning av förslaget	22
4.1 De nya föreskrifterna	22
5 Alternativa lösningar	58
5.1 El.....	58
5.1.1 Egenanvändning	58
5.2 Gas	60
5.2.1 Hjälpen energi	60
5.2.2 Platsbesök.....	60
5.3 Värme och kyla.....	61
5.3.1 Hjälpen energi	61
5.3.2 Egenanvändning	61

6	Rättsliga förutsättningar	62
6.1	Myndighetens bemyndigande att utfärda föreskrifter.....	62
6.2	Om kostnadseffekter för det allmänna och kommunal självstyrelse.....	62
6.3	Överensstämmelse med EU-regler.....	63
7	Ekonomiska konsekvenser	65
7.1	Konsekvenser för energiproducenter och rapportörer.....	66
7.1.1	El.....	68
7.1.2	Gas.....	76
7.1.3	Värme och kyla.....	80
7.2	Påverkan på konkurrensförhållanden.....	84
7.2.1	El.....	84
7.2.2	Gas.....	86
7.2.3	Värme och kyla.....	86
7.3	Annan påverkan på företag.....	87
7.4	Särskild hänsyn till små företag.....	87
7.4.1	El.....	87
7.4.2	Gas, värme och kyla.....	88
7.5	Konsekvenser för offentlig sektor.....	89
7.5.1	Konsekvenser för Energimyndigheten.....	89
7.5.2	Konsekvenser för övrig offentlig verksamhet.....	91
7.6	Konsekvenser för energikunder.....	92
7.6.1	El.....	92
7.6.2	Gas, värme och kyla.....	93
8	Miljömässiga konsekvenser	93
9	Sociala konsekvenser	95
10	Ikraftträdande och informationsinsatser	95
10.1	Samråd.....	95
10.2	Uppföljning.....	96
10.3	Kontaktpersoner.....	96

Definitionslista

Ord och uttryck som används i konsekvensutredningen har samma betydelse som i lagen (2010:601) och förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi.

Annullering: en UG ska annulleras när den motsvarande energin har använts. Annulleringen är en garanti för att det inte säljs mer energi av ett visst ursprung än som har producerats. En UG ska även annulleras om den inte har använts inom tolv månader från den tidpunkt då energin som UG avser producerades. Vid annullering är det möjligt att få ett annulleringsbevis för bekräftelse av att UG annullerats för ett specifikt ändamål.

Bränsledeklaration: specificerar typ och fördelning av tillförda energikällor till anläggningen under deklarationsperioden.

Distribution av energi: den fysiska leveransen av energi från anläggningen.

EECS-ursprungsgaranti: en ursprungsgaranti som är utfärdad i enlighet med det internationella regelverket Principles and Rules of Operation of the Association of Issuing Bodies (AIB) for the European Energy Certificate System (EECS).

Egenanvändning av el: el som förbrukas innan anslutningspunkt till koncessionspliktigt nät och som inte är hjälpkraft.

Egenanvändning av gas, värme eller kyla: energi som används inom anläggningen och som inte är hjälpenergi.

Energikälla: energi som används för att producera el, gas, värme eller kyla. Betecknas alltid med en specifik bränslekod.

Energilager: enhet som används för att lagra energi där energin som förs in i lagringsenheten är av samma typ som den energi som förs ut.

Enhetsdeklaration: specificerar fördelning vid produktion av el från olika energikällor under deklarationsperioden om anläggningen har olika teknikkoder.

Hjälpkraft: el som används för produktion av el inom en anläggning.

Hjälpenergi: energi som används för produktion av gas, värme eller kyla inom anläggningen.

Icke koncessionspliktigt nät: elledningar som är undantagna från kravet om nätkoncession och får byggas utan tillstånd.

Koncessionspliktigt nät: el- eller naturgasledning som omfattas av nätkoncession, vilket innebär att företaget som vill bygga dessa måste ansöka om tillstånd hos Energimarknadsinspektionen.

Konvertering: produktion av el, gas, kyla eller värme genom omvandling av el, gas, värme eller kyla vars ursprung garanteras av ursprungsgarantier.

Korrektionsfaktor: används för att räkna ut den mängd el som ska ligga till grund för utfärdande av UG. Korrektionsfaktorn ser till att hjälpkraft (el) eller hjälpenergi (gas, värme och kyla) dras av från bruttoelproduktionen.

Licensdeklaration: specificerar distributionen av energi för anläggningen vid produktion av gas under deklarationsperioden.

Residualmix: är det miljövärde som är kvar när man räknat bort den energi som sålts med garanterat ursprung. Beräknas separat för el, gas, värme och kyla.

Spillvärme eller spillkyla: oundviklig värme eller kyla som genereras som en biprodukt och som skulle förflyktigas oanvänt om det inte fanns tillgång till ett fjärrvärme- eller kylsystem.

Teknikkod: koden på en UG som anger med vilken teknik som anläggningen producerar energi, för vilken UG är utfärdad.

Ursprungsgaranti: ett elektroniskt dokument vars syfte är att garantera ursprunget på den el, gas, kyla eller värme som har producerats.

Ursprungsmärkning: tillhandahållande av information till en slutkund om andelen eller mängden av den energi som levereras till dem som har specifika attribut.

Värmevärde: värmevärdet på ett bränsle anger hur mycket värmeenergi som potentiellt finns tillgängligt i bränslet. Man skiljer på högre (kalorimetriskt) värmevärde och lägre värmevärde.

1 Ärendets beredning

De nya föreskrifterna har tagits fram mot bakgrund av regeringens nya förordning (2025:000) om ursprungsgarantier för energi. Den 28 juni 2024 fick Statens energimyndighet (Energimyndigheten) i uppdrag att ta fram underlag för genomförande av delar av det reviderade direktivet om förnybar energi (diarienummer: KN2024/01377). De nya förslagen bygger på artikel 19 om ursprungsgarantier (UG) i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (förnybartdirektivet), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

Energimyndigheten har under arbetet med uppdatering av föreskrifterna haft avstämningar med Klimat- och näringslivsdepartementet. Energimyndigheten har haft dialog med branschorganisationer, berörda företag och andra berörda parter om den aktuella förändringen. Gasbranschen är intresserad av att kunna få UG utfärdade för gasproduktion, för att underlätta biogashandeln med andra länder men även nationellt. För värme- och kylbranschen så är behovet av UG inte lika tydligt eftersom värme och kyla främst handlas lokalt.

I samband med föreskriftsarbetet har en konsekvensutredning tagits fram i enlighet med förordning (2024:183) om konsekvensutredningar. Konsekvensutredningen behandlar de nya föreskrifterna STEMFS (2025:00) om ursprungsgarantier för energi som ersätter tidigare föreskrifter STEMFS (2017:2) om ursprungsgarantier för el.

2 Bakgrund

I detta avsnitt ges bakgrundsinformation om de nya föreskrifterna utifrån det reviderade förnybartdirektivet och den europeiska standarden EN 16325.

Elproducenter har kunnat få UG utfärdade för sin produktion i Sverige sedan 2003. I och med införande av förnybartdirektivet 2010 infördes bland annat krav på ursprungsmärkning av el samt att UG för el ska vara elektroniska dokument. Den första revideringen av förnybartdirektivet trädde ikraft i december 2018. Enligt artikel 19 av den första revideringen av förnybartdirektivet har producenter av förnybar energi även rätt att få UG utfärdade för gas, inklusive vätgas samt värme och kyla.

Redan vid den första revideringen av förnybartdirektivet artikel 19 refererar direktivet till EN 16325. Denna har varit publicerad sedan 2013 och en revideringsprocess av EN 16325 startades 2020. Enligt direktivet ska medlemsländer säkerställa att utfärdande av UG uppfyller de kriterier som finns i

EN 16325. Den andra revideringen av förnybartdirektivet trädde i kraft i november 2023 och innehåller ytterligare förändringar av artikel 19.

2.1 Systemet med ursprungsgarantier

I dagsläget kan man i Sverige endast få UG utfärdat för el, där varje UG motsvarar 1 MWh elproduktion. Nedan redogörs grunden för systemet med UG för el, gas, värme och kyla där producenter av gas, värme och kyla också kommer att kunna få en UG för gas, värme eller kyla utfärdad för varje MWh gas, värme eller kyla de producerar.

2.1.1 EI

UG för el fungerar som ett instrument för att kunna spåra hur en viss mängd el har producerats och använts. Elproducenter kan ansöka hos Energimyndigheten om att få sin anläggning godkänd för utfärdande av UG. Energimyndigheten utfärdar UG för alla typer av elproduktion, till exempel från solkraft, vindkraft, kärnkraft och kraftvärme. UG utfärdas i elektronisk form i Energimyndighetens kontoföringssystem Cesar (kontoföringssystemet).

Elproducenter kan sälja sina UG på en öppen marknad där prissättningen sker genom förhandling mellan köpare och säljare vid respektive affär. Handeln sker via bilaterala avtal eller via mäklare, medan själva överföringen av sålda UG hanteras i kontoföringssystemet. Köparen av UG är vanligtvis ett elhandelsföretag som vill sälja elavtal bestående av el från en särskild energikälla eller energimix.

För att garantera elens ursprung i avtalet behöver elhandelsföretaget köpa och annullera UG motsvarande den mängd el som de säljer till slutkunden². Annulleringen säkerställer att en UG inte kan användas flera gånger. På så sätt kan det inte säljas mer el från en viss energikälla än det har producerats, trots att all el oavsett produktionssätt, blandas i elnätet.

Ellagens krav på att redovisa ursprungsmärkning gäller endast elhandelsföretag. Utöver elhandelsföretag finns det även företag som själva väljer att köpa och annullera UG för att visa på ursprunget av elen de använder. Företagen som köper och annullerar UG gör det för att exempelvis uppfylla redovisningskrav, konsumentkrav på produkter eller för att visa på uppfyllnad av företagets klimatmål.

² Se 9 kap. 28 § ellagen ([1997:857](#)) som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter därom. Närmare bestämmelser finns i förordningen ([2023:242](#)) om leverans av el och aggregeringstjänster och Energimarknadsinspektionens föreskrifter EIFS 2023:2.

UG är giltiga i tolv månader. Giltighetstiden räknas från den kalendermånad då elen som garantin avser producerades. Vid föråldrande annulleras UG i systemet, vilket innebär att de inte längre är tillgängliga för innehavaren.

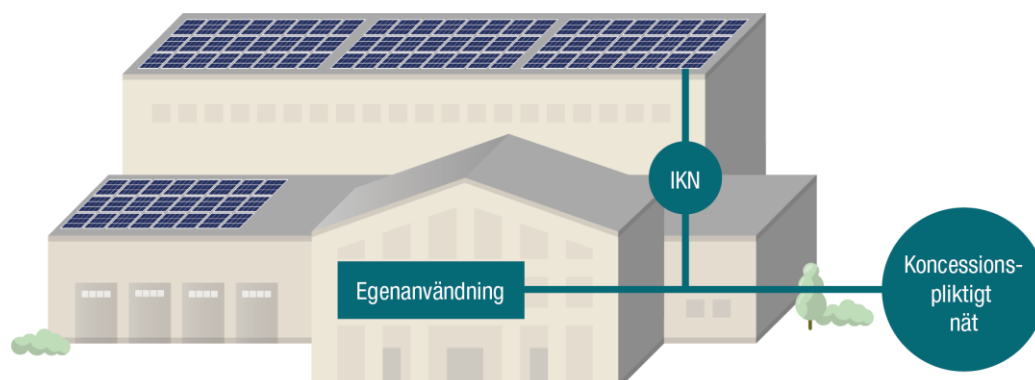
Internationellt överförbara ursprungsgarantier

I Sverige utfärdas två varianter av UG, UG som kan överföras nationellt och internationellt överförbara UG (EECS-UG). Båda varianter kan användas för att uppfylla kraven på ursprungsmärkning gentemot svenska elkunder enligt ellagen. UG kan endast hanteras och användas för svenska aktörers räkning i kontoföringssystemet medan EECS-UG även kan överföras till och från andra länders register för UG. Förutsättningen för överföring av EECS-UG är att dessa länder är medlemmar i organisationen Association of Issuing Bodies (AIB) och är anslutna till AIB:s datahubb för överföringar av EECS-UG. EECS-UG utfärdade för el som producerats i Schweiz och Serbien är dock inte tillåtet att använda för ursprungsmärkning i Sverige. Det beror på att UG för el producerad utanför EU och EES bara kan erkännas om det finns ett särskilt avtal mellan landet och EU.

EECS, European Energy Certificate System, administreras av AIB, en europeisk organisation som ansvarar för att säkerställa att UG hanteras på ett enhetligt och transparent sätt. AIB koordinerar medlemsländer och deras nationella system för UG och ser till att det finns gemensamma standarder och regler för handel. EECS används för att hantera och spåra UG för förnybar energi i Europa. Systemet hjälper också till att främja transparens och pålitlighet inom marknaden för förnybar energi.

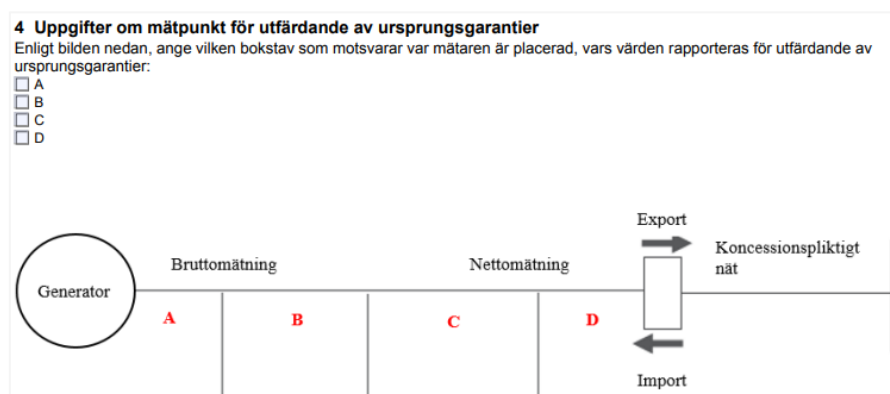
Utfärdande i relation till nettoelproduktion

I Sverige utfärdas UG för den mängd el som har uppmätts och rapporterats till Energimyndigheten. Elproducenten kan välja om de vill mäta elproduktionen i anslutning till koncessionspliktigt nät eller i en mät punkt inom IKN.

Figur 1. Illustration av alternativa placeringar av mätpunkten, mätning av total produktion i IKN eller mätning av överskottet av el i anslutning till koncessionspliktigt nät.

Väljer elproducenten att mäta och rapportera från en mätpunkt i anslutning till koncessionspliktigt nät, utfärdas UG endast för överskottet av elproduktionen, det vill säga den el som matas ut på det koncessionspliktiga nätet. Väljer elproducenten i stället att använda en mätpunkt i IKN kan UG utfärdas för den totala elproduktionen (bruttoproduktion), alltså även för eventuell el som producenten själv använder (egenanvändning). Inte heller för EECS-UG görs något avdrag för eventuell egenanvänd el. För EECS-UG finns det dock krav på avdrag för hjälpkraft beroende på var någonstans inom IKN som den exakta mätpunkten är placerad. Placering fastställs enligt Figur 2.

Figur 2: Aktuell modell för att ange uppgifter om mätpunkt för utfärdande vid ansökan om EECS-ursprungsgarantier. Egenanvändning kan förekomma vid alla mätpunkter före D.

Har anläggningen som får EECS-UG en mätpunkt placerad i figurens punkt A krävs en korrektionsfaktor för att räkna ut den mängd el som ska ligga till grund för utfärdande av UG. Korrektionsfaktorn ser till att hjälpkraft dras av från bruttoproduktionen. Punkt C är placerad efter uttag till hjälpkraft men före uttag till annan elanvändning såsom egenanvändning. Har anläggningen

mätplatsplacering C behöver de därmed inte göra avdrag för hjälpkraft med någon korrektionsfaktor. Punkt B i figuren gäller bara pumpkraftverk vilket är en väldigt ovanlig anläggningstyp.

Oavsett om en anläggning får UG eller EECS-UG innebär valet av mätning i IKN en möjlighet till fler UG som kan säljas för att generera en extra intäkt. Alternativt kan de annulleras av producenten själv vid behov av ursprungsmärkning av egen elanvändning som sker inom samma IKN.

Med mätpunkt i IKN behöver elproducenten själv bekosta inköp och installation av en elmätare samt se till att rapportering av mätvärden sker till Energimyndigheten via Ediel. Rapportering via Ediel kräver ett IT-system, vilket innebär kostnader för den som ska rapportera. Har elproducenten inte själv något system för att rapportera/ta emot via Ediel kan de anlita ett ombud för detta. Vid mätning i anslutningspunkten till koncessionspliktigt nät är elnätsföretagen skyldig att mäta och rapportera mätvärden till Energimyndigheten för anläggningar som får UG³.

Rapportörer i IKN kan vara elnätsföretagen i elproducentens nätområde eller ett annat företag som erbjuder tjänster inom mätning och rapportering. Rapportörer i koncessionspliktigt nät är endast elnätsföretag.

Myndigheternas roller

Energimyndigheten är numera både kontoförings- och tillsynsmyndighet av hanteringen av UG. Tidigare var Svenska Kraftnät kontoföringsmyndighet. Energimyndigheten tog över denna roll år 2015 och har sedan dess hand om både de mer serviceinriktade åtgärderna kopplade till kontoföringssystemet samt själva ärendehanteringen. Det innebär exempelvis att pröva ansökningar om utfärdande av UG och att utöva tillsyn över produktionsanläggningar som redan är godkända i systemet.

Energimarknadsinspektionen (Ei) är tillsynsmyndighet för ursprungsmärkning av el och kontrollerar genom tillsyn att elhandelsföretagen följer reglerna om ursprungsmärkning gentemot sina kunder.

2.1.2 Gas

Ursprungsgarantier för gas har inte tidigare utfärdats i Sverige. UG för gas kommer från den första revideringen av förnybartdirektivet som ger producenter av förnybar gas, inklusive vätgas, möjlighet att ansöka om utfärdande av UG. För gas saknas det i nuläget krav på ursprungsmärkning av gas via UG. Detaljerade regler för hur nettogasproduktion ska beräknas samt vad en UG för gas ska

³ [SFS 1999:716](#), 9 § 1 d.

innehålla kommer ifrån standard EN 16325 som refereras i artikel 19. EN 16325 innehåller även specifika regler för vätgas-UG.

AIB har tagit fram gemensamma EECS-regler för utfärdande av UG för gas innan den nya revideringen av EN 16325 blir godkänd. Arbetet syftar till att möjliggöra överförande av gas UG mellan olika länder via AIB:s datahubb. Just nu pågår det ett arbete inom AIB att uppdatera EECS-reglerna för gas så att de stämmer överens med EN 16325.

Implementering av UG för gas har skett vid olika tidpunkter i andra länder. Det har medfört komplikationer för svenska gasproducenter vid export om mottagande land har krav på annullering av UG för gas, då de inte haft möjlighet att få UG utfärdat i Sverige för sin produktion.

2.1.3 Värme och kyla

UG för värme eller kyla har tidigare inte utfärdats i Sverige. Det finns inget krav på ursprungsmärkning av värme eller kyla och därmed inget krav på någon marknadsaktör att använda sig av UG. AIB har inte tagit fram gemensamma EECS-regler för internationell handel med värme och kyla eftersom värme och kyla normalt handlas inom lokala nät. I Sverige kommer UG att utfärdas för värme och kyla av både fossilt och förnybart ursprung samt för spillvärme och spillkyla. Priserna på UG för värme och kyla kommer att sättas på en öppen marknad och det finns ännu inga etablerade marknadspriser.

Fjärrvärmeföretag och fjärrkylföretag måste i dagsläget redovisa sin energimix för kunderna⁴, samt tillgängliggöra information om andelen förnybar energi i fjärrvärme- eller fjärrkylesystemet⁵. Fjärrvärme- och fjärrkylföretag har ör redan erfarenhet och rutiner kring att beräkna och dela information om förnybara värden i sina fjärrvärme- och fjärrkylennät. UG för värme och kyla gör det möjligt för företag att både garantera ursprunget på energin samt att det förnybara värdet bara har använts en gång.

2.2 Elmarknaden

I följande avsnitt beskrivs elmarknaden och de huvudsakliga aktörerna som agerar på elmarknaden.

2.2.1 Elnätets uppbyggnad

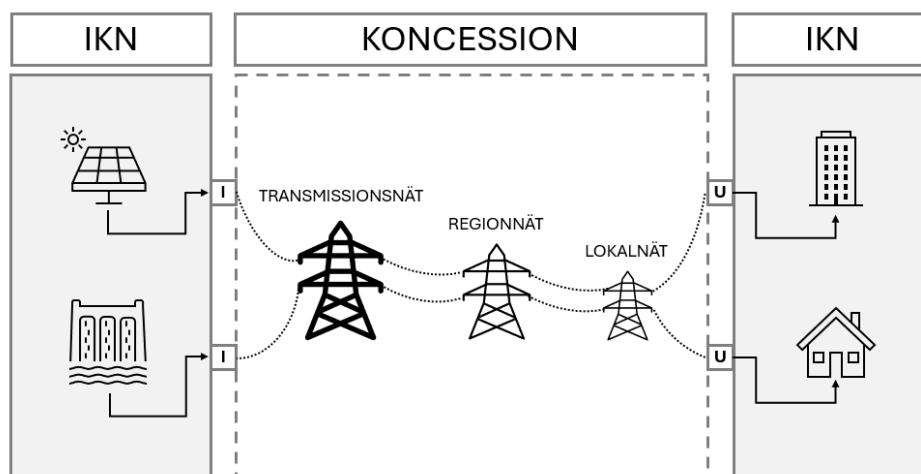
Det svenska elnätet kan grovt delas in i två olika typer av nät, *koncessionspliktiga nät* såsom transmissionsnät⁶, regionnät och lokalnät, samt *icke*

⁴ EIFS 2022:3, 5 kap. 3§ och EIFS 2022:4, 5 kap. 3§.

⁵ EIFS 2022:3, 7 kap. 1§ och EIFS 2022:4, 7 kap. 1§.

⁶ Tidigare kallades det för stamnät enligt: Svenska Kraftnät, Sveriges elnät. *Svenska Kraftnät*.
<https://www.svk.se/om-kraftsystemet/oversikt-av-kraftsystemet/sveriges-elnat/> hämtad 2025-01-16.

koncessionspliktiga nät (IKN) såsom interna nät. Förenklat överför elproducenter el i en inmatningspunkt till det koncessionspliktiga nätet, som sedan transporteras vidare via transmissions-, region- och lokalnät. Elen levereras slutligen i uttagpunkter hos slutanvändare. Utöver den el som matas in på det koncessionspliktiga nätet kan en elproducent, elanvändare eller företag ha egna interna nät bestående av en eller flera strömledningar. Det interna nätet benämns som IKN och används bland annat för överföring av el för egen användning, eller för att vidaredistribuera el fram till en inmatningspunkt i det koncessionspliktiga nätet. Figur 3 illustrerar skillnaden mellan IKN och ett koncessionspliktigt nät.

Figur 3: Skillnad mellan IKN och koncessionspliktigt nät och relationen dem emellan. (I) står i bilden för inmatningspunkt och (U) står för utmatningspunkt. Exempel: Elproducenten producerar el och använder eventuellt viss el för egen användning inom IKN och matar in överskottsel i inmatningspunkten till transmissionsnätet. Elen transporteras via regionnät till lokalnät där slutanvändare av elen ansluter i uttagpunkt från lokalnätet för att använda el i IKN (förenklat exempel, det finns även inmatningspunkter till region- och lokalnät).

För de olika nättyperna gäller olika regler. Huvudregeln är dock att det krävs tillstånd, så kallad nätkoncession, för att bygga och använda en starkströmsledning. Vissa elledningar är undantagna från kravet på nätkoncession och får byggas utan tillstånd, detta kallas för icke koncessionspliktiga nät. Förordningsmotiven till IKN-förordningen förklarar hur förordningen ska tolkas och anger tre kriterier för vilka ledningar som bör omfattas av undantag enligt förordningen. Det första kriteriet är att det ska vara ett internt nät, det andra

kriteriet är att det inte ska vara för utbrett och det tredje kriteriet är att det ska vara väl avgränsat⁷.

2.2.2 Aktörer på elmarknaden

Nedan beskrivs de olika aktörerna som förekommer på elmarknaden.

Elproducenter

Elproducenter står för produktionen av el. Det är dels stora bolag som använder till exempel vattenkraft, vindkraft, solkraft eller kärnkraft för att producera el, dels små företag eller privatpersoner som producerar solel för egen förbrukning och där överskottselen levereras in till elnätet.

Elnätsföretag

Elnätsföretag kallas de bolag som äger koncessionspliktiga elnät, från transmissionsnät till regionala och lokala nät. Elnätsföretag ansvarar för överföringen av el och har ensamrätt på att överföra el i sitt nät. Elnätsföretagen ansvarar också för att mäta inmatning till elnätet (elproduktion) och uttag från elnätet⁸ (elanvändning). Dessa mätpunkter finns i anslutning till det koncessionspliktiga nätet och mätvärden används som underlag för debitering av kostnader från både elnäts- och elhandelsföretag.

Elnätsföretag är också skyldiga att rapportera mätvärden till Energimyndigheten för anläggningar som får UG utfärdade⁹. Denna skyldighet omfattar inmatningspunkter i anslutning till koncessionspliktigt nät. Elnätsföretag kan också erbjuda tjänster som att mäta och rapportera mätvärden till Energimyndigheten i icke-koncessionspliktigt nät.

Övriga mätvärdesrapportörer

Det finns också andra företag som erbjuder mätning och rapportering av mätvärden inom IKN för anläggningar som får UG. Mätvärden rapporteras elektroniskt via Ediel¹⁰, som är en standard för informationsutbyte som tagits fram av Svenska Kraftnät i samarbete med systemansvariga i övriga nordiska länder. För att kunna rapportera mätvärden krävs att aktören tecknar ett Ediel-avtal med Svenska Kraftnät och tilldelas ett Ediel-ID. Det krävs även ett IT-system för att kunna rapportera via Ediel.

⁷ Energimarknadsinspektionen, De tre kriterierna, 2023, *Energimarknadsinspektionen*.
<https://ei.se/bransch/undantag-fran-kravet-pa-natkoncession-ikn/ikn---forordningen/de-tre-kriterierna>
hämtad 2025-03-17

⁸ SFS 1999:716.

⁹ SFS 1999:716, 9 § 1 d.

¹⁰ EIFS 2023:1, 1 kap. 5 §.

Elhandelsföretag

Elhandelsföretag kallas de bolag som bedriver elhandel på elmarknaden, och säljer elen till slutkunder. Elhandelsföretag erbjuder en rad olika elhandelsavtal där elproduktionen kommer från olika energikällor. Till skillnad från elnätsföretagen som har naturligt monopol, agerar elhandelsföretag på en avreglerad marknad med fri konkurrens.

Elanvändare

Hushåll och företag är elanvändare, som genom val av avtal kan påverka från vilken energikälla (exempelvis från sol, vind och vatten) eller vilken kombination av källor (exempelvis förnybar eller fossilfri) som deras el kommer från. Elhandelsföretaget behöver då kunna intyga den avtalade elens ursprung med annullerade UG för motsvarande mängd el. Företag kan ibland vara både elanvändare och elproducenter. Pappers- och massabruk utgör ett exempel där det förekommer att en stor del av den producerade elen används av samma företag.

2.3 Gasmarknaden

Enligt det reviderade förnybartdirektivet har producenter rätt att få UG utfärdat för gas som producerats från förnybara energikällor. Det finns gasnät för naturgas (som huvudsakligen består av metan) och biometan (biogas som renats till 97 procent metan¹¹) medan de andra gaserna saknar nät och exempelvis distribueras via en gasledning till en tankstation eller med lastbil.

2.3.1 Gasnätets uppbyggnad

Det finns ett gasnät i Västsverige som är ihopkopplat med det europeiska gasnätet och sträcker sig från Trelleborg i söder, norrut till Stenungssund och österut mot Jönköping. Nätet består av cirka 60 mil transmissionsledning och cirka 330 mil distributionsledning. Ett fåtal stora användare är anslutna direkt till transmissionsnätet. Transmissionsnätet överför naturgasen till distributionsnäten genom mät- och reglerstationer där gasflödet mäts och trycket sänks. Distributionsnäten transporterar gasen från transmissionsnätet till industrier och till reglerstationer. I en reglerstation sänks gasens tryck ytterligare innan den distribueras till slutkunder (till exempel spiskunder eller till gaspannor för uppvärmning).

Det finns också ett stads- och fordonsgasnät i Stockholmsområdet där Gasnätet Stockholm AB är nätföretag¹².

¹¹ Energigas Sverige, Vad är biogas?, 2023. *Energigas Sverige*. <https://www.energigas.se/fakta-om-gas/biogas/vad-ar-biogas/> hämtad 2024-07-16.

¹² Gasnätet Stockholm AB, Gasmarknadens aktörer. *Gasnätet Stockholm AB*. <https://www.gasnatetstockholm.se/gasaktorer/gasmarknadens-aktorer/> hämtad 2024-07-15.

Utöver detta finns några mindre lokala gasnät. Gemensamt för gasnätet i Stockholm och de lokala gasnäten, är att de inte är kopplade till något transmissionsnät.

2.3.2 Aktörer på gasmarknaden

Gasproducenter

Gasproducenter står för produktionen av olika gaser och produktionssättet varierar. Nedan beskrivs biogas och vätgas vilka efterfrågas främst för UG enligt Energimyndighetens bedömning.

Biogas kan produceras genom rötning av avfall, slam från reningsverk och annat biologiskt avfall, alternativt genom förgasning av exempelvis skogsbiomassa. För att energiinnehållet ska kunna höjas och användas som drivmedel för fordon (fordonsgas) eller matas in på ett gasnät renas biogasen och består därefter av 97 procent metan. Anläggningarna för biogasproduktion varierar i storlek. Biogas kan produceras vid centrala anläggningar som samlar in avfall från en hel region eller vid gårdsanläggningar hos en enskild lantbrukare för lokal energiproduktion.

Den största andelen vätgas produceras genom en omvandling från naturgas, men det finns även fossilfria alternativ från vatten med hjälp av el i en elektrolysör som delar upp vatten i vätgas och syrgas med hjälp av fossilfri el. Övriga gaser produceras i dagsläget främst på fossil väg i Sverige ex. gasolgas (propan och butan), etan och pentan¹³. Dessa beskrivs inte i konsekvensutredningen då det bara är krav på att utfärda UG för förnybara gaser för att visa konsumenten vilken andel av den konsumerade energin som har producerats på förnybart vis, även om det inte finns någon begränsning för att få UG utfärdade för fossila gaser.

Gasnätägare

Nätägare för gasnät motsvarar ägare av gastransmissionsnät och i Sverige finns bara det västsvenska gasnätet som ägs och drivs av Swedegas AB.

Distributionsföretag är innehavare och systemansvariga för distributionsledningar. Med distribution avses överföring av gas genom lokala eller regionala rörledningsnät till kunder.¹⁴

¹³ Energigas Sverige, Produktion och distribution, 2017. *Energigas Sverige*.
<https://www.energigas.se/fakta-om-gas/gasol/produktion-och-distribution/> hämtad 2024-10-31.

¹⁴ Konsumenternas Energimarknadsbyrå, Gasnät och gasleverantörer. *Konsumenternas Energimarknadsbyrå*. <https://www.energimarknadsbyran.se/gas/gasmarknaden-i-sverige/gasnat-och-gasleverantorer/> hämtad 2024-10-30.

Gasleverantörer

Begreppet gasleverantör avser företag som bedriver handel med gas. Ett annat vanligt förekommande begrepp för samma aktör är gashandelsföretag¹⁵.

Gaskonsumenter

I det västsvenska naturgasnätet finns cirka 34 000 hushållskunder och 4 800 företagskunder¹⁶. Gasnätet Stockholm AB erbjuder biogasavtal där konsumenterna kan köpa 100-procentig biogas. Då garanterar gashandelsföretaget att det matas in tillräckligt mycket biogas i systemet, så att det motsvarar den mängd som konsumeras¹⁷.

Fordonsgas används av person- och skåpbilar, tunga lastbilar och bussar¹⁸.

Vätgas används främst av industrin inom raffinaderier¹⁹. Andelarna inom stålindustrin och tunga transporter förutspås öka²⁰.

2.4 Marknaderna för värme och kyla

I följande avsnitt beskrivs marknaderna för värme och kyla och dess aktörer.

2.4.1 Värmemarknaden

Uppvärmningsmarknaden är en stor del av den svenska energimarknaden och omfattar varje år nästan 100 TWh. Marknaden har i stor utsträckning ställt om från fossila energikällor till förnybara energikällor. Där inte fjärrvärmen är lönsam sker uppvärmningen framför allt med värmepumpar som använder nästan

¹⁵ Energigas Sverige, Gasmarknadshandboken Rutiner och informationsstruktur för handel och avräkning i det västsvenska gassystemet, 2022. *Energigas Sverige*.
https://www.energigas.se/media/wthhz4yn/gasmarknadshandboken-2022_2.pdf hämtad 2024-10-30.

¹⁶ Energimarknadsinspektionen, Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd naturgas samt anmälan om leverans och balansansvar, 2022. *Energimarknadsinspektionen*. <https://ei.se/om-oss/publikationer/publikationer/foreskrifter-gas/2022/foreskrift-eifs-20226> (hämtad 2025-01-21).

¹⁷ Gasnätet Stockholm AB, Kundenservice. *Gasnätet Stockholm AB*.
<https://www.gasnatetstockholm.se/kundservice/#hur-kan-jag-kopa-100-biogas-av-mitt-gashandelsbolag-nar-gasnatet-aven-innehaller-naturgas> (hämtad 2024-07-15).

¹⁸ Energigas Sverige, Statistik om fordonsgas, 2024. *Energigas Sverige*.
<https://www.energigas.se/fakta-om-gas/fordonsgas-och-gasbilar/statistik-om-fordonsgas/> (hämtad 2024-07-16).

¹⁹ Vätgas Sverige, Vätgas i industrin – raffinaderier. *Vätgas Sverige*. <https://vatgas.se/vatgas-i-industrin-raffinaderier/> (hämtad 2024-07-16).

²⁰ Energimyndigheten, Vätgas för energi- och klimatomställning, *Energimyndigheten*, 2024,
https://www.energimyndigheten.se/4ad777/globalassets/klimat--miljo/elektrifiering/vatgas/slutrapport-vatgas-for-energi-och-klimatomstallning-pdf.pdf?_t_id=U0oYhNSwvScsDIxxGtmylW%3D%3D&_t_uuid=Fjrt21DRg-0JxSATa4HhQ&_t_q=energy+in+sweden+20&_t_tags=language%3Aen%2Candquerymatch&_t_hit.id=Energimyndigheten_Content_Media_CustomFile/113929df-cda2-40af-8625-426c0cb35a34&_t_hit.pos=16 (hämtad 2025-01-21)

helt fossilfri el. Fjärrvärme står för ungefär hälften av uppvärmningen i bostäder och service och finns idag i 285 av Sveriges 290 kommuner.²¹

År 2022 stod bibränsle för 66 procent, spillvärme för 9 procent, värmepumpar för 7 procent och övriga bränslen 15 procent av den tillförda energin i fjärrvärmeproduktionen. Totalt sett uppgår den totalt tillförda energin till 60,6 TWh.²² I flera svenska städer är värmen från avfallsförbränning²³ basen för fjärrvärmens och uppgick under 2021 till nästan 20 TWh.

Fjärrvärmenätens uppbyggnad

Fjärrvärmenäten i Sverige är normalt lokala eller regionala, och är inte sammankopplade på samma sätt som elnät. är. Det innebär att värme inte kan överföras från ett fjärrvärmenät till ett annat. Näten kan vara av olika storlek, från nät som bara täcker fåtal fastigheter till nät som täcker stadsdelar eller tätorter. Mindre fjärrvärmenät kallas även för närvärme. Fjärrvärmeverksamhet har stordriftsfördelar som är utmärkande för ett naturligt monopol, vilket innebär att det i de flesta fall endast är lönsamt att ha ett rörsystem för fjärrvärme per distributionsområde.

Aktörer på värmemarknaden

Nedan beskrivs de olika aktörerna som förekommer på värmemarknaden.

Värmeproducenter

År 2022 producerades 49 985 GWh²⁴ fjärrvärme av 171 företag²⁵. De allra flesta företag som bedriver fjärrvärmeverksamhet gör det integrerat, det vill säga att produktion, distribution och handel sker inom samma företag. Cirka 65 procent av fjärrvärmenäten drivs av kommunala bolag. Resterande andel drivs av privata eller statliga energikoncerner eller inom kommunala förvaltningar.²⁶ Det förekommer även att fjärrvärmebolag samägs av olika typer av aktörer.

²¹ Förslag till en fjärrvärmestrategi. Delrapportering av uppdrag Förslag till en strategi för en långsiktigt hållbar utveckling av fjärr- och kraftvärmesektorn samt rapportering av deluppdrag 5 Kartläggning av potentialen i befintlig och outnyttjad elproduktion i Uppdrag att stärka försörjningstryggheten i energisektorn, ER 2023:14, s. 19.

²² Energimyndigheten, Tillförd energi för fjärrvärmeproduktion fr.o.m. 1970, TWh. Energimyndighetens statistikdatabas.

https://pxexternal.energimyndigheten.se/pxweb/sv/Energimyndighetens_statistikdatabas/Energimyndighetens_statistikdatabas_Officiell_energistatistik_Arlig_energibalans_El_och_fjarrvarmeproduktion/EN0202_27.px/ (hämtad 2025-01-20).

²³ Avfallsförbränningen ingår i posterna för bibränsle och övriga bränslen.

²⁴ Energimarknadsinspektionen, Produktion per prisområde tekniska uppgifter - fjärrvärme. Tekniska uppgifter - fjärrvärme. <https://ei.se/om-oss/statistik-och-oppga-data/tekniska-uppgifter---fjarrvarme> (hämtad 2025-01-20).

²⁵ Baserat på totalt tillförd värme exklusive total spillvärme.

²⁶ Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme), ärendenummer 2021–102154, s. 4.

En del fjärrvärmenät tar även emot spillvärme som producerats av exempelvis industrier, livsmedelsbutiker och datahallar.²⁷ Förutom producenter som producerar fjärrvärme eller levererar spillvärme till fjärrvärmenät så förekommer även värmeproduktion med exempelvis värmepumpar och värmepannor.

Värmekonsumenter

Värme konsumeras av alla sorters aktörer i samhället. Vid utgången av år 2023 fanns det i Sverige sammanlagt 268 425 leveranspunkter för fjärrvärme, fördelat över 261 001 konsumenter.²⁸

2.4.2 Marknaden för kyla

Fjärrkyla distribueras på samma sätt som fjärrvärme. Däremot baseras produktionen av fjärrkyla inte nödvändigtvis på förbränning till skillnad från fjärrvärme. Fjärrkyla kan produceras på flera sätt; med värmepump, frikyla från hav eller sjöar, kylmaskiner eller absorptionskyla. Produktionen av fjärrkyla har endast indirekta utsläpp från elanvändning och eventuell värmeanvändning.²⁹

Fjärrkylanätens uppbyggnad

År 2023 fanns uppemot 545 km fjärrkyleledningar i Sverige.³⁰

Fjärrkyleverksamhet har precis som fjärrvärmeverksamhet sådana stordriftsfördelar som är utmärkande för ett naturligt monopol, vilket innebär att det i de flesta fall endast är lönsamt att ha ett rörsystem för fjärrkyla per distributionsområde.³¹

Aktörer på marknaden för kyla

Nedan beskrivs de olika aktörerna som förekommer på marknaden för kyla.

Producenter av kyla

År 2023 fanns det 40 företag som levererade fjärrkyla.³² År 2020 var alla dessa företag även verksamma inom fjärrvärme. De allra flesta företag som bedriver

²⁷ Energiföretagen, Fjärrvärmeproduktion. 2023.

<https://www.energiforetagen.se/energifakta/fjarrvarme/fjarrvarmeproduktion/> (hämtad 2025-01-20)

²⁸ Energimarknadsinspektionen, Levererad värme per prisområde tekniska uppgifter – fjärrvärme. Tekniska uppgifter – fjärrvärme. <https://ei.se/om-oss/statistik-och-oppna-data/tekniska-uppgifter---fjarrvarme> (hämtad 2025-01-20).

²⁹ Energiföretagen, Fjärrkylestatistik. 2023. <https://www.energiforetagen.se/statistik/fjarrkylestatistik/> (hämtad 2024-11-11).

³⁰ Energiföretagen, Fjärrkylestatistik. 2023. <https://www.energiforetagen.se/statistik/fjarrkylestatistik/> (hämtad 2024-11-11).

³¹ Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om bortförd värmeenergi (fjärrkyla), ärendenummer 2021-102155.

³² Energiföretagen, Fjärrkylestatistik. 2023. <https://www.energiforetagen.se/statistik/fjarrkylestatistik/> (hämtad 2024-11-15).

fjärrkyleverksamhet gör det integrerat, det vill säga att produktion, distribution och handel sker inom samma företag.³³

Konsumenter av kyla

Fjärrkyla efterfrågas både som komfortkyla, det vill säga för att hålla lokaler exempelvis köpcentrum, kontor eller sjukhus svala och behagliga för människor att vistas i, eller som processkyla, som används för att kyla exempelvis datahallar eller industriella processer³⁴. År 2023 levererades 1 007 GWh fjärrkyla till 2 440 leveranspunkter. Cirka 40 procent av fjärrkyleleveranserna går till kontorsfastigheter och kommersiella lokaler, som är den största kundgruppen.³⁵

3 Problem- och målformulering

Den 20 juni 2024 fick Energimyndigheten i uppdrag av regeringen att påbörja arbetet med att uppdatera föreskrifterna om ursprungsgarantier för el så att de stämmer överens med artikel 19 i det reviderade förnybartdirektivet.³⁶ Av uppdraget framgår att Sveriges system för UG ska följa bestämmelserna i det reviderade förnybartdirektivet. Det svenska systemet, ska så långt det är möjligt, överensstämja med motsvarande system i övriga medlemsstater och erbjuda marknadsaktörerna ett enkelt handhavande. Vidare framgår det av uppdraget att samordningen med andra medlemsstater förutsätter ett detaljerat regelverk och att delar av det regelverket placeras lämpligast i föreskrifter meddelade av Energimyndigheten. Parallellt med detta arbete tar regeringen fram en ny förordning (2025:000) om ursprungsgarantier för energi.

Artikel 19.6 i förnybartdirektivet hänvisar till EN 16325, som är ett omfattande dokument som syftar till att på detaljnivå harmonisera medlemsstaternas UG-lagstiftning. Framtagandet av EN 16325 har dröjt, men en reviderad version av standarden passerade slutomröstningen i mars 2025. Det är framför allt denna standard som ligger till grund för de nya föreskrifterna avseende UG för energi. Eftersom EN 16325 innehåller specifika tekniska krav är det lämpligast att merparten av de svenska reglerna som syftar till att införliva EN 16325 implementeras på föreskriftsnivå snarare än i lag eller förordning.

De nya föreskrifterna syftar till att ge gas-, värme- och kylproducenter möjlighet att erhålla UG, samt att justera det befintliga regelverket för att förhindra att

³³ Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om bortförd värmeenergi (fjärrkyla), ärendenummer 2021-102155.

³⁴ Stockholm Exergi, Fakta om oss. <https://www.stockholm-exergi.se/om-stockholm-exergi/varma-fakta-om-stockholm-exergi/> (hämtad 2024-11-15).

³⁵ Energiföretagen, Fjärrkylestatistik. 2023. <https://www.energiforetagen.se/statistik/fjarrkylestatistik/> (hämtad 2024-11-15). <https://www.energiforetagen.se/statistik/fjarrkylestatistik/>

³⁶ Regeringsbeslut 2024-06-20 (KN2024/01377), Uppdrag att ta fram underlag för genomförande av delar av det reviderade direktivet om förnybar energi.

omsättningsbara UG utfärdas för energi, framför allt el, som producenten har använt för egen verksamhet (egenanvändning). Föreskrifterna ska också säkerställa att UG inte utfärdas för hjälpkraft (vad gäller el) eller hjälpenergi (vad gäller gas och värme/kyla) där detta inte är tillåtet enligt EN 16325.

Eftersom de nya föreskrifterna är omfattande, sett både till antalet nya bestämmelser och justering av befintliga regler, krävs övergångsregler för att underlätta en smidig övergång till det nya regelverket. Detta säkerställer att berörda aktörer får tillräcklig tid att anpassa sig till de förändringar som införs och att minimera risk för att rättsliga osäkerheter uppstår under övergångsperioden. Övergångsreglerna möjliggör att den befintliga UG-marknaden inte störs mer än vad som absolut är nödvändigt. Dessa regler bör införas på förordningsnivå.

3.1 Nollalternativet

De nya föreskrifterna är nödvändig för att Sverige ska uppfylla sina åtaganden enligt unionsrätten. EU har lagstiftningsföreträdare på energiområdet, vilket innebär att Sverige enligt lojalitetsprincipen är skyldigt att se till att EU-rätten implementeras korrekt i den nationella rättsordningen. Skulle Sverige underlåta att införliva tvingande EU-rätt, kan Europeiska kommissionen väcka talan om fördragsbrott vid Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 258 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF).

Det finns också risk att Sverige skulle bli skadeståndsskyldigt enligt den så kallade Francovich-principen, om enskilda personer eller företag lider skada på grund av att EU-direktiv inte har införlivats eller införlivats felaktigt.

Ett nollalternativ skulle även kunna leda till fortsatta handelshinder, såsom exportstopp av svenskutfärdade EECS-UG till regionen Flandern i Belgien.³⁷ Det finns också en risk att fler AIB-medlemmar inför liknande importstopp av svenskutfärdade EECS-UG. En sådan inskränkning av marknaden skulle i sin tur påverka svenska aktörers möjlighet att exportera sådana UG och därmed påverka deras ekonomiska situation.

Ur ett strikt nationellt perspektiv innebär nollalternativet att Energimyndigheten inte använder den föreskriftsrätt som följer av förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi. Det skulle få till följd att de nya föreskrifterna inte tillkommer, till nackdel framför allt för energiproducenter.

Sammanfattningsvis innebär nollalternativet att Sverige skulle bryta mot EU-rätten och riskera att utsättas för både rättsliga och ekonomiska följder. Därför är

³⁷ Se även avsnitt 5.1.1 (Egenanvändning) i denna konsekvensutredning.

det nödvändigt att Energimyndigheten, i enlighet med de nationella bemyndigandereglerna, föreslår de nya föreskrifterna för att säkerställa att svensk lagstiftning överensstämmer med det reviderade förnybartdirektivet. Rättsliga förutsättningar för att genomföra de nya föreskrifterna finns i kapitel 6.

4 Beskrivning av förslaget

I detta kapitel presenteras Energimyndighetens förslag till nya föreskrifter (2025:00) om ursprungsgarantier för energi. Förslagets konsekvenser berörs i korthet i detta kapitel men utreds mer i detalj i kapitel 7–9 om ekonomiska, miljömässiga respektive sociala konsekvenser.

4.1 De nya föreskrifterna

Eftersom fler typer av energi tillkommer i UG-systemet i och med de nya föreskrifterna, behöver föreskrifternas benämning ändras. Regeringen kommer att ändra benämningen från lagen om ursprungsgarantier för *el* till lagen om ursprungsgarantier för *energi*. Föreskrifterna föreslås därför ändra benämning till Statens energimyndighets föreskrifter för ursprungsgarantier för energi. Flera redaktionella ändringar har gjorts i och med att de nya föreskrifterna innefattar både el, gas, värme och kyla, vilket gör att rubriker, paragrafnumrering och paragrafhänvisningar påverkas. I de redaktionella ändringarna innefattas även hänvisningar till regelverk som uppdaterats³⁸. I mer materiellt hänseende föreslås följande ändringar.

3 § Nettoproduktion av el, gas, värme och kyla

Enligt EN 16325 ska UG endast utfärdas för nettoproduktion. I 3-5 § finns information om vad som avses med nettoproduktion för el, gas, värme och kyla.

Tabell 1. Förslag om nettoelproduktion

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
3 § Nettoelproduktion enligt 5 a § förordningen (2010:853) om ursprungsgarantier för el är producerad el som mäts vid en punkt placerad efter elförbrukning för produktion av el i anläggningen och efter eventuell elförbrukning för pumpkraft.	3 § Nettoelproduktion är producerad el som mäts vid en punkt placerad efter uttag av hjälpkraft

³⁸ De paragrafer som omfattas av redaktionella ändringar är 14, 22, 29, 31, 32 och 36 §§.

Om el som rapporteras enligt denna föreskrift inte utgör nettoelproduktion enligt första stycket ska med nettoelproduktion avses rapporterad el som justerats av Statens energimyndighet med en av producenten angiven korrektionsfaktor.	och förluster i transformatorer. Om el som rapporteras enligt denna föreskrift inte utgör nettoelproduktion enligt första stycket ska med nettoelproduktion avses rapporterad el som justerats av Statens energimyndighet med en korrektionsfaktor. Hur korrektionsfaktorn ska bestämmas framgår av 6 §.
--	---

Förklaringen av nettoelproduktion i 3 § förenklas i föreskrifterna genom att hänvisning till bemyndigandet i förordningen stryks. Vidare ska avdrag fortsatt göras för elförbrukning för produktion av el i anläggningen, och den ändrade formuleringen att kalla det för hjälpkraft ändrar inget i sak. Förklaringen kompletteras dessutom med information att förluster i transformatorer inte ska ingå i nettoelproduktion. Tillägget har sin grund i beskrivningen av hjälpkraft enligt EN 16325. Ändringen bedöms inte få några konsekvenser.

Tidigare har det endast funnit ett krav för avdrag av hjälpkraft för EECS-UG och högeffektiv kraftvärme, men nu gäller kravet på avdrag av hjälpkraft oavsett vilken typ av ursprungsgaranti det rör sig om. Det är ett resultat av en ändring i förordningen. Hantering av pumpkraft har flyttats till delen av föreskrifterna som rör energilagring i 35 §.

Tabell 2. Förslag om nettogasproduktion

Ny skrivning
4 § Nettogasproduktion är bruttoproduktion av gas med avdrag för hjälpenergi och förluster inom anläggningen. Nettogasproduktion beräknas utifrån gasens volym eller massa, vid standardtryck och standardtemperatur och därefter multiplicering med det högre värmevärdet för att räkna om det till energi.

Enligt EN 16325 får UG för gas endast utfärdas för nettogasproduktion. Förslaget innebär att nettogasproduktion definieras i dessa föreskrifter som bruttoproduktionen av gas med avdrag för hjälpenergi och förluster inom anläggningen. Undantag när det inte är nödvändigt att göra avdrag för hjälpenergi för gas beskrivs i 7 § i föreskrifterna.

Enligt 34 § i föreskrifterna ska nettogasproduktionen rapporteras i megawattimmar till Energimyndigheten. Det görs genom att mäta den producerade gasens volym eller massa, omvandla det till standardtryck och -temperatur för gas (temperatur 0 grader Celsius och tryck på 101,325 kPa) samt multiplicera det med det högre värmevärdet. Producenten kommer då att få fram ett värde för deras nettogasproduktion under perioden i MWh och har möjlighet att rapportera in det i kontoföringssystemet för att sedan få UG för gas utfärdade. Enligt EN 16325 är det endast det högre värmevärdet som får användas vid framtagande av nettogasproduktion för att beräkningen ska vara konsekvent för alla aktörer.

Förändringen kommer att få konsekvenser för de aktörer som ansöker om utfärdande av UG. De kommer att behöva ha produktionsmätning, vilket är ett nytt krav för gasproducenter. I vissa fall kan producenten behöva köpa en ny mätare vilket innebär en ekonomisk investering. Förändringen ger också upphov till en översyn av administrativa rutiner för rapportering av mätvärden.

Tabell 3. Förslag om nettovärmeproduktion och nettokylproduktion

Ny skrivning
5 § Nettovärmeproduktion och nettokylproduktion är bruttoproduktion av värme respektive kyla med avdrag för hjälpenergi, egenanvändning och förluster inom anläggningen.

Den föreslagna föreskriftsformuleringen i 5 § innebär att nettovärmeproduktion och nettokylproduktion definieras som bruttoproduktionen av värme respektive kyla med avdrag för hjälpenergi, egenanvändning och förluster inom anläggningen. Det innebär att det är för denna del av produktionen värme- eller kyla-UG kommer att utfärdas.

En konsekvens av formuleringen är att producenter som producerar värme eller kyla enbart för eget bruk inte kommer kunna få UG utfärdade och att de producenter som delvis använder värmen själva inte kommer behöva deklarerar andel egenanvändning varje månad. Kravet fungerar som ett indirekt distributionskrav då endast värmen som distribueras från produktionsanläggningen kommer vara UG-berättigad. Vidare får den föreslagna formuleringen till följd att producenterna kan behöva kunna mäta eller beräkna hjälpenergin, egenanvändningen och förlusterna inom anläggningen för att komma fram till storleken på nettovärme- eller nettokylproduktionen. Om en manuell uträkning krävs beror på var i anläggningen befintliga mätare sitter, och kommer troligen att ta tid i anspråk för producenterna.

6 § Korrektionsfaktor för el

Korrektionsfaktorn för el hanterar avdrag för el som används för produktion av el, så kallad hjälpkraft, för vilken UG inte får utfärdas enligt EN 16325.

Tabell 4. Förslag om korrektionsfaktor för el och hur denna ska beräknas

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
4 § Korrektionsfaktorn för nettoelproduktion ska beräknas med hänsyn tagen till förbrukning i anläggningens hjälpsystem, förbrukning för eventuell pumpning i pumpkraftverk och förluster i anläggningens transformatorer. Beräkningen ska genomföras av en från producenten oberoende och självständig aktör. Korrektionsfaktorn ska anges som den procentandel av rapporterad el som motsvarar nettoelproduktion.	6 § Korrektionsfaktorn för nettoelproduktion ska beräknas med hänsyn tagen till förbrukning i anläggningens hjälpsystem och förluster i anläggningens transformatorer. Beräkningen ska genomföras av en i förhållande till producenten oberoende och självständig aktör. Korrektionsfaktorn ska anges som den procentandel av rapporterad el som motsvarar nettoelproduktion. I de fall en korrektionsfaktor har beräknats ska producenten bifoga en verifieringsrapport till ansökan där följande framgår: a) den tekniska kompetensen hos den oberoende part som genomfört eller verifierat beräkningen, b) hur den slutliga korrektionsfaktorn tagits fram och c) vilka mätningar, mätvärden och eventuella antaganden som ingår i framtagandet av korrektionsfaktorn.
För en anläggning med en installerad effekt som är lägre än 10 MW kan en producent välja att inte genomföra beräkning enligt första stycket. Korrektionsfaktorn fastställs då till 97 procent av rapporterad el producerad med vindkraft, solkraft	För en anläggning med en produktionskapacitet som är lägre än 10 MW kan en producent välja att inte genomföra beräkning enligt första stycket. Korrektionsfaktorn fastställs då till 97 procent av rapporterad el producerad med vind-, sol- eller

eller vattenkraft, eller 90 procent av rapporterad el för övrig elproduktion. 9 § I en ansökan om utfärdande av EECS-ursprungsgarantier för en anläggnings produktion av el ska producenten ange vid vilken punkt i anläggningen som rapporterad el mäts och eventuell korrektionsfaktor som beräknats enligt 4§. I de fall en korrektionsfaktor har beräknats ska producenten bifoga en verifieringsrapport till ansökan där det framgår följande: 1. den tekniska kompetensen hos den oberoende part som genomfört eller verifierat beräkningen, 2. vilken metod som använts för beräkningen, med angivande av antaganden och mätningar, och 3. hur den slutliga korrektionsfaktorn tagits fram.	vattenkraft, eller 90 procent av rapporterad el för övrig elproduktion.
--	---

I den nya förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi i 7 § har regeringen föreslagit ändringar gällande nettoproduktion, så att korrektionsfaktorn ska gälla även UG och inte längre enbart EECS-UG. Därför berörs alla producenter med mätning placerad inom IKN av den nya 6 § i föreskrifterna. 9 § faller bort då den endast gäller för EECS-UG.

I den befintliga hanteringen av EECS-UG och högeffektiv kraftvärme finns det två tillvägagångssätt för att uppfylla kravet på avdrag för hjälpkraft med korrektionsfaktor, beräkning av en oberoende aktör eller schablonavdrag. Vilket alternativ som kan användas beror på anläggningens storlek. Energimyndigheten föreslår i linje med regeringens förslag att samma två tillvägagångssätt tillämpas för anläggningar med mätning i IKN som får UG, som efter förändringen därmed kommer behöva en korrektionsfaktor för avdrag av hjälpkraft. En enhetlig hantering av UG och EECS-UG är att föredra för att underlätta implementeringen för både elproducenter och Energimyndigheten.

För de flesta anläggningar kommer alternativet att använda schablon vara möjligt. Krav på att beräkna korrektionsfaktorn och lämna in tillhörande verifieringsrapport kommer dock att beröra runt 50 anläggningar, som får en

tillkommande kostnad. En korrektionsfaktor innebär även att producenterna får färre UG än tidigare vilket innebär ekonomiska konsekvenser.

Skrivningen om pumpkraft i första stycket föreslås tas bort till följd av att informationen är missvisande, då eventuell pumpning i pumpkraftverk inte dras av med hjälp av korrektionsfaktor. Avdraget kräver i stället en mer detaljerad deklaration av vilken andel av elproduktionen som kommer från naturligt vattenflöde kontra vad som kommer från vatten som tidigare pumpats upp till högre nivåer. Vad som gäller pumpkraftverk förtydligas i stället i 35 §. När strykningen i 6 § medför inte någon praktisk förändring då pumpkraft redan idag hanteras med hjälp av en så kallad enhetsdeklaration för de fåtal anläggningar som finns godkända i UG-systemet. Det blir dock tydligare vad som gäller för eventuella pumpkraftproducenter som kan komma att ansöka om UG i framtiden.

I första stycket föreslås dessutom förtydligas vad som menas med en oberoende och självständig aktör, att den ska vara oberoende och självständig i förhållande till producenten.

Innehållet i andra stycket av 6 § är flyttat från 9 § i de befintliga föreskrifterna, men punkt två och tre i kraven på verifieringsrapporten har bytt plats. Därutöver har den numera föreslagna punkt tre förtydligats för att klargöra att den berör bakomliggande variabler för framtagningen av korrektionsfaktorn. Ändringens bakgrund är att skapa ökad tydlighet gällande kraven för rapporten och bedöms underlätta förståelsen för de som behöver ta fram en verifieringsrapport, vilket i och med förslaget om förordningsändringen kommer beröra fler.

I tredje stycket är beteckningen ”installerad effekt” ändrat till ”produktionskapacitet” för att samma begrepp ska användas i uppdateringen av både förordningen och föreskrifterna. Vad som avses med produktionskapacitet är definierat i föreskrifternas nya 2 § men har samma innebörd som det i dagsläget använda begreppet installerad effekt. Justeringen till att använda begreppet produktionskapacitet görs genomgående i hela föreskriften men förklaras inte något ytterligare i anslutning till kommande paragrafbeskrivningar. Vindkraft, solkraft eller vattenkraft i nuvarande bestämmelse har förkortats till vind-, sol- eller vattenkraft det nya förslaget, vilket är enbart en redaktionell ändring utan några konsekvenser.

7 § Hjälpenergi för gas

Tabell 5. Förslag om när hjälpenergi för gas inte behöver dras av från nettogasproduktionen

Ny skrivning
7 § Vid beräkning av nettogasproduktion är det möjligt att göra undantag från kravet på avdrag för hjälpenergi om något av följande kriterier uppfylls: a) Hjälpenergin är förnybar och av en annan typ än den energi som produceras samt har producerats inom anläggningen och att inga ursprungsgarantier har utfärdats för denna energi. b) Hjälpenergin är förnybar och av en annan typ än den energi som produceras samt inköpt från en leverantör som har annullerat ursprungsgarantier, vilket ska kunna styrkas med avtal. c) Hjälpenergin är nödvändig för avfallsbehandling. d) Hjälpenergin används vid produktion av gas genom rötning av biogent material. e) Hjälpenergin används till kompression eller förvätskning av gas för transport.

Enligt EN 16325 får UG för gas endast utfärdas för nettogasproduktion där hjälpenergi och förluster behöver dras av innan utfärdande. Det finns dock flera undantag i EN 16325 som möjliggör att det inte är nödvändigt att göra avdrag om vissa kriterier uppfylls. Om hjälpenergin är förnybar och produceras på anläggningen och inte fått UG utfärdat för den energin. Alternativt om den förnybara energin är inköpt av en leverantör så ska den kunna styrkas med avtal och leverantören behöver annullera UG. Hjälpenergi som är nödvändig för avfallsbehandling behöver inte dras av vid beräkning av nettogasproduktionen.

Det är vidare möjligt att göra avdrag för all hjälpenergi som används vid produktion av gas genom rötning av biogent material. Den hjälpenergi som används för förvätskning eller kompression av gas för transport behöver inte heller dras av vid beräkningen.

Kravet att utfärda UG för nettogasproduktion bygger på att UG ska utfärdas för den energi som är tillgänglig för marknaden. Det blir mer komplext då det finns fler typer av energi inom systemet med UG för det finns även ett krav enligt artikel 19 i RED III att undvika dubbelräkning. Det har medfört att vissa undantag från när hjälpenergi behöver dras av infördes i EN 16325. Exempelvis är avdraget för hjälpenergi vid behandling av avfall ett sätt att säkerställa att det är möjligt att få UG utfärdade för produktion av biogas från avloppsslam. Då det är en väldigt energiintensiv process, vore mängden UG som utfärdades väldigt få

om det inte är möjligt att använda avdraget. Det ansågs även vara relevant att behandlingen är nödvändig för att hantera avfallet.

Anledningen till att det finns ett undantag för avdrag för all hjälpenergi för gas om den produceras genom rötning av biogent material är för att det inom arbetet med EN 16325 pågick en lång diskussion om hur nettogasproduktion skulle beräknas. Vissa deltagare menade att det var viktigt att dubbelräkning från andra typer av energi premierades medan andra menade att det blir negativt för gasmarknaden om antalet UG för gas som utfärdas alltid är färre än den gas som levereras till marknaden. Lösningen blev en kompromiss där det är möjligt att göra avdrag för hjälpenergi för gas, men endast när gasen framställs via rötning av biogent material. Det är också enligt EN 16325 frivilligt att införa avdraget men Energimyndigheten anser att det är skäligt för svenska gasproducenter att nyttja avdraget då det leder till att fler UG kan utfärdas för biogas när man inte behöver dra av hjälpenergi samt att den administrativa bördan minskar för producenter då de inte behöver beräkna mängden hjälpenergi vid rapportering av nettogasproduktion.

8 § Hjälpenergi för värme och kyla

Tabell 6. Förslag om när hjälpenergi för värme eller kyla inte behöver dras av från nettovärmeproduktionen eller nettokylaproduktionen

Ny skrivning
8 § Vid beräkning av nettoproduktion för värme och kyla är det möjligt att göra undantag från kravet på avdrag av hjälpenergi om hjälpenergin är av annan typ än den som produceras i anläggningen och något av följande kriterier uppfylls. a) Hjälpenergin är förnybar och har producerats inom anläggningen samt att inga ursprungsgarantier har utfärdats för denna energi. b) Hjälpenergin är förnybar och inköpt från en leverantör som har annullerat ursprungsgarantier, vilket ska kunna styrkas med avtal. c) Hjälpenergin är nödvändig för avfallsbehandling. d) Den totala hjälpenergin överstiger inte två procent av nettovärmeproduktionen eller nettokylaproduktionen.

Förslaget innebär att hjälpenergi inte behöver dras av från nettovärme- eller nettokylaproduktionen i alla förekommande fall. Undantagen kommer från EN 16325 och gäller när hjälpenergin är av annan energi än den som produceras i anläggningen. Det kan exempelvis handla om hjälpenergi som kommer från el producerad med egna solceller givet att inga UG utfärdats för denna el, inköpt

förnybar el eller om den totala hjälpenergin maximalt uppgår till 2 procent av nettoproduktionen.

Undantagen från avdrag för hjälpenergi är frivilliga för producenterna och möjliggör för producenter att få fler UG utfärdade än de annars hade fått. Om dessa undantag nyttjas behöver producenten beräkna eller säkerställa att något av kriterierna i 8 § uppfylls och kan styrkas, innan mätvärden skickas in till Energimyndigheten. Det innebär att producenten som har ansökt behöver avgöra om nyttan med undantaget från avdrag för hjälpenergi överstiger den eventuella tidskostnad det tar att göra beräkningar eller ta fram underlag som stärker rätten till att nyttja undantaget. Å andra sidan kan undantagen också innebära en viss förenkling för producenterna då de vid utnyttjande av vissa undantag inte behöver lägga tid på att mäta eller beräkna samt dra av hjälpenergin från nettovärme- eller nettokylproduktion.

9 § Hur en ansökan ska lämnas in till Energimyndigheten

Tabell 7. Förslag om hur en ansökan ska lämnas in till Energimyndigheten

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
5 § En ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för el ska lämnas in till Statens energimyndighet och vara undertecknad av behörig företrädare för producenten av el. I ansökan ska anges för vilken anläggnings produktion av el som ursprungsgarantier ska utfärdas.	9 § En ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för el, gas, värme eller kyla ska lämnas in till Statens energimyndighet och vara undertecknad av behörig företrädare för producenten.

Förslaget i 9 § innebär att producenter av el, gas, värme och kyla, har rätt att ansöka om utfärdande av UG. Tidigare krav gällde enbart el, och därför föreslås ”producent av el” ersättas med det generiska ”producent”. Konsekvensen blir att fler producenter får möjlighet att ansöka om UG. Energimyndigheten ska hantera ansökningarna och förbereda IT-system för att kunna hantera alla nya producenter och typer av energi.

10 § Produktion av mer än en typ av energi

Tabell 8. Förslag för anläggningar som kan producera mer än en typ av energi

Ny skrivning

10 § Om en anläggning kan producera flera typer av energi behöver en ansökan ske för varje typ av energi som producenten önskar få ursprungsgarantier utfärdade för.

Förslaget i 10 § innebär att om en produktionsanläggning kan producera flera olika typer av energi, som exempelvis ett kraftvärmeverk som producerar både el och värme, behöver producenten upprätta olika UG-ansökningar, en för varje typ av energi som producenten önskar få UG för. Varje typ av energi produceras i praktiken i separata enheter och mätning sker också separat. Det innebär att uppgifter om produktionen av respektive typ av energi behöver specificeras i ansökan till Energimyndigheten. Separata ansökningar bedöms ge en ökad tydlighet för både sökande och för Energimyndigheten.

11 § Uppgifter som ska ingå i ansökan om utfärdande för ursprungsgarantier för el, gas, värme och kyla

Tabell 9. Förslag om vilka uppgifter som ska ingå i ansökan om utfärdande för ursprungsgarantier för el

Ny skrivning
11 § Producenten ska vid ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för el vid begäran lämna in en eller flera av följande uppgifter om anläggningen till Statens energimyndighet, exempelvis i ett flödesschema: a) information om flöden av andra typer av energi, b) transformatorstationer, c) anslutningspunkt till koncessionspliktigt nät, d) hjälpkraft, e) import- och exportmätare för el, f) energilagring eller g) egenanvändning av el inom produktionsanläggningen.

Den föreslagna skrivningen i 11 § innebär att producenten vid ansökan vid begäran ska lämna in en eller flera uppgifter om en anläggning, exempelvis i form av flödes- och enlinjeschema. Förändringen har sin bakgrund i den ökade komplexiteten i dagens produktionsanläggningar i kombination med standardens nya krav, samt behovet att säkerställa tillförlitlighet och acceptans för den svenska hanteringen av UG för egenanvänd el. Förändringen behövs för att säkerställa att UG endast utfärdas för nettoelproduktion och för att egenanvänd el ska kunna hanteras tillförlitligt. Hanteringen av egenanvänd el beskrivs närmare i 34 §.

Uppgifterna kan framför allt komma att krävas av de producenter som anger att de har energilager inom samma IKN som produktionsanläggningen. Enlinjescheman kan dock även behövas för att säkerställa korrekt mätning i relation till frågorna om hjälpkraft och egenanvändning. Om Energimyndigheten begär in uppgifterna kan det innebära administrativa kostnader för producenten.

Tabell 10. Förslag om uppgifter som ska ingå i ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för gas

Ny skrivning
12 § Vid ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för gas ska följande uppgifter om anläggningen, under förutsättning att de finns, bifogas vid ansökan och markeras i ett flödesschema: a) information om flöden av andra typer av energi, b) anslutningspunkt till gasnät alternativt där gasen blir tillgänglig för handel, c) hjälpenergi, d) import- och exportmätare för gas, e) energilagring och f) egenanvändning av gas inom anläggningen. Om det produceras vätgas i anläggningen ska även markering göras i flödesschemat som visar eventuellt kompressionssystem, reningssystem och förvätskningssystem. En rapport från en oberoende aktör som har granskat anläggningen på plats ska bifogas vid ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för gas. Rapporten ska inte vara mer än fyra år gammal. Rapporten behöver inte bifogas om producenten vid ansökan istället bifogar något av följande: a) miljötillstånd från länsstyrelsen enligt 21 kap. 2, 4 eller 5 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251), eller b) anmälan till kommunen enligt 21 kap. 3 eller 6 §§ miljöprövningsförordningen om anläggningar inte omfattas av krav på miljötillstånd.

Vid ansökan om utfärdande av UG för gas är det obligatoriskt att vid ansökan bifoga ett flödesschema med uppgifter om anläggningen. Ytterligare information om eventuella kompressionssystem, reningssystem och förvätskningssystem är nödvändigt att bifoga om anläggningen producerar vätgas. Kravet kommer från EN 16325 och syftar till att säkerställa att utfärdande myndighet har tillräckligt med information för att handlägga ansökan och vid tillsyn kunna bedöma

rapporterad nettogasproduktion. Anledningen till att det står ”under förutsättning att de finns” är för att anslutningspunkt till gasnät, energilagring och egenanvändning inte alltid existerar på en gasanläggning. Det gäller även för den ytterligare informationen som gäller för vätgas. Import/exportmätare specificerats för gas är för att förtydliga att det gäller gasmätare och inte el-, värme-, eller kylmätare.

Enligt EN 16325 är det ett krav att anläggningar som ansöker om utfärdande av UG behöver utföra granskning på plats av en oberoende granskare innan godkännande. Det är möjligt enligt EN 16325 att bortse från detta krav om granskning på plats om det sker granskning av anläggningar som producerar gas i en nationell kontext.

I Sverige sker det redan granskning av gasanläggningar inom andra lagområden. För att undvika kostnadsdrivande åtgärder för producenter och minska administration inom systemet med UG har Energimyndigheten gjort bedömningen att granskning av anläggningen på plats inte är nödvändigt om producenten vid ansökan bifogar ett intyg om miljötillstånd från Länsstyrelsen eller anmälan till kommunen om gasproduktion.

Förslaget innebär också att anläggningsinnehavarna för gas antingen behöver bifoga ett intyg om miljötillstånd från Länsstyrelsen, eller anmälan till kommunen om gasproduktion.

Tabell 11. Förslag om uppgifter som ska ingå i ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för värme eller kyla

Ny skrivning
13 § Vid ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för värme eller kyla ska följande uppgifter om anläggningen, under förutsättning att de finns, bifogas vid ansökan, och markeras i ett flödesschema: a) information om flöden av andra typer av energi, b) anslutningspunkt till värme- eller kylanät, c) hjälpenergi, d) import- och exportmätare för värme eller kyla, e) energilagring och f) egenanvändning av värme eller kyla inom anläggningen. Producenten ska i ansökan redogöra för att mätning och/eller beräkning av nettovärmeproduktion eller nettokylaproduktion sker i enlighet med 5 § samt hänvisa till mät- och/eller beräkningspunkter i flödesschemat.

Förslaget i 13 § utgår från EN 16325 där det är obligatoriskt att vid ansökan bifoga ett flödesschema med uppgifter om anläggningen. Producenten behöver i samband med ansökan även redogöra för hur nettovärme- eller nettokylaproduktionen beräknas och/eller mäts samt hänvisa till punkterna i flödesschemat enligt 13 § för att Energimyndigheten ska kunna handlägga ansökan och kunna bedöma om rapporterad nettovärme- och nettokylaproduktion är korrekt. Förslaget får ekonomiska konsekvenser för de aktörer som behöver lägga tid på att ta fram flödesscheman. Vissa producenter har sannolikt redan ett framtaget flödesschema som använts i andra sammanhang, men dessa kan behöva anpassas för att följa bestämmelserna i 13 §. Hur lång tid det tar kommer att variera mellan aktörer och beror bland annat på hur komplex anläggningen är. Energimyndigheten kommer också behöva lägga tid på att granska flödesschemat tillsammans med ansökan och eventuellt ta in konsult hjälp för tekniskt stöd.

15 § Ytterligare uppgifter om anläggningen som ska ingå i ansökan

Tabell 12. Förslag om ytterligare uppgifter om anläggningen som ska ingå i ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
7 § Ansökan ska innehålla följande uppgifter om den anläggning ansökan avser: a) anläggningens namn, b) fastighetsbeteckning samt postnummer och ort för den fastighet där anläggningen finns. Om dessa uppgifter saknas kan i stället koordinater anges. Koordinater kan anges i SWEREF 99 TM eller som latitud och longitud i SWEREF 99/WGS 84. c) beräknad normalårsproduktion d) nätområdes-ID, e) anläggnings-ID för produktion av el, f) nätägare eller annat rapporterande företag av mätvärden, g) mätvärdesrapportörens EDIEL-ID,	15 § Ansökan ska innehålla följande uppgifter om den anläggning ansökan avser: a) anläggningens namn, b) fastighetsbeteckning samt postnummer och ort för den fastighet där anläggningen finns. Om dessa uppgifter saknas kan i stället koordinater anges. Koordinater kan anges i SWEREF 99 TM eller som latitud och longitud i SWEREF 99/WGS 84. c) produktionskapacitet uttryckt i kW, d) beräknad normalårsproduktion, e) drifttagningsdatum, f) nätägare eller annat företag som rapporterar mätvärden,

h) uppgift om produktion mäts per kvart, i) uppgift om produktion rapporteras i anslutningspunkt till koncessionspliktigt nät, och j) tidpunkt för mottagande av investeringsstöd och stödets storlek för det fall k) sådant stöd givits anläggningen. För anläggning som rapporterar produktion från mätpunkt i icke koncessionspliktigt nät ska förkortningen IKN anges i stället för nätområdes-ID enligt första stycket d).	g) om anläggningen erhållit investeringsstöd och typ av stöd och h) om anläggningen erhåller produktionsstöd och typ av stöd.
---	--

Det har skett en förändring från nuvarande bestämmelse då flera typer av energi lagts till, så har uppgifter i ansökan därför delats upp i en generisk del och en som rör den specifika typen av energi. Därför blir 7 § från nuvarande bestämmelse uppdelad i 15 och 16 §§ för el i den nya bestämmelsen.

Punkterna d, e, g, h och i ur den nuvarande bestämmelsen flyttas till nya 16 §.

Drifttagningsdatum tas in från löpande text i 8 § i befintliga föreskrifter och flyttas till nya 15 § punkt e för att få tydligare översikt av informationen som ska anges i ansökan om anläggningen.

Punkt f ur den nuvarande bestämmelsen föreslås flyttas till nya 15 § punkt f utan ändring.

Punkt j ur den nuvarande bestämmelsen föreslås flyttas till nya 15 § och ändras så att den stämmer överens med det reviderade förnybartdirektivet, där inget krav längre ställs på att ange stödets tidpunkt eller storlek. Det sistnämnda bedöms underlätta för den sökande som inte behöver leta reda på detaljerade uppgifter om erhållet stöd.

Ytterligare en uppgift som tillkommit i samband med det reviderade förnybartdirektivet är att producenten behöver uppge om och vilken typ av produktionsstöd de erhållit. Ändringen kan göra att ansökan tar något längre tid.

Tabell 13. Förslag om ytterligare uppgifter som ska ingå i ansökan för utfärdande av ursprungsgarantier för el

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
7 § Ansökan ska innehålla följande uppgifter om den anläggning ansökan avser: a) anläggningens namn, b) fastighetsbeteckning samt postnummer och ort för den fastighet där anläggningen finns. Om dessa uppgifter saknas kan i stället koordinater anges. Koordinater kan anges i SWEREF 99 TM eller som latitud och longitud i SWEREF 99/WGS 84. c) beräknad normalårsproduktion d) nätområdes-ID, e) anläggnings-ID för produktion av el, f) nätägare eller annat rapporterande företag av mätvärden, g) mätvärdesrapportörens EDIEL-ID, h) uppgift om produktion mäts per kvart, i) uppgift om produktion rapporteras i anslutningspunkt till koncessionspliktigt nät, och j) tidpunkt för mottagande av investeringsstöd och stödets storlek för det fall k) sådant stöd givits anläggningen.	16 § En ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för el ska utöver vad som anges i 11, 14 och 15 §§ innehålla följande uppgifter a) nätområdes-ID, b) anläggnings-ID för produktion av el, c) mätvärdesrapportörens EDIEL-ID, d) uppgift om produktionen mäts per kvart, e) placering av mätpunkt, f) uppgift om energilager finns inom samma icke koncessionspliktiga nät som anläggningen och om energilagren kan laddas med el från koncessionspliktigt nät,

För anläggning som rapporterar produktion från mätpunkt i icke koncessionspliktigt nät ska förkortningen IKN anges i stället för nätområdes-ID enligt första stycket d).	g) om det förekommer egenanvändning av el och i så fall i vilken utsträckning och h) alla typer av energi som produktionsanläggningen kan producera. För anläggningar som rapporterar produktion från mätpunkt i icke koncessionspliktigt nät ska förkortningen IKN anges i stället för nätområdes-ID enligt första stycket a). Produktionskapacitet för el är den avsedda maximala effekten under ideala förhållanden.
---	--

Punkterna d, e, g och h, i 7 § ur nuvarande föreskrifter föreslås flyttas till 16 § eftersom uppgifterna avser produktion av el.

I 16 §, som avser vad som ska anges i en ansökan om UG för el, föreslås uppgiften om placering av mätpunkt tillkomma. Uppgiften behövs för att fastställa behov av avdrag av hjälpkraft samt särskiljande av egenanvänd el (nya 31 §). I samband med den nya skrivelsen behövs inte längre den tidigare 7 § punkt i. Den ingår i den nya 16 § punkt e där mätpunktsplacering föreslås uppges enligt befintlig modell för EECS-UG (se Figur 2 i avsnitt 2.1.1). Dessutom ingår information om anslutningspunkt till det koncessionspliktiga nätet även i den föreslagna nya 11 § om information som Energimyndigheten ska få rätt att begära in i samband med ansökan.

Begäran om uppgiften om mätpunkt kommer att påverka alla producenter som får UG baserat på mätning i IKN. Det kommer att få administrativa kostnader för berörda elproducenter och kan ta olika lång tid beroende på producentens kompetens i frågan och hur väl mätpunktens placering finns dokumenterad.

Den nya begäran om uppgifter om energilager i nya 16 § punkt f kommer att påverka samtliga producenter som ansöker om UG eller EECS-UG. För de som har batterilager inom samma IKN som anläggningen och som kan ladda batterierna med el från det koncessionspliktiga nätet, kommer tillägget få större administrativa och ekonomiska konsekvenser. Detta eftersom det kräver att en lösning finns för att säkerställa att UG endast utfärdas för nettoelproduktion, och inte för el från det koncessionspliktiga nätet som har mellanlagrats i batterierna.

Utfärdande från anläggningar med energilager beskrivs närmare i den föreslagna 35 §.

Uppgiften om energilager förtydligas även ytterligare jämfört med 11 § för att ge Energimyndigheten möjlighet att ställa frågor i ansökningsformuläret om energilager förekommer, och om energilagren kan laddas med el från det koncessionspliktiga nätet.

Den föreslagna nya punkten g säkerställer att Energimyndigheten får kännedom om och i vilken utsträckning egenanvändning förekommer om en elproducent har mätning inom IKN. Det utgör därmed en ny fråga som en producent behöver svara på. Hantering av förekommen egenanvändning beskrivs närmare i 34 §.

Punkt h i den nya skrivningen föreslås då EN 16325 kräver att det i ansökan ingår vilka energityper (el, gas, värme/kyla) som kan produceras i anläggningen. Även denna punkt innebär att producenten behöver tillhandahålla information som inte tidigare efterfrågats.

Eftersom produktionskapacitet beräknas olika för el, gas, värme eller kyla så har det tillkommit ett förtydligande om att produktionskapacitet för el är den avsedda maximala effekten under ideala förhållanden.

Tabell 14. Förslag om ytterligare uppgifter som ska ingå i ansökan om utfärdande för ursprungsgarantier för gas

Ny skrivning
17 § En ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för gas ska utöver det som anges i 12, 14 och 15 §§ innehålla följande uppgifter: a) om anläggningen är ansluten till ett nät och namnet på det nätet, b) om uppgraderingsanläggning finns ska driftagningsdatum enligt 15 § punkt e vara det datum då uppgraderingsanläggningen togs i drift och c) produktionskapacitet enligt 15 § punkt c är den beräknade normalårsproduktionen dividerat med 8 760 timmar. Om anläggningen producerar vätgas kan även renhetsgrad för den producerade vätgasen anges

Enligt EN 16325 är det ett krav att ange information om gasanläggningen är anslutet till ett nät. Det är däremot frivilligt enligt EN 16325 att ange namnet på nätet. Då det finns två distributionsnät för gas i Sverige så anser Energimyndigheten att det är nödvändig information att ange vid ansökan om UG för gas då artikel 19 av RED III innehåller bestämmelser om nätets relevanta

egenskaper. Annan EU-lagstiftning som Unionsdatabasen (UDB)³⁹ har också olika krav kopplat till om anläggningen är ansluten till ett gasnät.

Det finns ett förtydligande i EN 16325 om att ange drifttagningsdatum för gasanläggningar som uppgraderar sin biogas. Om anläggningen började producera rå biogas vid ett datum och senare började uppgradera sin biogas så är det uppgraderingsanläggningens drifttagningsdatum som ska anges i ansökan.

Då det enligt det nya förslaget till förordning om UG för energi endast är anläggningar med produktionskapacitet som är 50 kW eller högre som har möjlighet att ansöka om utfärdande av UG för gas, är det viktigt att precisera hur det ska beräknas. För gas har Energimyndigheten utgått ifrån annan befintlig lagstiftning och produktionskapacitet föreslås beräknas på samma sätt som det utförs i andra stycket 3 d § förordning (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen. Tanken är att en gasanläggning ska ha samma beräkningsmetod för produktionskapacitet oavsett vilket styrmedel det rör sig om.

I förslaget till 17 § ska om anläggningen är kopplad till ett gasnät, nätnamn och drifttagningsdatum för eventuell uppgraderingsanläggning anges vilket bedöms som grundläggande information som är tillgänglig för alla anläggningar. En konsekvens för att kunna ange produktionskapacitet i kW blir att producenten måste göra en beräkning genom att ta normalårsproduktion i MWh dividerat med antalet timmar på ett år. Vilket påverkar den administrativa tiden att genomföra ansökan.

Tabell 15. Förslag om ytterligare uppgifter som ska ingå i ansökan om utfärdande för ursprungsgarantier för värme eller kyla

Ny skrivning
18 § En ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för värme eller kyla ska utöver det som anges i 13-15 §§ innehålla följande uppgifter: a) om anläggningen är ansluten till ett nät och namnet på det nätet, b) det medium som används för att förmedla värme eller kyla: vatten, termisk olja, luft eller residuala gaser, salt, kylmedel eller ospecificerat. Om det förekommer flera medium ska ospecificerat användas, c) produktionskapacitet enligt 15 § punkt c är den beräknade normalårsproduktionen dividerat med 8 760 timmar.

I förslaget till 18 § specificeras att ytterligare uppgifter om nätanslutning och medium ska anges vid ansökan om UG för värme eller kyla. Uppgiften om anläggningen är ansluten till ett nät och namnet på det nätet är enligt EN 16325

³⁹ Förnybartdirektivet, artikel 31a

en frivillig uppgift att ha med. En följd av att ha med uppgiften som ett obligatoriskt fält i ansökan är att det blir möjligt att annullera UG till förmån för kunder i samma nät som värmen eller kylan har producerats.

Som en följd av förslaget tillkommer ytterligare information som den sökande behöver fylla i ansökan. Uppgifterna bedöms vara grundläggande information som är tillgänglig för alla anläggningar. Ytterligare en konsekvens till följd av förslaget är att Energimyndigheten löpande måste uppdatera listan med nätnamn.

I 18 § föreslås en skrivning om att medium ska anges vara ospecificerat om användningen av olika medium förekommer i samma anläggning. Anledningen till skrivningen är att det endast går att ange ett medium per anläggning. Skrivningen förenklar därmed för sökande som använder fler medium inom samma anläggning.

Vidare föreslås i 18 § specificeras hur produktionskapaciteten ska beräknas för anläggningar som producerar värme eller kyla. En konsekvens av skrivningen är att producenter behöver göra en beräkning för att få fram produktionskapaciteten. Beräkningen kräver att den som ansöker om UG har vetskap om anläggningens normalårsproduktion. Energimyndigheten bedömer att det är en uppgift som den som ansöker om UG känner till.

19 § Uppgifter om energikälla

Tabell 16. Förslag om vilka uppgifter om energikälla en ansökan om utfärdande för ursprungsgarantier för el ska innehålla

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
8§ Utöver vad som anges i 6 och 7 §§ ska ansökan innehålla uppgifter om anläggningens energikälla och typ med angivande av ett eller flera av följande alternativ: a) vatten, b) landbaserad vind,	19 § En ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för el ska utöver vad som anges i 11, 14-16 §§ innehålla uppgifter om energikälla och typ av anläggning med hänvisning till sådan relevant teknikkod för el som specificerats i det av Association of Issuing Bodies utgivna EECS-rules Fact Sheet 5 angivet som ett eller flera av följande alternativ: a) vatten, b) landbaserad vind, c) havsbaserad vind,

c) havsbaserad vind, d) sol, e) industriellt mottryck från biobränsle/torv/fossilt, f) kraftvärme från biobränsle/torv/fossilt, g) kondenskraft från biobränsle/torv/fossilt, h) gasmotor från biobränsle/torv/fossilt, i) geotermi, j) våg, k) kärnkraft, eller l) övrigt för det fall inget av alternativen a–k är tillämpligt. Om ansökan avser en anläggning som består av flera produktionsenheter ska energikälla och typ enligt första stycket samt drifttagningsdatum och installerad effekt anges för var och en av produktionsenheterna. Avser ansökan utfärdande av ursprungsgarantier som ska kunna överföras till en annan EU- medlemsstat (EECS- ursprungsgarantier), måste energi källa och typ för anläggning och produktionsenhet enligt första och andra stycket anges med hänvisning till sådan relevant teknikkod som specificerats i det av Association of Issuing Bodies utgivna EECS-rules Fact Sheet 5.	d) sol, e) industriellt mottryck från biobränsle/torv/fossilt, f) kraftvärme från biobränsle/torv/fossilt, g) kondenskraft från biobränsle/torv/fossilt, h) gasmotor från biobränsle/torv/fossilt, i) geotermi, j) våg, k) kärnkraft, eller l) övrigt för det fall inget av alternativen a–k är tillämpligt. Om ansökan avser en anläggning som kan producera el från flera olika energi källor ska energikälla och typ enligt första stycket samt drifttagningsdatum och produktionskapacitet anges för var och en av produktionsenheterna.
--	--

Förändringar i 19 § förtydligar dels hur en ansökan om UG för el ska fyllas i om anläggningen producerar el från olika energikällor. Dessa ska likt tidigare fyllas i som olika produktionsenheter i formuläret och den föreslagna förändringen förtydligar att separata energikällor innebär ifyllande av separata

produktionsenheter i ansökan. I övrigt gäller samma krav på drifttagningsdatum och produktionskapacitet.

I den sista delen av paragrafen förtydligas att teknikkoderna baseras på samma dokument från AIB oavsett om det rör sig om EECS-UG eller UG. För UG används redan dessa teknikkoder varpå ingen faktisk konsekvens infaller för producenterna. Hanteringen blir enhetlig och kraven i EN 16325 efterlevs. Texten i föreskrifterna har omformulerats genom att första och sista meningen i tidigare föreskrifter sammanfogas till en mening.

Tabell 17. Förslag om att ansökan för utfärdande av ursprungsgarantier för gas ska innehålla uppgifter om vilken typ av gas som produceras i anläggningen

Ny skrivning
20 § En ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för gas ska utöver vad som anges i 12, 14, 15 och 17 §§ innehålla uppgifter om vilken gas som produceras angivet som ett av följande alternativ: a) metan, b) etan, c) propan, d) butan, e) ammoniak, f) dimetyleter, g) vätgas, eller h) gasblandning Energikällor och teknikkoder specificeras enligt Association of Issuing Bodies utgivna EECS-rules Fact Sheet 5. Om anläggningen har flera olika teknikkoder ska teknikkoden ”ospecificerad” anges.

Enligt EN 16325 är det krav att på UG för gas ange vilken typ av gas det rör sig om. Eftersom det enligt artikel 19 i RED III är krav att utfärda UG när en producent av förnybar energi efterfrågar det, så har man under arbetet med EN 16325 angett de gaser som är möjliga att producera utifrån förnybar energi, oavsett om det efterfrågas UG för den typen av gas. Vätgas och gasblandning skiljer sig från resterande gaser då det för vätgas finns ytterligare regler exempelvis renhetsgrad som nämns under 17 §, och gasblandning används endast för gasproduktion där energivärdet finns inom flera gastyper.

Energimyndigheten är idag medlemmar i AIB och följer de EECS-regler som finns för el. Målsättning efter att UG för gas utfärdas i Sverige är att Energimyndigheten även ska bli godkända medlemmar i den grupp inom AIB som utfärdar UG för gas. Medlemskap i AIB möjliggör export och import av UG

via AIB:s datahubb. Ett krav för att kunna bli medlem är att man följer de EECS-regler som finns för gas. Av den anledningen hänvisar föreskrifterna till Fact Sheet 5 när det kommer till bränsle och teknikkoder. Dessa finns även i bilaga A och B i EN 16325. Eftersom tekniska standarder inte är publikt tillgängliga, görs hänvisning istället till Fact Sheet 5 som finns publikt tillgänglig på AIB:s hemsida och har även uppdaterats till att följa de bränsle- och teknikkoder som finns i EN 16325.

Det finns frivilliga regler i EN 16325 om att utfärda UG för en gasblandning. Istället för att ange gasblandning under typ av gas är det möjligt att få UG märkta med en specifik typ av gas. Trots att denna frivilliga hantering finns i EN 16325 är den inte med i EECS-reglerna och därför inte heller möjlig att implementera i Sverige eftersom det skulle medföra att Energimyndigheten inte kan bli medlemmar i AIB avseende UG för gas.

Förslaget i 20 § innebär att produktion av de specificerade gaserna är de som producenter kan ansöka om UG för. Det förutses främst vara ansökningar om utfärdande av UG för biogas och vätgas som kommer inkomma. Men för att framtidssäkra UG-systemet och säkerställa att krav enligt förnybartdirektivet går att uppfylla är det nödvändigt att systemet är anpassat för de gaser som förekommer på marknaden.

Ytterligare upplysning om energikälla och teknikkod är grundläggande information som alla anläggningar ska ha tillgängligt, men tar tid för producenten att ta fram. Producenten behöver identifiera vilken eller vilka teknikkoder som gäller för anläggningen utifrån AIB:s utgivna EECS-rules Fact Sheet 5.

Då kontoföringssystemet som ska användas för gas, värme och kyla endast har möjlighet att hantera en teknikkod per anläggning så anges det i föreskrifterna att teknikkoden "ospecificerat" ska användas om en anläggning har flera produktionsenheter.

Tabell 18. Förslag om ytterligare uppgifter som ska ingå i ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för värme eller kyla

Ny skrivning
21 § En ansökan om utfärdande av ursprungsgarantier för värme eller kyla ska utöver vad som anges i 13-15 och 18 §§ innehålla information om energin anläggningen producerar är i form av värme eller kyla. Om en anläggning kan producera både värme och kyla, ska separata ansökningar lämnas in för värme respektive kyla om producenten vill ansöka om utfärdande av ursprungsgarantier för båda. Teknikkoder och energikällor för värme respektive kyla ska anges med hänvisning till dokumentet

”Bränslekoder och teknikkoder för värme och kyla” som finns på Statens energimyndighets webbplats. Om anläggningen har flera teknikkoder ska teknikkoden ”ospecificerad” anges.

Förslaget i 21 § innebär att producenter som ansöker om UG för både värme och kyla behöver göra två olika ansökningar vilket föranleds av tekniska begränsningar i kontoföringssystemet.

Vidare föreslås att teknikkoder och energikällor ska anges med hänvisning till dokumentet ”Bränslekoder och teknikkoder för värme och kyla” som kommer publiceras på Energimyndighetens webbplats. Dokumentet kommer återspegla de bränsle- och teknikkoder som finns i EN 16325. Förslaget innebär att Energimyndigheten måste uppdatera listan om förändringar krävs.

Vidare specificerar formuleringen i 21 § att sökande ska ange teknikkoden ”ospecificerad” om fler än en teknikkod förekommer inom en anläggning. Detta underlättar för sökande, eftersom de annars hade behövt ansöka om en anläggning per teknikkod. Därmed minskar även den administration som krävs från producenterna.

23 § Ansökan om särskilt konto för ursprungsgarantier som kan överföras till en annan EU-medlemsstat

Tabell 19. Ansökan om särskilt konto för EECS-ursprungsgarantier

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
9 a § En ansökan om att öppna ett särskilt konto för ursprungsgarantier som kan överföras till en annan EU-medlemsstat ska göras skriftligen till Statens energimyndighet. För det fall den som ansöker om konto är att betrakta som annan som handlar med ursprungsgarantier enligt 11 § 2 i förordningen (2010:853) om ursprungsgarantier för el ska detaljerade uppgifter lämnas om sökandes affärsverksamhet enligt nedan: a) Namn eller företagsnamn	23 § Följande uppgifter ska bifogas vid ansökan om ett särskilt konto för EECS-ursprungsgarantier enligt 18 § 1 förordningen om ursprungsgarantier om den som ansöker är att betrakta som en annan än en producent eller en leverantör: a) Namn eller företagsnamn,

b) Personnummer eller organisationsnummer c) Kontaktuppgifter d) Finansiella uppgifter e) Verksamhetsområde inklusive affärsplan f) Ägarstruktur g) Uppskattad affärsvolym h) Huruvida sökanden är aktiv i liknande register i andra länder i) Företagets nivå av erfarenhet vad gäller handel med ursprungsgarantier eller liknande instrument Uppgifterna i punkt 1-9 kan lämnas på ett känn-din-kund-formulär som Statens energimyndighet tillhandahåller på begäran och på sin webbplats. Statens energimyndighet kan komma att medge undantag från bestämmelserna i första stycket om särskilda skäl föreligger.	b) personnummer eller organisationsnummer, c) kontaktuppgifter, d) finansiella uppgifter, e) verksamhetsområde inklusive affärsplan, f) ägarstruktur, g) uppskattad affärsvolym, h) om sökanden är aktiv i liknande register i andra länder och i) företagets nivå av erfarenhet vad gäller handel med ursprungsgarantier eller liknande instrument. Uppgifterna i punkt a-i kan lämnas på ett "känn-din-kund-formulär" som Statens energimyndighet tillhandahåller på begäran och på sin webbplats. Statens energimyndighet kan medge undantag från bestämmelserna i första stycket om särskilda skäl föreligger. Exempel på särskilda skäl är att en tidigare känd aktör inom systemet redan har lämnat in i ett aktuellt känn-din-kund formulär.
---	---

I förslaget har texten i det första stycket uppdaterats för att göra den lättare att läsa. I förordningen har definitionen ändrats från "ursprungsgarantier som kan överföras till en annan EU-medlemsstat" till "EECS-ursprungsgarantier". Ytterligare ett förtydligande är att punkt 1–9 har ändrats till punkt a-i. Utöver det har ett exempel på var som är ett särskilt skäl lags till i texten.

24 § Hur energikällor för produktion av el, gas, värme eller kyla ska rapporteras

Tabell 20. Förslag om energikällor för produktion av el, gas, värme eller kyla ska rapporteras

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
16 § Producenten ska rapportera fördelning av använt bränsle i anläggning där el kan produceras med användande av olika bränslen.	24 § Energikällor ska rapporteras i en bränsledeklaration. För anläggningar där el, gas, värme eller kyla produceras genom användning

Om el produceras med användande av hushållsavfall får producenten anta att 40 procent av den producerade elen kommer från fossilt avfall och 60 procent kommer från biomassa. Producenten ska ange andelen tillförd energimängd per bränsle av totalt tillförd energimängd. I totalt tillförd bränsle inräknas inte bränsle som tillförts utan att el producerats. Om el produceras med användande av verksamhetsavfall får producenten beräkna fördelningen mellan fossilt avfall och biomassa i enlighet med en sådan rapport avseende anläggningen som producenten upprättat och verifierat i enlighet med 5 kap. 1 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter	av olika energikällor ska producenten rapportera fördelningen mellan de använda energikällorna i en bränsledeklaration. Producenten ska ange andelen tillförd energimängd per energikälla av totalt tillförd energimängd. I totalt tillförd energi räknas endast energi som har tillförts för att producera den el, gas, värme eller kyla som ursprungsgarantier ska utfärdas för. Bränsledeklaration är inte nödvändigt om anläggningen producerar el och har en energikälla eller om anläggningen har produktionsenheter med olika teknikkoder vilket regleras i 33 §. Om hushållsavfall är en energikälla ska producenten deklarerat energikällan som bestående av 40 procent fossil energikälla och 60 procent förnybar energikälla. Om el, gas, värme eller kyla produceras med användande av verksamhetsavfall får producenten beräkna fördelningen mellan fossilt avfall och biomassa i enlighet med en sådan rapport avseende anläggningen som producenten upprättat och verifierat i enlighet med 6 § lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser.
--	---

	Ytterligare fördelning av andelen förnybart i energikällor ska utgå från de hänvisningsvärden som fastställts av Naturvårdsverket i enlighet med artikel 31.1c i förordning (EU) 2018/2066 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG.
--	--

Förslaget i 24 § är en anpassning av tidigare 16 §. Främst är det en anpassning av tidigare text då det är möjligt att få UG utfärdade för fler typer av energi än el.

För anläggningar som producerar el, gas, värme och kyla kommer det vara nödvändigt att utföra en bränsledeklaration innan utfärdande för att ange det eller de bränslen som använts för att producera energin. Även om en anläggning som producerar gas, värme eller kyla endast skulle använda sig av en energikälla så kommer de fortfarande behöva utföra en bränsledeklaration innan utfärdande av UG. Undantag är anläggningar som är godkända för utfärdande av UG för el som har en energikälla eller anläggningar som utför enhetsdeklaration, de kommer inte att behöva utföra en bränsledeklaration då deras energikälla inte kan förändras under perioden. Bränsledeklarationer har tidigare använts inom systemet med UG för el för bioanläggningar där de angett vilka bränslen som använts under månaden. Eftersom det nu är möjligt att använda flera olika typer av energiformer i bränsledeklaration, som el för att producera vätgas, har formuleringen ändrats till att hänvisa till energikällor i stället för bränsle.

Ytterligare anpassning till gas, värme och kyla har skett då benämningen energi används i stället för el. Formuleringen kring tillförd energi har även anpassats så att det rör produktion av el, gas, värme och kyla i stället för endast el.

I tidigare föreskrifter har det angivits att el som producerats med hushållsavfall kan klassas som 40 procent fossilt och 60 procent biomassa. Det har ändrats till energi så att den även är applicerbara för gas, värme och kyla. Energi producerad från verksamhetsavfall är nu även applicerbar för alla typer av energi och där har även hänvisning till lagtext uppdaterats.

Utöver hushållsavfall och verksamhetsavfall så förekommer det andra bränslen som används inom systemet med UG. För dessa bränslen, exempelvis returträ, finns det referensvärden från Naturvårdsverket om den förnybara andelen av bränslet. Uppdateringar av dessa referensvärden sker löpande och därmed finns en hänvisning till gällande lagstiftning.

25 § Hur el, gas, värme eller kyla producerat från el, gas, värme eller kyla ska rapporteras

Tabell 21. Förslag om rapportering av energiproduktion från andra typer av energi

Ny skrivning
25 § För anläggningar där el, gas, värme eller kyla produceras genom omvandling av el, gas, värme eller kyla för vilket ursprungsgarantier inte har utfärdats, ska den tillförda energin anges som en energikälla i bränsledeklarationen. Det är även möjligt att använda sig av energi som det har utfärdats ursprungsgarantier för, om producenten kan påvisa att det finns ett avtal där energileverantören annullerar ursprungsgarantier motsvarande producentens energianvändning.

Förslaget i 25 § reglerar hur UG för el, gas, värme eller kyla utfärdas om energin produceras med el, gas, värme eller kyla där det inte är nödvändigt med utfärdande efter konvertering. De scenarion där konvertering inte är nödvändigt tas upp i 25 § samt de krav som existerar för att de ska vara möjliga att använda. Konvertering är inte nödvändigt om energin inte har fått UG utfärdade eller om producenten har en leverantör som annullerar UG för deras räkning.

26 § Konvertering

Tabell 22. Förslag om utfärdande av ursprungsgarantier efter konvertering

Ny skrivning
26 § För anläggningar där el, gas, värme eller kyla produceras genom omvandling av el, gas, värme eller kyla för vilken ursprungsgarantier redan har utfärdats, med undantag för 25 § andra stycket, ska utfärdande av ursprungsgarantier för utgående energi ske först efter att ursprungsgarantierna för ingående energi annullerats enligt 8 § förordningen om ursprungsgarantier för energi. a) Producenten behöver innan utfärdande av ursprungsgarantier efter konvertering bifoga ett annulleringsbevis avseende ursprungsgarantier motsvarande den ingående energin. b) Vid utfärdande av ursprungsgarantier efter konvertering ska de energiförluster som uppstår i konverteringsprocessen beaktas vid beräkning av nettoproduktion för el, gas, värme och kyla.

Efter konvertering ska uppgifterna på ursprungsgarantin övertas enligt 16 § andra stycket i förordningen om ursprungsgarantier för energi.

Om det rör sig om en andel av en ursprungsgaranti vid utfärdande efter konvertering ska avrundning alltid ske nedåt till närmaste hela megawattimme.

Producenten ska ansöka om utfärdande av ursprungsgarantier efter konvertering på det sätt som Statens energimyndighet anger på sin webbplats.

När systemet med UG innehåller flera olika typer av energi kommer det vid vissa tillfällen vara nödvändigt att utföra en konvertering av el, gas, värme eller kyla för att undvika dubbelräkning. Kravet kommer från EN 16325.

Konvertering är nödvändigt när energi som det utfärdats UG för används för att producera el, gas, värme eller kyla undantaget de fall då producenten kan uppvisa ett elavtal som garanterar att UG som har utfärdats är annullerade i enlighet med 25 § andra stycket. För att säkerställa att det inte sker någon dubbelräkning så behöver UG för den ingående energin annulleras i samband konverteringsutfärdande med hänsyn till förluster. I och med detta förfarande måste alltid UG annulleras innan utfärdande vilket medför att det inte sker någon dubbelräkning.

Observera att detta endast är nödvändigt när UG har utfärdats för energin som använts. Om det exempelvis produceras vätgas från el i direktanslutning till anläggningen är det inte nödvändigt med konvertering då elen inte tilldelas UG.

Efter konverteringsutfärdandet kommer information om att ursprungsgarantin utfärdats efter konvertering att vara tillgängligt på de UG som utfärdats.

Förslaget innebär att producenten måste förbereda och skicka annulleringsbeviset till Energimyndigheten vilket innebär en del administrativt arbete för båda parter.

27 § Granskningsrapport för bränsledeklarationer

Tabell 23. Förslag om granskning av bränsledeklarationer

Ny skrivning
27 § Om en producent deklarerar energikällor av biologiskt ursprung eller en mix av biologiskt och fossilt ursprung, ska producenten vartannat år lämna in en rapport utförd av en oberoende granskare som verifierar de deklarerade energikällorna för el, värme och kyla. Om den producerade energin utgörs av

gas ska en rapport lämnas in årligen. Granskningsrapporten ska omfatta tre på varandra följande månader inom de senaste 12 månaderna.

Rapporten ska säkerställa att:

- a) de bränsledeklarationer som lämnats in till Statens energimyndighet är korrekta avseende den period som har granskats och
- b) det är rimligt att sammansättningen och mängden rapporterad energikälla kan resultera i mängden producerad energi som de utfärdade ursprungsgarantierna motsvarar avseende period och respektive attribut.

För el, gas, värme och kyla behöver producenten inte skicka in en rapport enligt första och andra stycket om producenten är rapporteringsskyldig enligt 3 kap. 1 § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen och har ett hållbarhetsbesked som omfattar deklarerade bränslen av biologiskt ursprung eller ett certifieringsbevis enligt 18 § förordning (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen.

Förslaget i 27 § kommer från EN 16325 för att regelbundet säkerställa att bränslen blir korrekt deklarerade och därmed också riktigheten för de UG som utfärdas. Producenter som använder bränslen av biologiskt ursprung behöver verifiera de bränslen som används genom hållbarhetsbesked eller ett certifieringsbevis. Rapporten innebär kostnader för de bolag som saknar hållbarhetsbesked eller certifieringsbevis eftersom oberoende granskare behövs för att kontrollera bränslehanteringen. Aktörer kan därför undvika kostnaden för rapporten genom att använda sitt hållbarhetsbesked eller certifieringsbevis.

28 § Tidpunkt för rapportering

Tabell 24. Förslag om tidpunkt för rapportering

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
18 § Rapporteringen enligt 15–17 §§ ska ske till Statens energimyndighet senast den 14:e varje månad. Rapporteringen ska avse närmast föregående kalendermånad.	28 § Rapporteringen enligt 24-26, 33-34 och 37-38 §§ ska ske till Statens energimyndighet senast den 14:e varje månad. Rapporteringen ska avse närmast föregående kalendermånad.

Förslaget i 28 § omfattas av att det är flera typer av rapportering som behöver inkomma till energimyndigheten senast den 14:e varje månad. Det har även

tillkommit fler hänvisningar så att gas, värme och kyla omfattas. Även rapportering av elanläggningar som har olika teknikkoder har flyttats från tidigare 17 § till 33 § och rapportering av delvis egenanvändning enligt 34 §. Vid rapporteringen meddelar producenten uppgifter som krävs för att Energimyndigheten ska kunna utfärda UG. När rapporteringen sker månadsvis kan också UG utfärdas månadsvis. Konsekvensen blir att rapportören har två veckor på sig att rapportera in mätvärden, bränsledeklaration och licensdeklaration för att kunna få UG utfärdade månaden efter produktionen.

30 § Mätning och rapportering från anläggning i icke koncessionspliktigt nät

Tabell 25. Förslag om mätning och rapportering från anläggning i icke koncessionspliktigt nät

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
12 § Producenten ska mäta och rapportera elproduktionen enligt 13 och 14 §§ om anläggningen matar in el i ett icke koncessionspliktigt nät.	30 § Producenten ska mäta och rapportera elproduktionen enligt 31 och 32 §§ om anläggningens elproduktion mäts i ett icke koncessionspliktigt nät.

Redaktionell förändring där ”matar in el” har ändrats till ”anläggningens elproduktion mäts” för att göra förtydliga föreskriftstexten.

33 § Hur el producerad med olika teknikkoder ska rapporteras

Tabell 26. Förslag hur el producerat med olika teknikkoder ska rapporteras

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
17 § Producenten ska rapportera andelen producerad el från respektive energikälla i produktionsanläggning där el produceras med användande av flera energikällor. Rapporteringen ska baseras på mätning av elproduktionen. I de fall producenten enligt 8 § har angivit olika teknikkoder för enheter inom samma produktionsanläggning ska anläggningen anses använda flera	33 § I de fall producenten enligt 19 § har angivit olika teknikkoder för enheter inom samma produktionsanläggning ska anläggningen anses använda flera energikällor.

energikällor enligt första stycket.	Producenten ska rapportera andelen producerad el från respektive energikälla i en enhetsdeklaration . Rapporteringen ska baseras på mätning av elproduktionen.
-------------------------------------	---

Enhetsdeklaration var tidigare beskrivet i 17 §. När UG är möjliga att utfärda för fler typer av energi än el så har enhetsdeklaration flyttats till kapitlet i föreskrifterna som berör mätning och rapportering för el. Enhetsdeklaration är endast relevant för el eftersom det endast är elanläggningar som kan ha olika produktionsenheter i en anläggning och det då är möjligt att det existerar produktionsenheter med olika teknikkoder.

34 § Hur egenanvändning av el rapporteras

Tabell 27. Förslag om hur egenanvändning av el ska rapporteras

Ny skrivning
34 § Om elproduktion rapporterad från en mätpunkt i ett icke koncessionspliktigt nät delvis används för egenanvändning, ska producenten varje månad deklarerat vilken andel av nettoelproduktionen som har använts till detta ändamål.

Energimyndighetens förslag till nya föreskrifter introducerar tillsammans med regeringens förslag till ny förordning, ett nytt sätt att hantera UG som utfärdas för egenanvänd el. Förslaget innebär att UG som baseras på egenanvänd el blir märkta med egenanvändning enligt EN 16325 och ska annulleras av producenten. Annulleringen sker till förmån för producenten. När UG utfärdats för egenanvänd el kommer de inte vara möjligt att överföra dem, det säkerställer att UG för egenanvänd el inte kan säljas vidare och därmed att ingen dubbelräkning sker samtidigt som producenten i samband med annulleringen får ett så kallat annulleringsbevis som kan användas för ursprungsmärkning av den egenanvända elen. De UG som representerar el som matats ut på koncessionspliktigt nät får i stället märkningen ”vidaredistribution till ett distributions- eller transmissionsnät”.

Lösningen med att UG för egenanvändning ska annulleras av producenten kommer att innebära ekonomiska konsekvenser för de som tidigare sålt vidare UG baserat på egenanvänd el, både de med delvis eller total egenanvändning.

Genom att ursprungsmärka el med UG som utfärdas för egen produktion säkerställs avsikten med UG för egenanvändning. Det är alltså bara aktörer med intresse av annullering för egen användning som kommer ansöka om denna typ

av utfärdande, eftersom dessa UG inte kommer kunna säljas på marknaden. För de aktörer som inte har intresse av att erhålla egna UG finns möjligheten att ansöka om att få UG utfärdade baserat på mätning i anslutning till koncessionspliktigt nät. På så sätt säkerställs att ingen dubbelräkning kan ske, vilket är en av ursprungsgarantisystemets grundprinciper.

För att kunna genomföra detta, föreslår Energimyndigheten att det under kapitlet för mätning och rapportering för el införs ett nytt avsnitt som avser egenanvändning av el för anläggningar med mätning i IKN. Detta tillägg innebär att alla producenter som får UG baserat på mätning i IKN kommer att behöva inkomma med svar på frågan om det förekommer egenanvändning eller inte. Producenten får två svarsalternativ. Det ena är aktuellt för de som delvis använder sin elproduktion till egenanvändning, och det andra är aktuellt för de där all egen elproduktion går åt till egenanvändning.

Om delvis egenanvändning förekommer måste producenten enligt förslaget i 34 § månadsvis deklarerar andelen egenanvänd el, det vill säga den el som används mellan angiven mätpunkt och anslutningspunkten till koncessionspliktigt nät. Detta kommer innebära en ökad administration som medför kostnader för tiden det tar att göra deklarationen. Om all elproduktion alltid går åt till egenanvändning kan producenten istället ange detta i ansökningsformuläret och behöver då inte deklarerar andelen egenanvändning varje månad. Då blir istället alla UG märkta som egenanvändning och ska annulleras av producenten. Distinktionen mellan total och delvis egenanvändning möjliggör att så få som möjligt får ökad administrativ börda.

De administrativa och ekonomiska konsekvenserna för egenanvänd el kommer innebära att elproducenter står inför ett val om att behålla mätpunkten i IKN eller om de vill byta till en mätpunkt i koncessionspliktigt nät. Konsekvenserna ställs då emot nyttan som aktören har av att få sin egenanvändning ursprungsmärkt. Detta gäller både för privatpersoner och företag. Då kraven på annullering av UG för ursprungsmärkning endast gäller elhandelsföretag som behöver redovisa sin sålda el till slutkund, sker annullering hos aktörer på frivillig basis.

35 § Hur utfärdande från anläggningar med energilagring hanteras

Tabell 28. Förslag om hur utfärdande från anläggningar med energilagring ska hanteras

Ny skrivning
35 § Om det finns energilager inom samma icke koncessionspliktiga nät som en produktionsanläggning, kan den lagrade elen endast ligga till grund för

utfärdande av ursprungsgarantier om elen är producerad i produktionsanläggningen.

För pumpkraftverk får ursprungsgarantier endast utfärdas för elproduktion från naturligt vattenflöde.

I befintliga föreskrifter nämns inte energilager explicit, vilket kan göra det svårt för elproducenter att förstå hur energilager kan påverka mätvärden som ligger till grund för UG. Därför föreslås ett tillägg i form av ett förtydligande gällande energilager (exempelvis batterier) som installeras inom samma IKN som en produktionsanläggning. Kan energilagret laddas med el från koncessionspliktigt nät, finns risk att fel el ligger till grund för de UG som blir utfärdade. För att förhindra det behöver producenten säkerställa att el som eventuellt överförs från koncessionspliktigt nät till energilagringen inom anläggningen, inte ingår i de mätvärden som inrapporterats till Energimyndigheten.

Förtydligandet riktar sig till elproducenter med mätning i både IKN och koncessionspliktigt nät. Mätaren i anslutning till koncessionspliktigt nät kan inte göra skillnad på inmatad el som kommer från produktionsanläggningen och el som först matats ut från koncessionspliktigt nät till ett energilager för att sedan säljas (matas in) vid ett senare tillfälle. Det innebär att samtliga elproducenter i systemet kommer att behöva svara på frågan om energilager förekommer inom samma IKN som produktionsanläggningen och om dessa kan laddas med el från koncessionspliktigt nät. För de som inte har energilager bedöms frågan vara enkel att svara på och inte medföra någon administrativ kostnad.

Tillägget i föreskrifterna ändrar egentligen inte på befintliga krav på vilken el som får ligga till grund för UG. Detta till trots kan kraven att inkomma med uppgifter om energilager påvisa att missförstånd i frågan tidigare funnits. Det innebär att dessa producenter kan behöva genomföra åtgärder för att säkerställa rätt mätning och sen anmäla förändringen till Energimyndigheten. Alternativt återkallas anläggningens godkännande för UG om godkänd mätning inte kan säkerställas. Åtgärder kan exempelvis innebära att installera en IKN-mätare placerad innan energilagret eller etablera en av Energimyndigheten accepterad beräkning av mätvärden för produktionen, som exkluderar el från koncessionspliktigt nät. Sådana åtgärder innebär ekonomiska konsekvenser för de aktuella elproducenterna.

Ett förtydligande tillägg föreslås i slutet på paragrafen gällande utfärdande av UG från pumpkraft. Tillägget klargör att pumpkraftverk endast kan få vattenkrafts-UG för det naturliga vattenflödet. Elproduktion från vatten som tidigare pumpats upp till en högre nivå anses enligt förnybartdirektivet inte utgöra förnybar el, och ska därför räknas av från pumpkraftverkets elproduktion som ligger till grund för

förnybara vattenkrafts-UG. I och med att det enligt förnybartdirektivet endast är ett krav att utfärda förnybara UG kommer det endast vara möjligt att få UG från pumpkraft utfärdat för det naturliga vattenflödet.

37 § Mätning och rapportering för gas

Tabell 29. Förslag om mätning och rapportering för gas

Ny skrivning
37 § Nettogasproduktion per månad ska rapporteras till Statens energimyndighet i megawattimmar. Rapporteringen ska utföras digitalt i kontoföringssystemet av behörig företrädare för producenten. Producenten ska efter att ha rapporterat in nettogasproduktion även ange distributionen av energi för perioden. Producenten kan frivilligt ange om de har ett hållbarhetsbesked och typ av hållbarhetsbesked.

Mätning och rapportering för gas skiljer sig från hur mätvärden inkommer till kontoföringssystemet för el idag. För gas kommer både anläggningar anslutna till distributionsnät och fristående anläggningar att ansöka om UG för gas. Det är därför inte en möjlighet att använda ett liknande EDIEL-system för att rapportera in mätvärden direkt i kontoföringssystemet. I stället kommer producenten att behöva utifrån mätare beräkna sin nettogasproduktion för perioden och rapportera in den i kontoföringssystemet i megawattimmar. Den som rapporterar produktionen kommer även att behöva styrka att de är behöriga att företräda företaget när de ansöker om behörighet till kontoföringssystemet.

Att rapportera nettogasproduktionen för perioden i megawattimmar är dock bara det första steget av vad som krävs innan utfärdade av UG för gas. Producenten kommer att behöva utföra en bränsledeklaration och även en så kallad licensdeklaration, med krav att ange hur energin har distribuerats, samt möjlighet att ange information om hållbarhetsbesked.

Producenter av el, värme och kyla kommer endast att behöva ange på vilket sätt energin distribueras vid ansökan, medan gasproducenter kommer att behöva ange distributionssätt och fördelning mellan distributionssätten varje månad. Exempelvis kan det skilja sig vid fördelningen av gas som används för egenanvändning, distribueras via fordon eller rörledning.

Anledningen till att det står på begäran av anläggningsinnehavaren vid hållbarhetsbesked är för att det är en frivillig uppgift att ange vid deklaration. Om

producenten har ett hållbarhetsbesked men inte vill ange det så är det möjligt att inte fylla i fältet. Anledningen till att information om hållbarhetsbesked finns med på UG för gas är för att det har efterfrågats av aktörer på gasmarknaden. Det finns andra styrmedel som EU-ETS och Unionsdatabasen där det anses vara relevant information kopplat till UG för gas. Det finns svenska producenter som både har hållbarhetsbesked utfärdade av fristående certifieringsorgan och hållbarhetsbesked utfärdade av Energimyndigheten.

Förslaget i 37 § innebär att produktionen ska rapporteras till Energimyndigheten varje månad och att gas ska rapporteras som energi och inte i volym eller massa, som är vanliga sätt att mäta gas⁴⁰. Energin kan användas på flera sätt, exempelvis till egenanvändning eller distribueras via transmissionsnät. Konsekvenserna blir att ytterligare beräkning av mätvärden och insamling av information kan krävas vilket kan innebära nya rutiner eller investeringar i nya mätare.

38 § Mätning och rapportering för värme och kyla

Tabell 30. Förslag om mätning och rapportering för värme och kyla

Ny skrivning
38 § Producenten ska mäta eller beräkna nettovärmeproduktion och nettokylaproduktion i enlighet med 5 §. Nettoproduktion av värme eller kyla ska rapporteras per månad till Statens energimyndighet i megawattimmar. Rapporteringen ska utföras elektroniskt i kontoföringssystemet av behörig företrädare för producenten.

Förslaget innebär att producenter som ansöker om UG för värme eller kyla kan välja att antingen mäta eller beräkna sin nettoproduktion som de sedan rapporterar till Energimyndighetens kontoföringssystem i megawattimmar så att samma enhet används oavsett typ av energi.

Det innebär att producenten till stor del bör kunna använda den metod som de använder även i andra sammanhang för att mäta eller beräkna nettoproduktionen, vilket besparar administrativa kostnader. De producenter som i dagsläget inte har möjlighet att mäta sin nettoproduktion behöver inte köpa in nya mätare vilket gör att de slipper en stor potentiell initial kostnad. Den föreslagna skrivningen innebär vidare att producenter varje månad behöver rapportera sina mätvärden i kontoföringssystemet.

⁴⁰ Energigas Sverige, Gasmätningssanvisningar 2023, 2023.*Energigas Sverige*.
<https://www.energigas.se/media/bvygs5mt/gasm%C3%A4tningsanvisningarna-2023.pdf> hämtad 2024-09-09.

39 § Skyldighet att meddela förändring när el, gas, värme eller kyla inte längre produceras

Tabell 31. Förslag om skyldighet att meddela förändring när el, gas, värme eller kyla inte längre produceras

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
19 § Producenten ska utan begäran meddela Statens energimyndighet om el inte längre produceras i en anläggning för vilken ursprungsgarantier utfärdas. Producenten ska meddela detta senast 14 dagar efter att produktionen av el upphört.	39 § Producenten är skyldig att meddela Statens energimyndighet om energi inte längre produceras i en anläggning för vilken ursprungsgarantier utfärdas. Producenten ska meddela detta senast 14 dagar efter att produktionen av energi upphört.

Förslaget innebär att texten ändras för att omfatta gas, värme och kyla utöver el. ”Ska utan begäran” ändras till ”är skyldig att” är en redaktionell förändring då den tidigare formuleringen ansågs vara gammalmodig.

40 § Skyldighet att meddela förändring som har betydelse för utfärdande av ursprungsgarantier

Tabell 32. Förslag om skyldighet att meddela förändring som har betydelse för utfärdande av ursprungsgarantier

Nuvarande bestämmelse	Ny skrivning
20 § Producenten ska utan begäran meddela Statens energimyndighet förändringar som har betydelse för utfärdande av ursprungsgarantier. Producenten ska meddela detta senast 14 dagar efter producentens beslut om förändringen.	40 § Producenten är skyldig att meddela Statens energimyndighet förändringar som har betydelse för utfärdande av ursprungsgarantier. Producenten ska meddela detta senast 14 dagar efter producentens beslut om förändringen.

Förslaget innebär en redaktionell förändring där ”ska utan begäran” ändras till ”är skyldig att” då den tidigare formuleringen ansågs vara gammalmodig.

41 § Särskilt om ursprungsgarantier för gas i unionsdatabasen

Tabell 33. Förslag om ursprungsgarantier för gas och unionsdatabasen

Ny skrivning

41 § När en uppgift om ett parti gas rapporteras i unionsdatabasen i enlighet med föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 1 f § lagen om hållbarhetskriterier för vissa bränslen, ska ursprungsgarantier som avser det partiet gas överföras till databasen. En sådan ursprungsgaranti ska annulleras när gasen har tagits ut ur den sammanlänkande unionsgasinfrastrukturen.

Kapitel 31a punkt 4 i förnybartdirektivet skapar en koppling mellan systemet med ursprungsgarantier och unionsdatabasen. Om partiet gas som rapporteras i unionsdatabasen även får ursprungsgarantier för gas utfärdade, får ursprungsgarantier för gas först annulleras när gasen tagits ut ur den sammanlänkade unionsgasinfrastrukturen.

Enligt den informationen som Energimyndigheten tagit del av från kommissionen ska detta hanteras via en sammankoppling av unionsdatabasen och nationella kontoföringssystem för ursprungsgarantier. På grund av den anledningen träder paragrafen i kraft när kommissionen meddelat att kontoföringssystemet är anslutet till unionsdatabasen.

5 Alternativa lösningar

De nya föreskrifterna är baserade på den i förnybartdirektivet hänvisade EN 16325, som ger vissa vägval vid implementering av dess regler. Detta kapitel redovisar därför alternativa lösningar för olika sätt att implementera de nya kraven.

5.1 El

Nedan beskrivs alternativa lösningar för implementering av de nya kraven gällande UG för el.

5.1.1 Egenanvändning

Det finns flera möjliga alternativ för att implementera de regler som förekommer i det reviderade förnybartdirektivet och EN 16325 gällande nettoelproduktion och egenanvändning.

Utfärda i anslutning till koncessionspliktigt nät

Ett alternativ är att endast utfärda UG för el som mäts i anslutning till koncessionspliktigt nät. Det innebär att elen som ligger till grund för UG uppmäts först efter uttag till både hjälpkraft och eventuell egenanvänd el, varpå inga ytterligare förändringar skulle behöva göras om nettoelproduktion. Utfärdande i anslutning till vad som motsvarar koncessionspliktigt nät är praxis i de flesta andra europeiska länder, och på så sätt skulle alternativet innebära en mer enhetlig hantering och minskad risk för blockader av svenska EECS-UG.

Alternativet skulle emellertid medföra vissa nackdelar för svenska producenter som idag har användning av UG som utfärdas för den el de själva använder inom anläggningen. Det får negativa konsekvenser för framför allt producenter med hög andel egenanvändning, såsom pappers- och massabruk. Att ta bort möjligheten till utfärdande baserat på mätning i IKN kan även innebära utmaningar för hybridanläggningar med både elproduktion och batterier. För dessa finns en större komplexitet att ta hänsyn till för att säkerställa att det endast är anläggningens producerade el som ligger till grund för utfärdande av UG, och inte eventuell inköpt el från elnätet. Där har IKN-mätning idag utgjort en möjlig lösning för fortsatt utfärdande av UG.

Särskilja och märka upp egenanvänd el

Ett annat möjligt alternativ för att implementera kraven i förnybarhetsdirektivet och EN 16325 är att fortsatt tillåta UG baserat på mätning i IKN, men att då särskilja UG med hjälp av hur energin har distribuerats. De olika distributionssätten som anges i EN 16325 och som är relevanta att använda för ändamålet är att elen:

- 1) Använts av producenten själv (egenanvändning)
- 2) Vidaredistribuerats till ett distributions eller transmissionsnät

Att använda denna särskiljning med hjälp av distributionssättet skulle lösa teknik- och avtalsutmaningarna i föregående alternativ. Om egenanvändning förekommer inom anläggningen märks motsvarande mängd UG med egenanvändning för att kunna särskiljas från de andra. Det är sedan upp till marknadsaktörerna att välja vilka UG de vill köpa, och marknaden bestämmer därmed värdet på olika UG.

Utmaningen med detta alternativ är att det inte finns något hinder för att UG märkta med egenanvändning säljs vidare till andra aktörer, både inom Sverige och internationellt. Det medför flera konsekvenser och risker sett till den internationella handeln, tillförlitligheten till systemet med UG och acceptansen för Sveriges tillämpning av ursprungsgarantisystemet. Även om EN 16325 indirekt tillåter att UG märkta med egenanvändning utfärdas finns det skilda meningar om det går att klassa som dubbelräkning eller inte.

Det är en tolkningsfråga, men tillförlitligheten till det svenska UG-systemet kan ifrågasättas om utfärdande av UG för egenanvändning tillåts. Fler länder, likt den belgiska regionen Flandern⁴¹, skulle kunna komma att blockera svenska EECS-UG till följd av skilda tolkningar av vilka UG som kan användas för

⁴¹ Energimyndigheten, Svenska EECS-ursprungsgarantier stoppas vid import till Flandern, Belgien, 2019. Energimyndigheten. <https://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2019/svenska-eees-ursprungsgarantier-stoppas-vid-import-till-flandern-belgien/> (hämtad 2025-01-16).

ursprungsmärkning. I och med att de flesta andra länder utfärdar baserat på mätning i anslutning till koncessionspliktigt nät, kan Sveriges hantering ses som kontroversiell om egenanvändningsmärkta UG tillåts att säljas vidare.

En annan konsekvens är kopplad till marknadens värdering av de olika typerna av UG. Om de värderas olika i pris men används för samma syfte, det vill säga ursprungsmärkning, kan det påverka systemets trovärdighet rent generellt. Det kan även bli mer komplext för slutanvändarens förståelse, transparens och möjlighet till jämförelse av avtal.

5.2 Gas

Gällande UG för gas finns flera alternativa lösningar och de viktigaste presenteras nedan.

5.2.1 Hjälpenergi

För biogas producerad genom rötning, behöver det enligt EN 16325 inte göras ett avdrag från den producerade gasen avseende hjälpenergi. En alternativ lösning vore därför att inte införa undantaget för biogas gällande avdrag för hjälpenergi. I EN 16325 5.3.8 "Calculation of Net Energy Production eligible for GO issuing" beskrivs undantaget.

Om hjälpenergi måste dras av från bruttogasproduktionen för rötning vid produktion av biogas så kommer producenterna inte att få UG utfärdat för hela den producerade mängden biogas. Det skulle resultera i en skillnad mellan producerad gasmängd och antal UG som utfärdas. Vilket också skulle leda till att färre UG utfärdas och att viss del av gasen eventuellt inte skulle kunna säljas på en internationell marknad som kan kräva att det finns UG för gasen. Att inte ha tillgång till alla marknader för volymen gas som motsvarar hjälpenergi kan innebära missade intäkter för producenten men även göra att konsumenter behöver betala mer då tillgången till UG för gas blir sämre.

Ytterligare en följd om hjälpenergi måste dras av från bruttogasproduktionen är att det blir en differens om gasen behöver rapporteras i Unionsdatabasen (UDB). UDB tar inte hänsyn till hjälpenergi från andra energikällor vid beräkning av nettoproduktion. Att använda möjligheten att inte göra avdrag för hjälpenergi vid produktion av gas via rötning av biogent material medför att beräkning av nettoproduktion för gas närmare stämmer överens med den gas som rapporteras inom UDB.

5.2.2 Platsbesök

Enligt EN 16325 ska ett besök på plats ske innan godkännande av anläggningen. Det finns dock ett undantag som gör att man kan undgå detta krav om det redan utförts inom ett annat ramverk. Ett exempel kan vara anläggningar som granskas

inom ramen för att få miljötillstånd. Dessa behöver inte genomgå platsbesök innan de kan bli godkända för utfärdande av UG. Om Energimyndigheten ändå skulle välja att göra platsbesök av alla anläggningar skulle det medföra mer arbete för myndigheten. Detta skulle innebära att producenter skulle behöva lägga tid på att ordna och genomgå ett platsbesök, och längre handläggningstid.

5.3 Värme och kyla

Gällande UG för värme och kyla finns flera alternativa lösningar. De viktigaste presenteras nedan.

5.3.1 Hjälpenergi

En alternativ lösning till det förslag som presenteras är att inte ha med de frivilliga undantagen från avdrag för hjälpenergi. Att inte tillåta undantagen skulle eventuellt göra systemet lättare att förstå för aktörer. Det skulle dock även innebära att vissa producenter skulle få färre UG. En följd av att implementera undantagen är att de producenter som nyttjat undantagen behöver kunna visa underlag som styrker rätten till dessa vid tillsyn. Att inte tillåta undantag skulle därmed minska den administrativa bördan för de producenter som annars hade utnyttjat dessa. Eftersom undantagen inte bara är frivilliga för medlemsländer att implementera utan också är frivilliga för producenterna att nyttja, är det inte troligt att de används om en producent anser att den administrativa bördan överstiger nyttan.

Det finns en risk att undantagen inte kommer att användas av aktörer om de anses krångliga eller om nyttan inte är tillräckligt stor. Energimyndigheten kan i så fall vid en framtida utvärdering av föreskrifterna bedöma om de bör tas bort till förmån för att göra systemet mer lättförståeligt. Eftersom undantagen har potential att gynna producenter i systemet, anser Energimyndigheten att dessa bör införas.

5.3.2 Egenanvändning

En alternativ lösning för hantering av egenanvändning av värme och kyla skulle kunna vara att utfärda UG för egenanvändning men att producenten annullerar dem för sin egenanvändning. Detta alternativ vore i linje med förslaget för hantering av egenanvändning gällande UG för el. Denna lösning skulle även göra det möjligt för producenter som enbart producerar värme eller kyla för eget bruk att få UG utfärdade och annullerade. Det skulle ge producenter möjlighet att hävda att den egenanvända värmen eller kylan är av ett visst ursprung.

Att utfärda och annullera dessa UG skulle kräva en månatlig deklaration från producenter och ytterligare administrativt arbete från Energimyndigheten och producenten. I vissa typer av anläggningar som producerar el, ofta med ett annat huvudsyfte än elproduktion, förekommer en relativt stor egenanvändning.

Energimyndigheten ser i de fallen nyttan i att elproducenter kan ursprungsmärka sin egenanvändning av el. I anläggningar som producerar värme eller kyla förekommer inte egenanvändning i samma utsträckning, och Energimyndigheten ser inte samma behov av att bevisa ursprunget på producenters egenanvända värme eller kyla. Energimyndigheten anser därför att det saknas ett syfte med att utfärda och annullera UG för egenanvändning för värme och kyla, och bedömer att detta alternativ inte är resurseffektivt.

6 Rättsliga förutsättningar

Här beskrivs grunderna för Energimyndighetens befogenhet att utfärda nya föreskrifter om ursprungsgarantier för energi. Kapitlet berör också om de nya föreskrifterna bedöms ha någon effekt på kostnader för staten, kommuner eller regioner, och ifall den kan påverka den kommunala självstyrelsen. Därefter redogörs för de nya föreskrifternas överensstämmelse med EU-rätten. Föreskrifterna bedöms inte beröra eller påverkas av annan internationell rätt varför endast EU-rätten avhandlas.

6.1 Myndighetens bemyndigande att utfärda föreskrifter

Energimyndighetens nya föreskrifter om ursprungsgarantier för energi utgår från det bemyndigande som framgår av 24 § i förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi. Enligt 24 § första stycket i förordningen har Energimyndigheten bemyndigande att meddela föreskrifter om mätning och rapportering enligt 10 och 12-15 §§. Det gör det möjligt för Energimyndigheten att meddela föreskrifter om mätning och rapportering för utfärdande av ursprungsgarantier för el, gas, värme och kyla.

Enligt 24 § andra stycket i förordningen får Energimyndigheten meddela ytterligare föreskrifter om utfärdande, överföring och annullering av ursprungsgarantier, vilka uppgifter en ursprungsgaranti ska innehålla och verkställighet av lagen om ursprungsgarantier för energi och förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi. Det utökade bemyndigandet ger Energimyndigheten förutsättningar att utfärda föreskrifter som täcker det utökade behovet av reglering på en teknisk nivå när systemet med ursprungsgarantier utökas med att innehålla gas, värme och kyla. Exempel på detta är föreskrifter för konvertering, energilagring och beräkning av produktionskapacitet.

6.2 Om kostnadseffekter för det allmänna och kommunal självstyrelse

Energimyndigheten bedömer att de nya föreskrifterna, som omfattar UG för gas, värme och kyla, samt uppdaterade regler för el, inte medför tillräckligt betydande kostnadseffekter för staten, kommunerna eller regionerna för att ett godkännande

från regeringen ska behövas. Detta baseras på att de föreslagna reglerna huvudsakligen innebär anpassningar av befintliga system och processer, där de flesta nödvändiga åtgärderna, framför allt IT-åtgärder, redan är etablerade inom ramen för UG för el.

De nya föreskrifterna bedöms inte heller påverka den kommunala självstyrelsen eftersom de nya reglerna huvudsakligen innebär anpassningar av befintliga system och processer utan att ålägga kommuner eller regioner nya eller utökade skyldigheter.

6.3 Överensstämmelse med EU-regler

I avsnitt 3.1 (nollalternativet) har Energimyndigheten redogjort för vad det skulle innebära att inte införa de nya föreskrifterna, framför allt med fokus på Sveriges skyldighet att följa EU-rätten. I detta avsnitt beskrivs hur de nya föreskrifterna överensstämmer med EU-rätten.

EU har delad lagstiftningskompetens med medlemsstaterna inom energiområdet enligt artikel 4.2 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Av artikel 2.2 FEUF följer att när EU lagstiftar på ett område med delad kompetens, begränsas medlemsstaternas möjligheter att anta egna lagar. Det följer då i stället av den så kallade unionsrättens spärrverkan, EU-rättens företräde samt lojalitetsprincipen, uttryckt i artikel 4.3 Fördraget om Europeiska unionen (FEU), att medlemsstaterna ska efterleva och fullgöra unionsrätten på det aktuella området.

Enligt artikel 288.3 FEUF är direktiv bindande för medlemsstaterna vad gäller det resultat som ska uppnås, men lämnar flexibilitet i hur det genomförs. Sverige och andra medlemsstater kan därför välja hur ett direktiv ska införlivas, så länge målen i det uppnås.

De nya föreskrifterna bygger på artikel 19 i det reviderade förnybartdirektivet, som reglerar UG för energi från förnybara källor.⁴² En viktig del är artikel 19.6 som hänvisar till standarden EN 16325.⁴³ Denna standard omnämns redan i det omarbetade förnybartdirektivet (RED II),⁴⁴ men har sedan dess varit föremål för omfattande förändringsarbete. Den reviderade standarden är ännu inte antagen, men passerade slutomröstningen som skedde i mars 2025. Dessutom omfattar

⁴² EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652.

⁴³ CEN-CLC-JTC 14_N285_FprEN_16325 (E).

⁴⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

artikel 19.2 nu UG för gasformiga förnybara bränslen, som vätgas, och artikel 19.7 reglerar minimikrav för vad för uppgifter UG ska innehålla.

Huvuddelen av de nya föreskrifterna utgår från kraven i förnybartdirektivet och EN 16325. De ändringar som inte gör det redovisas särskilt. Under alla förhållanden utgår förslagen från de förutsättningar som gäller i den svenska kontexten; i fråga om energislaget el har Sverige förhållandevis stor andel producenter som använder merparten av den egenproducerade elen själva, vilket gör förslagen mer komplexa än vad de annars hade behövt vara. Mot bakgrund av detta har Energimyndigheten bedömt att det inte är lämpligt att införa mätning endast i anslutningspunkten till koncessionspliktigt nät, utan tillåta utfärdande av UG också för elproduktion som mäts i ett tidigare skede (IKN). För att säkerställa ett enhetligt system som uppfyller de generella kraven på UG, nämligen att systemet kan garantera ursprunget på energi från förnybara energikällor i den mening som avses i förnybartdirektivet, har förslagen därför i vissa avseenden gått längre än vad förnybartdirektivet och standarden kräver. Det rör framför allt fråga om annullering av egenanvända UG, som utfärdas för egenanvänd el i anläggningar som har mätpunkten i IKN. Standarden kräver egentligen endast att sådana UG märks med attributet ”egenanvändning”, och torde därför överlåta åt marknadens aktörer att avgöra huruvida handel med sådana UG är önskvärd eller inte. Energimyndighetens förslag är alltså skarpare och innebär krav på annullering av dessa slags UG i syfte att helt förhindra möjligheten till handel med dem. Artikel 19.2 sjätte stycket ger förvisso medlemsstaterna möjlighet att utfärda en UG till en producent och omedelbart annullera den. Syftet med detta är dock att säkerställa att marknadsvärdet på UG som utfärdas till en producent som får ekonomiskt stöd för samma produktion beaktas på ett korrekt sätt, exempelvis genom att garantin inte går att överföra till andra konton och därmed inte är tillgänglig för marknaden. I övrigt bedöms förslagen vara i överensstämmelse med de krav som följer av förnybartdirektivet och EN 16325.

Svenska energiproducenter kommer fortsättningsvis ha möjlighet att få utfärdat både UG och EECS-UG, och elleverantörer och andra som handlar med UG kommer också de fortsättningsvis kunna handla med båda varianterna. Medlemsstaternas skyldighet enligt artikel 19.9 i förnybartdirektivet att erkänna de UG som utfärdas av andra medlemsstater påverkas alltså inte av det svenska upplägget med utfärdande av både UG och EECS-UG. Upplägget bedöms inte ha någon handelshindrande effekt.

Sammantaget bedöms de nya föreskrifterna för UG överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU.

7 Ekonomiska konsekvenser

I kapitlet presenteras de ekonomiska konsekvenser som de nya föreskrifterna får för producenter och konsumenter av el, gas, värme och kyla samt för nätägare, rapportörer och offentlig sektor. Vidare beskrivs vilken annan påverkan som de nya föreskrifterna får på företag och konkurrensförhållanden samt vilken särskild hänsyn som tagits till små företag.

I kapitlets avsnitt berörande el finns sammanställd statistik från Energimyndighetens register över elproduktionsanläggningar som redan är godkända för UG. Statistik presenteras även för aktörerna som äger anläggningarna, samt dess rapportörer. Antalet elproducenter inom UG-systemet kommer att minska till följd av att den nya förordningen föreslår en kapacitetsgräns på 50 kW för att ansöka om UG. Gränsen gäller samtliga typer av energi men innebär att vissa befintliga elproducenter inte längre kommer vara kvar i systemet. I kapitlets statistik över elproducenter och dess rapportörer är därför anläggningar med en produktionskapacitet på under 50 kW exkluderade i det sammanställda underlaget. Samtliga statistikuppgifter är hämtade från registret den 6 december 2024.

I detta kapitel görs vissa antaganden som sammanfattas i Tabell 34.

Tabell 34. Allmänna antaganden för ekonomiska konsekvenser

Ämne	Uppskattning
Lönpåslag (semesterersättning, arbetsgivaravgifter, samt en overheadkostnad)	84 %
Månadsarbetstimmar	160 timmar
Statligt anställd tjänsteman med lönpåslag (medianlön per månad statlig sektor, 2023, genomsnitt kvinnor och män 40 100 kr) ⁴⁵	73 784 kr/månad 885 408 kr/år 461 kr/timme
Tjänsteman privat sektor med lönpåslag (medianlön per månad, 2023, genomsnitt kvinnor och män 44 600 kr) ⁴⁶	82 064 kr/månad 984 768 kr/år 513 kr/timme
Energimyndighetens årsarbetskraft ⁴⁷	1 400 000 kr
Marknadspris per förnybar UG ⁴⁸	10 kr
Tid för att genomföra ansökan och ta fram underlag	10 timmar
Tid för annullering per månad	15 min

7.1 Konsekvenser för energiproducenter och rapportörer

De ekonomiska konsekvenser som redogörs för utgår från de direkta kostnader som uppstår för energiproducenter, elnätsföretag och andra företag som rapporterar mätvärden.

En löpande kostnad som påverkar alla aktörer som får UG utfärdade är kontoavgift för ursprungsgarantikontot på 200 kr per år samt en löpande avgift

⁴⁵ Statistikmyndigheten, Medianlöner i Sverige, 2024. *Statistikmyndigheten SCB*.
<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/utbildning-jobb-och-pengar/medianloner-i-sverige/>
(hämtad 2024-09-18). Medianlöner i statlig sektor för tjänstemän, genomsnitt av kvinnor och män år 2023.

⁴⁶ Statistikmyndigheten, Medianlöner i Sverige, 2024. *Statistikmyndigheten SCB*.
<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/utbildning-jobb-och-pengar/medianloner-i-sverige/>
(hämtad 2024-09-18). Medianlöner i privat sektor för tjänstemän, genomsnitt av kvinnor och män år 2023.

⁴⁷ Energimyndigheten, Uppskattad kostnad för en årsarbetskraft 2025.

⁴⁸ Baserat på medelvärde av högsta och lägsta månadspris för EECS-UG för el från vattenkraft april 2024 – januari 2025 baserat på data från Svensk Kraftmäklings AB.

per utfärdad UG på 0,10 kr. Hur stor utfärdandeavgiften blir för respektive producent beror på hur många UG en producent får utfärdade och är därför inte med i beräkningen för respektive typ av energi. Exempelvis skulle en producent med en produktion på 100 GWh per år⁴⁹ få en total utfärdandeavgift på 10 000 kr per år.

Eftersom biobränslen måste granskas kan producenter som saknar hållbarhetsbesked behöva ansöka om det. Tiden för att genomföra ansökan och att ta fram det underlag som behövs till Energimyndigheten uppskattas ta tio timmar vilket motsvarar en kostnad på 5 100 kr⁵⁰ för en tjänsteman inom privat sektor. Om även oberoende granskning måste genomföras så leder det till ytterligare kostnader på uppskattningsvis 32 000 – 80 000 kr⁵¹. Vilket kan innebära förhållandevis stora kostnader för aktörer som saknar hållbarhetsbesked och kan leda till att de inte ansöker om UG. De ekonomiska konsekvenserna bedöms främst påverka rågasproducenter som inte uppgraderar gasen och främst använder den för eget bruk. Kravet på granskning av biobränslen har inte tidigare funnits för el och de som inte har hållbarhetsbesked får göra en bedömning om intäkter från UG överstiger kostnader för granskning vartannat år. Det kan leda till att elproducenter som inte omfattas av hållbarhetskriterier väljer att återkalla sina UG för el. För anläggningar som producerar värme och kyla kan konsekvenserna liknas vid de som gäller för el.

Producenter som konverterar en typ av energi till en annan i produktionsanläggningen kommer att behöva ta fram information till annulleringsbeviset och sedan ansöka om utfärdande av UG efter konvertering hos Energimyndigheten. Det leder till administrativa kostnader för producenterna vilket uppskattas ta en timme per aktör per konvertering vilket motsvarar en kostnad omkring 500 kr för en tjänsteman inom privat sektor.

Enligt 6 § i förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi så kommer Energimyndigheten att kunna stoppa utfärdande vid utredning vilket kommer innebära att utredningen av uppgifter om tillförlitligheten av UG inte resulterar i att en producents beslut om rätt till UG behöver återkallas utan att utfärdandet istället tillfälligt upphör. Beslutet kommer att regleras i villkor i beslutstexten. Producenten har en möjlighet att korrigera eventuella brister utan att beslutet om rätt till UG återkallas. Det kan anses ge positiva ekonomiska konsekvenser för producenten då den slipper lämna systemet för att sedan ansöka på nytt efter att fel korrigerats och villkoren för rätt till UG åter är uppfyllda. Ett

⁴⁹ En årsproduktion på 100 GWh motsvarar exempelvis en stor produktionsanläggning för gas och en liten produktionsanläggning för fjärrvärme.

⁵⁰ 513 kr/timme · 10 timmar = 5 130 kr ≈ 5 100 kr

⁵¹ Uppskattad timkostnad för en oberoende granskare är 2 000 kr/timme och en sådan uppskattas jobba i 16-40 timmar med frågan. 16 timmar · 2 000 kr/timme = 32 000 kr. 40 timmar · 2 000 kr/timme = 80 000 kr.

retroaktivt utfärdande kan sedan ske för den tiden som utfärdandet utgått, dock som längst för 6 månader tillbaka i tiden. Det innebär att intäkterna för UG inte helt utgår utan bara blir fördröjda vilket också medför positiva ekonomiska konsekvenser i förhållande till hanteringen som sker utifrån nuvarande regelverk.

Bestämmelsen kan få negativa ekonomiska konsekvenser för producenter i de fall det finns avtal om handel med UG som kan bli svåra att uppfylla i och med ett upphörande i utfärdandet. I förlängningen skulle det i enskilda fall kunna bli fråga om avtalsbrott som medför ekonomiska konsekvenser som till exempel vite.

Ytterligare ekonomiska konsekvenser kan tillkomma beroende på prisfluktuationer på UG-marknaden. Priserna kan ha förändrats både i positiv och negativ riktning under uppehållets varaktighet. UG har en giltighetstid på ett år och för att negativa konsekvenser faktiskt ska uppstå till följd av ett upphörande av utfärdande av UG krävs att producenten hade för avsikt att sälja sina UG under upphörandeperioden samt att producenten var tvungen att sälja sina UG vid en given tidpunkt efter att utfärdandet återupptagits.

7.1.1 EI

Aktörerna som direkt påverkas av de föreslagna ändringarna för hjälpkraft, egenanvändning och batterier är elproducenter med anläggningar redan godkända för UG eller EECS-UG. Främst påverkas producenter med mätpunkt placerad i IKN. Men även producenter med mätpunkt i anslutningspunkten till det koncessionspliktiga nätet berörs av de föreslagna reglerna kring batterier.

Förändringarna kommer även att påverka de företag som rapporterar mätvärden åt dessa elproducenter till Energimyndighetens kontoföringssystem.

Rapportörerna består främst av elnätsföretag som mäter och rapporterar mätvärden inom framför allt koncessionspliktiga nät, men består även av andra företag som erbjuder tjänster för mätning och rapportering inom IKN.

Konsekvenser för elproducenter

Idag finns det totalt 5 979 anläggningar godkända för UG. Totalt exkluderas 11 029 anläggningar till följd av kapacitetsgränsen på 50 kW som införs i förordningen. Dessa anläggningar står för 0,1 procent av utfärdade UG. Majoriteten av alla 5 979 kvarstående anläggningar, närmare bestämt 62 procent, mäts i anslutning till koncessionspliktigt nät medan resterande 38 procent av anläggningarna har mätpunkt placerad inom IKN enligt Tabell 35.

Tabell 35. Anläggningar godkända för UG eller EECS-UG baserat på mätpunktsplacering i IKN eller det koncessionspliktiga nätet.

Godkända anläggningar		
	Mätpunkt placerad i:	
	Koncessionspliktigt nät	IKN
UG	2 423	1 237
EECS-UG	1 282	1 037
<i>Totalt</i>	3 705	2 274

I Tabell 36 redovisas i detalj hur många produktionsanläggningar som varje aktörstyp har från respektive energikälla. Det är främst aktiebolag, privatpersoner/enskilda firmor samt föreningar och stiftelser som kommer att påverkas av den föreslagna förändringen gällande egenanvändning. Aktörernas anläggningar som är godkända för UG kommer även behöva göra avdrag för hjälpkraft.

Tabell 36: Antalet aktörer som äger produktionsanläggningar inom IKN, uppdelat per energikälla och aktörstyp. Tabellen inkluderar både UG och EECS-UG.

Typ av innehavare	Sol	Vind	Bio / fossil / torv	Vatten	Total ⁵²
Privatperson, enskild firma	227	8	3	11	249
Föreningar och stiftelser	66	2	1	1	70
Aktiebolag ⁵³	447	42	60	30	579
Handelsbolag, kommanditbolag	18	1	1	1	21
Trossamfund	5	0	0	0	5
Stat, kommun och landsting	19	2	2	0	23
Övriga ⁵⁴	1	0	1	0	2
Total					949⁵⁵

Initiala kostnader

Det finns 2 274 anläggningar med mätning i IKN, där aktuell placering av mätpunkt idag resulterar i mätvärden som inkluderar el som används för hjälpkraft och/eller egenanvändning. Aktörerna som äger dessa anläggningar kommer att behöva välja om de vill behålla anläggningens befintliga mätpunkt eller byta till en mätpunkt i anslutning till koncessionspliktigt nät. Valet påverkas av hur stor mängd egenanvänd el producenten har, hur UG för denna el använts innan förändringen, samt hur producenten ser på bördan och kostnaderna i den tillkommande administrationen som förändringarna innebär. Sedan ska en eventuell förändring rapporteras till Energimyndigheten. Uppskattningsvis tar beslutet och anmälan om förändring en anställd (tjänsteman inom privat sektor) i snitt två timmar vilket skulle resultera i en kostnad omkring 1 000 kr. Beroende på om fler personer eller beslutsnivåer behöver inkluderas i beslutsprocessen kan kostnaden komma att bli högre.

De föreslagna ändringarna för hjälpkraft kommer att innebära administrativa och ekonomiska konsekvenser för de 1 237 anläggningar godkända för UG och med mätpunkt placerad inom IKN. Det är svårt att uppskatta hur många av de

⁵² Endast anläggningar med energikälla sol, vind, bio/fossil/torv och vatten har idag mätning inom IKN.

⁵³ Inkluderar även exempelvis kommunalt ägda fastighetsbolag som drivs som aktiebolag.

⁵⁴ Sammanslagning av aktörer bestående av offentliga korporationer och utländska företag som bedriver näringsverksamhet eller äger fastigheter i Sverige.

⁵⁵ Den summerade siffran på 949 aktörer innehåller dubletter i form av aktörer som äger anläggningar av flera energikällor och därmed räknas in i fler än en kolumn. Det unika antalet aktörer som äger anläggningar godkända med mätpunkt inom IKN är 940 stycken.

1 237 anläggningarna som kommer behöva ha en korrektionsfaktor då det beror på hur många som har mätning i punkt A (se Figur 2 i avsnitt 2.1.1). Korrektionsfaktorn innebär att producenten får 90–99 procent av produktionen berättigad till utfärdande av UG beroende på energikälla, och är därför proportionerlig mot anläggningens storlek.

53 av de 1 237 anläggningar som är godkända för UG med mätning i IKN har en effekt från 10 MW och uppåt. De kommer därför behöva lämna in en verifieringsrapport om de fortsatt vill ha mätpunkten placerad i punkt A. Det är totalt 29 aktörer (27 aktiebolag, 1 kommanditibolag och 1 ekonomisk förening) som äger de 53 anläggningarna. Att ta fram en beräknad korrektionsfaktor via en oberoende aktör innebär en engångskostnad då verifieringsrapporten gäller så länge inga större förändringar görs på anläggningen. Kostnaden för tjänsten kan variera beroende på anläggningens konstruktion. En grovt uppskattad kostnad på runt 50 000 kr antas i utredningen baserat på dialog med för tjänsten aktuell aktör. Resterande 1 184 anläggningar (de med lägre produktionskapacitet) kan i stället välja att använda en korrektionsfaktor enligt schablon om de vill undvika kostnaden för att anlita en oberoende aktör.

Den föreslagna förändringen för egenanvändning av producerad el kommer initialt att beröra alla 2 274 anläggningar med mätpunkt inom IKN. Anläggningar påverkas oavsett om de är godkända för UG eller EECS-UG i och med att förändringen kräver att de inkommer med svar på frågan om egenanvändning av producerad el förekommer inom anläggningen (helt eller delvis). Det innebär en engångskostnad som antas ta 15 min och därför motsvara drygt 100 kr per aktör där kostnaden motsvarar tjänsteman inom privat sektor. Svarar elproducenten att egenanvändning delvis förekommer tillkommer ytterligare administrativa och ekonomiska konsekvenser vilket beskrivs mer i nästa avsnitt om löpande kostnader. För företag som äger en produktionsanläggning där egenanvändning förekommer, kan det finnas flera aspekter som avgör om det är av intresse att ha kvar mätpunkten i IKN. Exempelvis kan redovisningskrav eller kundkrav på miljömärkningar motivera UG baserat på egenanvändning.

Tillägget om vad som gäller för energilager berör aktörer som har batterier som kan laddas med el från det koncessionspliktiga nätet, oavsett mätpunktsplacering. Om aktuell mätning inte säkerställer att endast egenproducerad el ligger till grund för UG, behöver aktören åtgärda problemet och meddela Energimyndigheten via ett förändringsärende. Baserat på uppskattningen att ärendet i sin helhet tar 45 min, skulle arbetskostnad bli omkring 400 kr för en tjänsteman inom privat sektor.

Åtgärden som krävs för att garantera korrekta mätvärden kan dock medföra en större kostnad för aktören. Det finns olika sätt att säkerställa att det endast är

mätvärden för egenproducerad el som rapporteras in till kontoföringssystemet. I och med att elnätsföretagen via sin mätare *inte* kan se om elen som matas in på det koncessionspliktiga nätet kommer från elproduktionen eller är tidigare utmatad el från samma nät, krävs andra mätarlösningar. Ett alternativ som producenter med energilager tidigare valt, är att installera en IKN-mätare som placeras innan batteriet. Detta medför en snittkostnad på uppskattningsvis 3 000 kr⁵⁶ för inköp och installation. Utöver detta tillkommer kostnaden för att en rapportör ska rapportera mätvärden från mätaren.

En annan lösning som används idag är så kallad virtuell mätning där mätvärden från flera fysiska elmätare räknas av för att få fram ett värde för endast egenproducerad el. Denna lösning kan uppfattas som mer komplex och kräver en rapportör som kan hantera detta. Även här kommer mätningen att medföra kostnader för producenten. Inom ramen för denna utredning finns inte data för rapporteringskostnader tillgänglig, vilket gör att ekonomiska uppskattningar saknas.

Om en aktör har både egenanvändning och energilager som kan laddas med el från koncessionspliktigt nät, blir det än mer komplext att säkerställa att det endast är egenproducerad el som ligger till grund för UG. Detta innebär ökade kostnader för att säkerställa korrekt mätning jämfört med dem som inte har egenanvändning, vilket kan slå hårdare mot systemets mindre elproducenter eftersom kostnader för mätare inte är proportionerlig mot storlek på anläggningen.

Löpande kostnader

De föreslagna ändringarna innebär att elproducenter inom IKN med anläggningar där delvis egenanvändning av el förekommer, månadsvis måste deklarerar andelen egenanvänd el kontra den el som matas in på det koncessionspliktiga nätet som överskottsel. Det kräver att producenten tar reda på uppdelningen av el för användning respektive vidaredistribution, för att sedan deklarerar uppgifterna i kontoföringssystemet inför varje utfärdande. För att kunna göra det behöver producenterna inhämta information från sitt elnätsföretag alternativt elhandelsföretag om mängden inmatad överskottsel till koncessionspliktigt nät. Med denna uppgift kan de sedan räkna ut differensen gentemot de mätvärden som rapporterats in i kontoföringssystemet och på så sätt få reda på total mängd egenanvänd el. Baserat på uppskattningen att deklARATION av egenanvänd el i sin

⁵⁶ Uppskattningen baseras på uppgifter och antaganden från:

Konsekvensutredning avseende ändring i Statens energimyndighets föreskrifter om ursprungsgarantier för el (STEMFS 2017:2), ärendenummer 2023-011230, 2024, s. 26–28.

Kostnadsuppskattningen baserades där på uppgifter från Energimarknadsinspektionen om kostnaden för en elmätare, lönekostnader för yrkesgruppen som kan installera och driftsätta mätaren, samt antaganden om restid för dessa.

helhet tar 15 min att göra, skulle denna kostnad landa på drygt 100 kr per månad (1 500 kr/år) där kostnaden motsvarar tjänsteman inom privat sektor. För anläggningar vars egenanvändning alltid uppgår till 100 procent av elproduktionen kan producenten i stället ange detta vid ansökan och behöver då inte deklarerat, varpå ingen extra kostnad tillkommer för dem. De som har egenanvändning av el kommer också behöva annullera egenanvända UG vilket uppskattas ta 15 min att göra om det görs varje månad. Kostnaden motsvarar också 100 kr per månad (1 500 kr/år) för en tjänsteman inom privat sektor.

Den föreslagna hanteringen av egenanvändning gör att UG i ska annulleras av producenten. Privatpersoner/enskilda firmor berörs inte av regler kring ursprungsmärkning och anses inte heller ha egenintresse i att annullera UG för att ursprungsmärka egenanvänd el. De bedöms således inte ha incitament nog att behålla befintlig mät punkt i IKN. Energimyndigheten uppskattar därför att privatpersoner/enskilda firmor kommer representera en stor del av de som väljer att byta till en mät punkt i anslutning till det koncessionspliktiga nätet. Antalet anläggningar som byter mät punkt beräknas därmed uppgå till minst 250⁵⁷.

Intäkter

Tabell 37 visar på jämförelsen i minskad intäkt på grund av införande av korrektionsfaktor mellan en bioanläggning, såsom ett kraftvärmeverk, och en vindkraftsproducent. Ett sätt för bioanläggningen att minimera intäktsminskningen är att i stället lämna in en verifieringsrapport med en beräknad korrektionsfaktor.

Tabell 37. Korrektionsfaktorns påverkan på intäkter per år.

Anläggning (IKN)	Antal UG per år innan ändring	Korrektionsfaktor	Antal UG per år efter ändring till korrektionsfaktor	Minskad intäkt per år ⁵⁸
Vindkraft	10 000	97 % Via schablon	9700	3 000 kr
Kraftvärme	10 000	90 % Via schablon	9000	10 000 kr

Tabell 38 visar att de 53 anläggningarna med en produktionskapacitet på 10 MW eller mer har en beräknad produktion mellan cirka 11 500 – 900 000 MWh per år, vilket med bruttomätning utan avdrag för hjälpkraft ger en potentiell intäkt på mellan 115 000 – 9 000 000 kr baserat på ett UG-pris på 10 kr/UG. Denna intäkt kommer att minska till följd av att kravet på korrektionsfaktor. Exakt hur stor minskning det blir, beror på vilken korrektionsfaktor som fastställs i

⁵⁷ Enligt Energimyndighetens register ägs 262 anläggningar av privatpersoner med mätning i IKN (statistik hämtad 2024-12-06).

⁵⁸ Baserat på ett UG pris på 10 kr (statistik hämtad i Syspower 2024-09-09).

verifieringsrapporten. Om en korrektionsfaktor på 98 procent antas skulle den innebära en minskad intäkt med 2 300 – 180 000 kr.

Tabell 38: Antal anläggningar med en produktionskapacitet lika med eller större än 10 MW, godkända för UG och med mätpunkt i IKN, uppdelat efter energikälla och storlek på den årliga produktionen.

	11 500 – 50 000 MWh/år	50 001 – 100 000 MWh/år	100 001 – 300 000 MWh/år	300 001 – 900 000 MWh/år
Sol	1	0	0	0
Vind	0	0	1	0
Bio / fossil / torv	3	12	19	7
Vatten	5	1	3	1
<i>Totalt</i>	9	13	23	8

Om engångskostnaden antas vara 50 000 kr för verifieringsrapporten för att få ta del av UG-systemet, antas intäkterna vara större för alla anläggningar med en produktionskapacitet lika med eller större än 10 MW.

Förslaget för att hantera egenanvändning möjliggör fortsatt utfärdande inom IKN och ger producenten möjlighet att ursprungsmärka sin egenanvända el med egna UG. Det kan underlätta för bland annat pappers- och massabruk med stor egenanvändning och behov av att ursprungsmärka denna. För företag som redan idag annullerar sina egna UG för sin egenanvändning har det ingen ekonomisk påverkan på intäkter. Däremot kommer det att innebära negativa ekonomiska konsekvenser och minskade intäkter för de företag som idag väjer att sälja sina UG baserat på egenanvändning. Det kan potentiellt ha påverkan om företaget har befintliga avtal om att sälja en viss mängd UG, en mängd som de med de föreslagna nya reglerna kanske inte längre får.

För företag som inte har behov av att ursprungsmärka sin egen elförbrukning med UG innebär förslaget att det är mest fördelaktigt att byta till en mätpunkt efter egenanvändning (exempelvis den i anslutning till koncessionspliktigt nät) då det inte ger nytta med annullerade UG för egenanvändning.

Konsekvenser för rapportörer

Det finns 39 elnätsföretag som idag hanterar mätning och rapportering för anläggningar som får UG utfärdade i IKN. Totalt hanterar de mätning och rapportering för 152 av 2 037 anläggningar som rapporterar mätvärden från IKN. De flesta, 35 elnätsföretag, mäter och rapporterar för fem eller färre

elproduktionsanläggningar. Antal elnätsföretag indelat efter antal anläggningar som respektive företag hanterar visas i Tabell 39.

Tabell 39. Antal elnätsföretag indelat efter antal anläggningar med IKN-mätning de ansvarar för rapportering för.

Antal elnätsföretag	Antal anläggningar som dessa rapporterar för
31	1–5
4	6–10
3	11–20
1	21–40

Det finns 8 övriga rapportörer som mäter och rapporterar mätvärden för anläggningar som tilldelas UG inom IKN. Totalt hanterar dessa rapportörer 1 885⁵⁹ anläggningar inom IKN, det vill säga majoriteten av anläggningarna. Två av dessa företag hanterar över 200 anläggningar. Fördelningen mellan hur många rapportörer som rapporterar åt hur många anläggningar visas i Tabell 40.

Tabell 40. Antal övriga rapportörer indelat efter antal anläggningar med IKN-mätning de ansvarar för rapportering för.

Antal rapportörer	Antal anläggningar som dessa rapporterar för
2	Färre än 10
2	10–100
2	101–200
2	Över 200

De rapportörer som är elnätsföretag och som de ovannämnda elproducenterna skulle byta till, får inte avstå att utföra rapporteringstjänsten⁶⁰ vilken de då bedöms få ökad efterfrågan för. Energimyndigheten bedömer att det inte leder till betydande konsekvenser eftersom elnätsföretagen redan registrerar mätvärden från den aktuella mätpunkten för att veta hur mycket produktion som

⁵⁹ Summan av dessa 1 885 anläggningar och de 152 anläggningar som har nätägare som rapportörer uppgår till 2 037, vilket är färre än det totala antalet godkända anläggningar med mätpunkt i IKN (2 274 stycken). Det beror på att siffrorna i detta avsnitt exkluderar anläggningar vars rapportör inte längre har ett aktivt ediel-ID hos Svenska Kraftnät, vilket är en förutsättning för att rapportera mätvärden till kontoföringssystemet. Anläggningarna är dock fortfarande godkända i systemet men anläggningsinnehavarna har inte anmält någon ny rapportör.

⁶⁰ [SFS 1999:716](#), 9 §.

elproducenten matat in till det koncessionspliktiga nätet. Elnätsföretagen rapporterar dessutom redan mätvärden till kontoföringssystemet för andra anläggningar. I början kan det dock krävas handpåläggning av en anställd hos elnätsföretagen för att starta rapporteringen för en ny tillkommen anläggning. Den initiala manuella hanteringen bedöms dock i sammanhanget utgöra försumbara kostnader och därefter sköts rapporteringen per automatik.

Kostnader för andra rapportörer som anlitas av producenter redogörs inte för, då de agerar på en marknad med efterfrågan för rapporteringstjänsten där de själva prissätter tjänsten. Däremot bedömer Energimyndigheten att dessa rapportörer kan få en minskad efterfrågan på sina rapporteringstjänster från de minst 250 privatpersoner/enskilda firmor som de eventuellt förlorar som kunder på grund av mätpunktsbyte.

7.1.2 Gas

Antal producerande biogasanläggningar som har samrötning och avloppsreningsverk och som ansöker om UG uppskattas motsvara 165 anläggningar, vilket innefattar de anläggningar som producerar mest och därför sannolikt är mer intresserade av UG⁶¹. Eventuell vätgasproduktion och annan förnybar gasproduktion tas inte med i den ekonomiska beräkningen, då officiell statistik inte finns tillgänglig. Produktionen av vätgas i Sverige uppgår till 180 000 ton per år där endast 3 procent sker via elektrolys⁶², som är ett sätt att producera fossilfritt. Den fossilfria delen anses vara försumbar i sammanhanget och exkluderas från beräkning av ekonomiska konsekvenser.

De producenter som påverkas mest av förslaget bedöms vara de minsta aktörerna, vilket generellt motsvarar jordbruksföretag som ansluter sig till UG-systemet som då behöver bränsledeklarera och rapportera mätvärden varje månad. Ett sådant företag kan ha en till några anställda⁶³ och de löpande kostnaderna för UG får då större påverkan ur ett tidsperspektiv jämfört med ett stort företag. Gårdsanläggningar producerar främst rå biogas och då i mindre omfattning än de som producerar uppgraderad biogas i exempelvis samrötningsanläggningar.

För biogasproduktion i Sverige finns totalt 296 anläggningar och den största delen är sådana där biogas produceras av avloppsreningsverk och samrötningsanläggningar. Tillsammans producerar avloppsreningsverk och samrötningsanläggningar 1 870 GWh/år (165 st) medan gårdsanläggningar

⁶¹ Energigas Sverige, Statistik om biogas, 2024. *Energigas Sverige*. <https://www.energigas.se/fakta-om-gas/biogas/statistik-om-biogas-2023/> (hämtad 2025-01-07).

⁶² Energigas Sverige, Statistik om vätgas, 2021. *Energigas Sverige*. <https://www.energigas.se/fakta-om-gas/vatgas/statistik-om-vatgas/> (hämtad 2024-08-30).

⁶³ Jordbruksverket, Jordbruksföretag och företagare 2023, 2024. *Jordbruksverket*. <https://jordbruksverket.se/om-jordbruksverket/jordbruksverkets-officiella-statistik/jordbruksverkets-statistikrapporter/statistik/2024-03-21-jordbruksforetag-och-foretagare-2023> (hämtad 2024-09-25).

producerar 132 GWh/år (61 st)⁶⁴. Sveriges största avloppsreningsverk har 650 anställda vilket kan jämföras med en stor gård med 85 anställda⁶⁵. De direkta intäkterna vid ett antaget UG-värde på 10 kr/MWh överträffar de löpande kostnaderna om anläggningen producerar minst 482 MWh/år vilket motsvarar en anläggning med produktionskapacitet på 55 kW⁶⁶.

Tabell 41 Ägarskap av olika typer av biogasproduktionsanläggningar⁶⁷

	Andel privat ägda	Andel offentligt ägda
Biogasanläggningar exkl. deponi	41 %	59 %
Uppgraderingsanläggningar	48 %	52 %
Förvätskningsanläggningar	60 %	40 %

Enligt Tabell 41 är det jämn fördelning mellan privat och offentligt ägande (främst kommunala energibolag) av biogasproduktionsanläggningar, då det fördelas till ungefär hälften var.

Initiala kostnader

Producenters initiala administrationskostnader består bland annat av att fylla i och skicka in en ansökan till Energimyndigheten för att få sin anläggning godkänd. Tidsåtgången för ansökan och andra förberedelser innan första rapportering av mätvärden och bränsledeklaration antas ta 15 timmar. I förberedelserna ingår upprättande av rutiner, ingå försäljningsavtal, förändra kundavtal, uppdatera informationsmaterial och kunskapsinhämtning. Kostnaden motsvarar 15 timmar · 513 kr/timme ≈ 7 700 kr per aktör, alltså ungefär 1 270 000 kr för alla aktörer.

Att ta fram ett förenklat flödesschema över anläggningen antas i genomsnitt ta fyra timmar men kan variera då vissa anläggningar har redan framtagna förenklade skisser eller att vissa anläggningar är svårare att överblicka. Kostnaden motsvarar 4 timmar · 513 kr/timme ≈ 2000 kr per aktör eller ungefär 339 000 kr för alla aktörer.

Stora aktörer som har flera anläggningar kommer kunna skicka in flera ansökningar och behöva rapportera mätvärden och bränsledeklarera för alla

⁶⁴ Energigas Sverige, Statistik om biogas, 2024. *Energigas Sverige*. <https://www.energigas.se/fakta-om-gas/biogas/statistik-om-biogas-2023/> (hämtad 2024-12-05).

⁶⁵ Wapnö gård AB, Historia. *Wapnö gård*. <https://www.wapnogard.se/historia/> (hämtad 2024-09-24).

⁶⁶ 482 MWh = 482 000 kWh. Produktionskapacitet = årsproduktion/antal timmar per år → 482 000 kWh / 8760 timmar = 55 kW.

⁶⁷ Uppskattning av ägarskap privat och offentlig sektor från Energigas Sverige (hämtad 2025-01-07).

anläggningar renderar en större arbetsinsats och förknippade kostnader men samtidigt möjlighet till nya ekonomiska intäkter.

Gällande investeringskostnader antas att alla anläggningar som producerar uppgraderad biogas redan har mätare för att kunna mäta nettoproduktion då mätutrustning krävs för kvalitetskontroll av gasen. Om en anläggning behöver investera i mätare, behövs volymflödesmätare, elektronisk omräknare (från uppmätt volym till volym i standardtryck och -temperatur) och värmevärdesmätare. Efter rådgörande med gasbranschen⁶⁸ antas att volymflödesmätare kostar 200 000 kr, elektronisk omräknare 50 000 kr och värmevärdesmätare (exempelvis kalorimeter) kostar 400 000 kr. IR-spektrometer är en alternativ mätare som kan vara billigare men inom ramen för denna utredning saknas aktuell prisinformation. Kostnaden för installationen antas vara inräknad i summorna. Detta skulle innebära en kostnad omkring 650 000 kr/aktör för mätare.

För att kunna betala av mätarkostnaderna under 10 år med endast intäkterna från försäljning av UG måste anläggningen få intäkter som motsvarar 65 000 kr⁶⁹ per år. Det betyder att produktionsanläggningen behöver åtminstone producera 6 500 MWh varje år, vilket är mer än vad genomsnittsproducenten bland små anläggningar årligen producerar, se Tabell 42 Potentiella intäkter från UG för biogasproduktion.

Löpande kostnader

Producenterna behöver varje månad bränsledeklarera. Det uppskattas i genomsnitt ta 15 min för en tjänsteman inom privat sektor och då blir det ungefär 1 500 kr/aktör och år eller omkring 254 000 kr totalt i administrativa kostnader för alla 165 aktörer.

Månadsvis rapportering av mätvärden inklusive tillkommande beräkning för att dra av hjälpenergi och egenanvändning uppskattas ta lika lång tid som bränsledeklarationen och resulterar i ytterligare 1 500 kr/aktör och år eller 254 000 kr i administrativa kostnader för alla 165 aktörer sammantaget. Tidsåtgång och kostnaden för annullering antas vara densamma som att rapportera mätvärden vilket blir ytterligare 1 500 kr/aktör och år eller 254 000 kr i administrativa kostnader för alla 165 aktörer.

Sammanfattningsvis motsvarar de totala löpande kostnader som kommer från rapportering av mätvärden, bränsledeklaration och annullering $3 \cdot 1\,539\text{ kr} + 200\text{ kr} \approx 4\,800\text{ kr/aktör}$ eller $165\text{ aktörer} \cdot 4\,800\text{ kr/aktör} = 792$

⁶⁸ Möte 2024-09-26 med Energigas Sverige och representant för gasbranschen.

⁶⁹ Årlig intäkt UG 650 000 kr/10 år=65 000 kr/år.

000 kr för alla aktörer plus utfärdandeavgifter beroende på antal UG som utfärdas.

Intäkter

Potentiella intäkter visas som genomsnitt för små, mellanstora och stora producenter av biogas enligt Tabell 42. Det finns potential att intäkterna överstiger kostnaderna för alla storlekar på anläggning men det finns många faktorer som påverkar intäkten, exempelvis aktuellt marknadspris på UG, om alla UG säljs, eller oförutsedda händelser som kräver mer administration och på så sätt kan påverka denna förenklade beräkning positivt och negativt.

50 kW är den undre kapacitetsgränsen för en produktionsanläggning inom UG-systemet vilket motsvarar $50 \text{ kW} \cdot 8760 \text{ timmar/år} = 0,438 \text{ GWh/år}$ vilken anges i Tabell 42.

Tabell 42. Potentiella intäkter från UG för biogasproduktion per år.

Storlekskategorisering av biogasproducenter	Antal ⁷⁰	Genomsnittsproduktion, per producent (GWh)	Potentiella intäkter från UG baserat på genomsnittsproduktion, per producent (kr) ⁷¹
Små producenter: $0,438 < x \leq 10 \text{ GWh}$	195	2,6	26 000
Mellanstora producenter: $10 < x \leq 50 \text{ GWh}$	40	24,1	241 000
Stora producenter: $>50 \text{ GWh}$	10	77,2	772 000

För biogas finns biogasstödet som är ett produktionsstöd. Efter att biogasstödet betalats ut, görs varje år en överkompensationsanalys (kostnadsanalys så att stödet inte gör biogasen billigare än dess fossila motsvarighet) för alla anläggningar. Om majoriteten av alla biogasproducenter både får stödet och UG så kan intäkter från dessa styrmedel göra att biogasstödet sänks för att undvika överkompensation.

⁷⁰ Energigas Sverige, Karta biogasanläggningar. *Energigas Sverige*. <https://www.energigas.se/fakta-om-gas/biogas/karta-biogasanlaggningar/> (hämtad 2024-11-19)

⁷¹ Baserat på UG-pris på 10 kr.

7.1.3 Värme och kyla

De aktörer som i huvudsak berörs av UG för värme och kyla är producenter av värme och kyla vars anläggningar har en produktionskapacitet på minst 50 kW. Det kommer vara frivilligt att ansöka om UG varför kostnaderna som beskrivs här inte kommer att vara tvingande. I dagsläget finns en viss möjlighet att bevisa miljövärdet på värme och kyla genom andra märkningar för miljömärkt eller förnybar fjärrvärme och -kyla, vilket gör att producenter vars kunder efterfrågar förnybar värme till viss del kan få det behovet uppfyllt redan idag.

Ägarskapet för fjärrvärmeföretag fördelar sig mellan kommunala bolag och kommunala förvaltningar, privata samt statliga energikoncerner enligt Tabell 43.

Tabell 43. Ägarskap på fjärrvärmemarknaden⁷²

Typ av ägare	Andel ägare
Kommunala bolag	65 %
Kommunala förvaltningar, privata eller statliga energikoncerner	35 %

År 2022 fanns det 171 företag som producerade fjärrvärme.⁷³ Förutom fjärrvärmeproducenter kan även spillvärme- eller spillkylaproducenter ansöka om UG. Enligt statistik från Ei levereras spillvärme till cirka 80 fjärrvärmenät, varför antalet spillvärmeproducenter uppskattas till 80 producenter.⁷⁴ Även kylaproducenter kan ansöka om UG. År 2023 fanns det 40 företag som levererade fjärrkyla.

Då det är oklart hur stort intresse det kommer finnas för UG för värme och kyla, antas att 50 procent av ovan nämnda producenter kommer ansöka. Antalet fjärrvärmeföretag som antas ansöka är därmed 86 st, antalet spillvärmeproducenter 40 st och antalet fjärrkylaproducenter 20 st. Totalt antas 146 producenter ansöka om UG för värme och kyla. Om fördelningen av sökande antas vara samma för alla kategorier kommer majoriteten av aktörer som ansöker om UG för värme och kyla att vara kommunala bolag. Eftersom kommunala bolag ska drivas affärsmässigt bedömer Energimyndigheten att dessa inte kommer påverkas på andra sätt än privata företag.

⁷² Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme), ärendenummer 2021–102154, s. 4.

⁷³ Energimarknadsinspektionen, Produktion per prisområde tekniska uppgifter - fjärrvärme. Tekniska uppgifter – fjärrvärme. <https://ei.se/om-oss/statistik-och-oppna-data/tekniska-uppgifter---fjarrvarme> (hämtad 2025-01-20).

⁷⁴ Energimarknadsinspektionen, Produktion per prisområde tekniska uppgifter - fjärrvärme. Tekniska uppgifter – fjärrvärme. <https://ei.se/om-oss/statistik-och-oppna-data/tekniska-uppgifter---fjarrvarme> (hämtad 2025-01-20).

Initiala kostnader

Producenters initiala administrationskostnader består bland annat av att fylla i och skicka in en ansökan till Energimyndigheten för att få sin anläggning godkänd. Det inkluderar att ta fram ett flödesschema för anläggningen, att redogöra för mät- och beräkningsmetoden samt att ta fram övriga uppgifter och fylla i ansökan. Detta bedöms sammanlagt ta 5,5 timmar per anläggning. Övriga initiala administrationskostnader består av att upprätta interna rutiner, ingå eventuella avtal om försäljning, förändra avtal gentemot kunder samt att uppdatera informationsmaterial. Eftersom UG tidigare inte funnits för värme och kyla bedöms producenterna också behöva extra tid för kunskapsinhämtning. Detta bedöms sammanlagt ta 15 timmar. De totala initiala administrationskostnaderna summeras till ungefär 10 500 kr⁷⁵ per anläggning. För det fjärrvärmeföretag med lägst nettoomsättning, vilket 2023 var 5 mnkr⁷⁶, motsvarar kostnaderna 0,2 procent av nettoomsättningen. De totala initiala kostnaderna uppgår till 1 535 000 kr⁷⁷ om alla producenter som antas ansöka gör så för en anläggning vardera.

De flesta producenter bedöms kunna mäta och/eller beräkna sin nettoproduktion med befintlig utrustning⁷⁸. De producenter som inte har möjlighet att mäta med befintliga mätare har möjlighet att beräkna sin nettoproduktion. Därför bedömer Energimyndigheten att producenterna inte ska behöva installera nya mätare för att kunna rapportera sin produktion för utfärdande av UG för värme och kyla.

Kostnadsberäkningen ovan gäller per typ av energi och anläggning. Det innebär att producenter som ansöker om UG för olika typer av energi eller för flera anläggningar kommer att få större kostnader än de redovisade ovan. Producenter som ansöker om UG för både värme och kyla behöver göra två olika ansökningar men kommer endast att behöva ett konto, och behöver därmed bara betala en kontoavgift.

Löpande kostnader

Producenters löpande kostnader för varje godkänd anläggning inkluderar bland annat löpande administrationskostnader i form av månatlig beräkning och rapportering av mätvärden samt att månatligen skicka in en bränsledeklaration till Energimyndigheten. Utöver det tillkommer även viss administration i Energimyndighetens kontoföringssystem för UG, exempelvis för annullering och/eller överföring av UG. Detta beräknas ta cirka 45 min per månad.

⁷⁵ 20,5 timmar · 513 kr/timme = 10 517 kr ≈ 10 500 kr

⁷⁶ Energimarknadsinspektionen, Resultaträkning ekonomiska uppgifter - fjärrvärme. *Ekonomiska uppgifter – fjärrvärme*. <https://www.ei.se/om-oss/statistik-och-oppna-data/ekonomiska-uppgifter---fjarrvarme> (hämtad 2025-01-22).

⁷⁷ 146 · 10 517 kr = 1 535 482 kr ≈ 1 535 000

⁷⁸ Enligt avstämning med en branschorganisation och ett antal av dess medlemsföretag.

Tabell 44. Löpande kostnader för producenter som ansöker om UG för värme och kyla

Löpande kostnader	Tid per månad	Kostnad per år
Administrationskostnader	45 min	4 600 kr ⁷⁹
Avgifter		200 kr
<i>Totala löpande kostnader per producent och år</i>		<i>4 800 kr</i>
<i>Totala löpande kostnader per år för producenter som antas ansöka om UG</i>		<i>703 000 kr</i>

Totalt beräknas de löpande kostnaderna uppgå till 4 800 kr⁸⁰ per producent och år, se Tabell 44. För det fjärrvärmeföretag med lägst nettoomsättning, vilket 2023 var 5 mnkr⁸¹, motsvarar kostnaderna 0,1 procent av nettoomsättningen. De löpande kostnaderna anses därför vara relativt låga och hanterbara även för de mindre företag som ansöker om UG. De totala löpande kostnaderna om alla producenter som antas ansöka om UG ansöker om godkännande för en anläggning, uppgår till 703 000 kr⁸² per år. Utöver detta tillkommer kostnader för utfärdandeavgiften, se 7.1.

Intäkter

En producent som får UG utfärdade och säljer dessa kommer även att få en intäkt från försäljningen. Även producenter som själva annullerar sina UG, så som producenter som även är leverantörer, får indirekt en intäkt från UG eftersom det innebär att de kan sälja avtal garanterade med UG till kunder till ett högre pris.

⁷⁹ (0,75 timmar · 513 kr/timme) · 12 = 4 617 kr ≈ 4 600 kr.

⁸⁰ (0,75 timmar · 513 kr/timme) · 12 + 200 kr = 4 817 kr ≈ 4 800 kr.

⁸¹ Energimarknadsinspektionen, Resultaträkning ekonomiska uppgifter - fjärrvärme. *Ekonomiska uppgifter – fjärrvärme*. <https://www.ei.se/om-oss/statistik-och-oppna-data/ekonomiska-uppgifter---fjarrvarme> (hämtad 2025-01-22).

⁸² 146 · 4 817 kr = 703 282 kr ≈ 703 000 kr.

Tabell 45. Potentiella intäkter från förnybara UG för fjärrvärmeföretag, 2022

Storlekskategorisering av fjärrvärmeföretag	Antal	Genomsnittsproduktion, per producent (GWh) ⁸³	Potentiella intäkter från förnybara* UG baserat på genomsnittsproduktion, per producent (kr) ⁸⁴
Små producenter: 0,1 ≤ 400 GWh	141	94	620 400
Mellanstora producenter: 400 ≤ 1 000 GWh	22	651	4 296 600
Stora producenter: 1 000 ≤ 9 000 GWh	8	2 807	18 526 200

* Den förnybara andelen av produktionen antas vara lika med andelen biobränsle av den tillförda energin i fjärrvärmeproduktionen, vilken enligt statistik från Energimyndigheten var 66 procent år 2022. Den förnybara andelen antas vara lika stor för samtliga producenter.

År 2022 producerades 49 985 GWh⁸⁵ fjärrvärme av 171 företag⁸⁶. Det finns en stor spridning i storleken på produktion mellan de olika företagen varför en indelning i tre olika grupper baserat på storleken på aktörens produktion har gjorts i Tabell 45. En mindre aktör med en genomsnittsproduktion på 94 GWh skulle enligt uppskattningen ovan kunna få intäkter på cirka 620 400 kr per år från förnybara UG, en mellanstor producent med en genomsnittsproduktion på 651 GWh förväntas enligt resonemanget få 4,3 mnkr per år och en stor producent med en genomsnittsproduktion på 2 807 GWh skulle uppskattningsvis kunna få 19 mnkr per år, se Tabell 45. De faktiska intäkterna är beroende av marknadspriset på UG för värme och kyla, vilket kan variera beroende på ursprung och efterfrågan på dessa UG. Om betalviljan hos konsumenter är låg kan intresset från distributörer att köpa in UG komma att bli lågt, och alla producenter kanske inte kan sälja alla sina UG. Vid ett lägre marknadspris än de 10 kr som använts i räkneexemplet ovan kommer inkomsterna att vara lägre.

Energimyndigheten har ingen information om hur mycket fjärrkyla som produceras per företag. År 2022 levererades 1 018 GWh⁸⁷ fjärrkyla av cirka

⁸³ Energimarknadsinspektionen, Produktion per prisområde tekniska uppgifter - fjärrvärme. *Tekniska uppgifter – fjärrvärme*. <https://ei.se/om-oss/statistik-och-oppna-data/tekniska-uppgifter---fjarrvarme> (hämtad 2025-01-20).

⁸⁴ Baserat på ett pris på 10 kr per förnybar UG.

⁸⁵ Energimarknadsinspektionen, Produktion per prisområde tekniska uppgifter - fjärrvärme. *Tekniska uppgifter – fjärrvärme*. <https://ei.se/om-oss/statistik-och-oppna-data/tekniska-uppgifter---fjarrvarme> (hämtad 2025-01-20).

⁸⁶ Baserat på totalt tillförd värme exklusive total spillvärme.

⁸⁷ Energiföretagen, Fjärrkylestatistik. 2023. <https://www.energiforetagen.se/statistik/fjarrkylestatistik/> (hämtad 2025-01-22).

40 företag. Den genomsnittliga produktionen av fjärrvärme är större än den genomsnittliga produktionen av fjärrkyla, varför intäkter kommer att bli lägre för fjärrkyla. Samma resonemang gäller för intäkter från spillkyla.

Utöver de monetära intäkterna skulle UG också kunna göra att ett företags anseende förbättras. Detta skulle i sin tur kunna leda till att potentiella kunder som tidigare inte varit intresserade av ”omärkt” fjärrvärme ansluter sig till fjärrvärmenätet. Det finns dock många andra faktorer som påverkar kunders val av uppvärmningssätt.

7.2 Påverkan på konkurrensförhållanden

I detta avsnitt analyseras de nya föreskrifternas eventuella påverkan på konkurrensförhållanden relaterat till förslagen för respektive typ av energi.

I den nya förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi föreslås Energimyndigheten få möjlighet att stoppa utfärdande under utredning och kommer att läggas till som villkor i beslutstexten. Det kan tillfälligt påverka konkurrensförhållanden för den producent som blir aktuell för tillämpning av bestämmelsen. Minskat utbud av UG och uteblivna intäkter kan tillfälligt medföra att en producent inte har samma konkurrensförutsättningar som tidigare på marknaden. Konsekvenserna blir sannolikt mindre för producenten än vid ett återkallande då en ny ansökan om att vara med i systemet behöver göras. Den situationen innebär rimligen mer tids- och resursåtgång för producenten och ger större ekonomiska konsekvenser samt minskad konkurrenskraft.

7.2.1 EI

För el innebär annullering av UG för egenanvändning, inget UG-utfärdande för hjälpkraft och 50 kW produktionskapacitetsgräns (förordning) att färre UG blir tillgängliga för handel på marknaden jämfört med i dagsläget. Det påverkar utbudet på UG-marknaden och kan göra att priset ökar på UG från specifika energikällor på grund av ett lägre utbud.

Producenter

För elproducenter påverkas endast de som har mätning i IKN vilket maximalt motsvarar 2 274 anläggningar som får minskat antal säljbara UG om de i dagsläget får UG utfärdade för hjälpkraft och/eller egenanvändning. Det finns inte data för hur många UG detta kan tänkas motsvara. Elproducenter i form av pappers- och massabruk bedöms få en större påverkan av förändringen, då de i jämförelse med andra producenter har en större andel egenanvänd el. I och med annulleringen av egenanvändning kommer de dock fortsatt kunna använda sina UG från egenanvänd el för att erhålla miljömärkningar och möta kundkrav för tillverkade produkter eller för uppfyllnad av klimatmål. I detta avseende bör alltså inte konkurrensförhållandena påverkas negativt.

Andra länder som uttryckt tvivel kring Sveriges hantering av UG inom IKN, bedöms med förslaget få ökad tillförlitlighet för svenska UG varpå elproducenterna främjas även på dessa marknader.

Förordningens produktionskapacitetsgräns på 50 kW gör att 11 029 elproducenter inte längre kommer att vara del av UG-systemet. Det motsvarar en vid ansökan angiven årsproduktion på 171 869 MWh, vilket motsvarar 171 869 UG per år som marknaden kommer minska med. I relation till den totala uppskattade produktionen motsvarande 186 701 027 MWh⁸⁸ producerar anläggningarna under 50 kW ungefär 0,1 procent av den totala årsproduktionen, vilket gör den försumbar i sammanhanget.

Rapportörer

Förändrade konkurrensförhållanden kan uppstå i och med att förslaget kan leda till att vissa elproducenter som idag har mätning i IKN väljer att byta till en mätpunkt i anslutning till koncessionspliktigt nät. Konkurrenskraften för rapportörer i IKN som inte är elnätsföretag kan hämmas i och med att rapportörerna i anslutning till koncessionspliktigt nät, det vill säga elnätsföretag, har monopolställning vid denna mätpunkt. Elnätsföretagen kan därmed få fler kunder att rapportera för medan andra företag som erbjuder rapporteringstjänster kan få färre kunder vilket också kan öka konkurrensen dem emellan.

Det finns dock en annan konsekvens av de nya föreskrifterna, som delvis kan kompensera för eventuellt kundbortfall. Det är det föreslagna förtydligandet kring energilager och producenters behov av att säkerställa att rapporterade mätvärden endast utgörs av elproduktion. Det kan potentiellt påverka övriga rapportörers verksamheter positivt. Till exempel om lösningen består av att installera en extra IKN-mätare innan energilagret eller om rapportören erbjuder lösningar för rapportering genom en virtuell mätare.

Elhandelsföretag

Ett minskat utbud av UG från en viss energikälla kan ha inverkan på elhandelsföretags möjlighet att ursprungsmärka avtal med den specifika energikällan. Förändringarna kan därmed få som konsekvens att elhandelsföretag behöver ursprungsmärka sin sålda el med andra sorters UG än tidigare.

Baserat på den i ansökan angivna normalårsproduktionen kommer ungefär 13,6 procent⁸⁹ av den UG-berättigade produktionen från anläggningar med

⁸⁸ Siffran inkluderar produktion från anläggningar med en produktionskapacitet på under 50 kW.

⁸⁹ Angiven normalårsproduktion för anläggningar med mätning inom IKN uppgår till 25 322 831 MWh, medan den totala normalårsproduktionen för samtliga anläggningar uppgår till 186 529 158 MWh. Siffrorna baseras på anläggningar med en produktionskapacitet på minst 50 kW till följd av förordningsförslaget om kapacitetsgräns.

mät punkt placerad inom IKN. Det är i dagsläget oklart hur stor andel av denna elproduktion som utgör egenanvändning, och därmed hur mycket utbudet av UG skulle minska till följd av förslaget med annullering av egenanvändning. Energimyndighetens bedömning är dock att förändringarna inte får någon större konkurrenspåverkan för elhandelsföretag, då andelen UG som utfärdas från IKN redan idag står för en mindre del av den totala mängden utfärdade UG.

7.2.2 Gas

För gas kommer de producenter som ansluter sig till UG-systemet att kunna sälja gas på en internationell marknad som inte varit möjligt i samma utsträckning tidigare. Det gör att svenska producenter påverkar den internationella marknaden i form av ett större utbud.

7.2.3 Värme och kyla

Eftersom fjärrvärmenäten utgör en form av naturligt monopol gällande distributionen av värme, existerar inte fri konkurrens mellan fjärrvärmeföretag. Därmed skulle sannolikt ingen stor påverkan på konkurrensförhållandena mellan dessa följa av införandet av UG för värme.

Däremot är värmemarknaden som sådan en konkurrensutsatt marknad eftersom alternativa uppvärmningsmetoder finns, så som värmepumpar och värmepannor. Det innebär att införandet av UG för värme skulle kunna påverka konkurrensförhållandena mellan företag som erbjuder olika uppvärmningslösningar. Om priserna på UG blir höga och belastar kunder mycket kan dessa komma att välja en annan uppvärmningsform. Det är dock troligt att faktorer som bränslepriser kommer att ha en större påverkan på priset på fjärrvärme än UG. Att byta uppvärmningsmetod är ofta förenat med relativt höga kostnader för kunden och är i vissa fall inte praktiskt möjligt. Konkurrensen mellan företag sker därför i första hand om kunder som ännu inte valt uppvärmningsform.

Samtidigt kan UG möjliggöra för fjärrvärmeföretag att erbjuda differentierade avtal, vilket ger möjlighet för miljömedvetna kunder att få ett 100 procent förnybart eller fossilfritt avtal garanterat med UG. Införande av UG för värme kan alltså innebära att fjärrvärme som uppvärmningssätt blir mer attraktivt för dessa kunder.

UG för värme kommer inte att kunna handlas internationellt. Energimyndigheten bedömer att svenska företags konkurrenskraft på den globala marknaden inte påverkas i någon större utsträckning.

Samma resonemang gäller för producenter av kyla.

Företag som levererar spillvärme eller -kyla till ett fjärrvärme eller -kylanät kan få en konkurrensfördel gentemot andra företag inom sin bransch. UG-systemet ger en möjlighet till en extra inkomst som leverantören av spillvärmens eller -kylan inte tidigare hade. Utöver detta skulle den potentiella extra inkomsten från UG kunna innebära att det blir lönsamt för fler företag att leverera spillvärme eller -kyla. Detta skulle kunna leda till ökad konkurrens mellan företag som vill leverera spillvärme eller -kyla till ett särskilt nät.

7.3 Annan påverkan på företag

Verksamheten i företag kan komma att påverkas av de nya föreskrifterna och i denna del redogörs för påverkan på företag.

För att få korrekt utfärdande av UG måste producenterna se till att korrekta mätvärden rapporteras vilket kräver kompetens om anläggningen men även om UG-systemet. Det tillkommer också krav gällande energilager för el då mätpunkt måste ses över för att undvika felaktigt utfärdande.

För gas finns det särskilda regler i det reviderade förnybartdirektivet för anläggningar som både får UG för gas och som rapporterar gas inom Unionsdatabasen. Det är först möjligt att annullera UG för ursprungsmärkning efter att samma parti gas är annullerat i UDB. Det kan medföra att producenter undviker att ansöka om UG för gas om de också rapporterar gas inom UDB. Det kan även medföra att det blir svårare att använda sig av UG eftersom det är nödvändigt att säkerställa att gasen har hanterats korrekt inom UDB innan den går att annullera.

Att en producent går med i systemet för UG bedöms av Energimyndigheten inte leda till något anställningsbehov eftersom den administrativa tiden per månad beräknas vara 45 min (se avsnitt 7.1). Eftersom tidsbehovet är litet jämfört med en månads arbetstid bedöms det mer troligt att någon som redan är anställd får den extra arbetsuppgiften.

7.4 Särskild hänsyn till små företag

Regeländringar tenderar att påverka små företag mer än stora företag. Bland annat har de färre arbetstimmar för att implementera förändringar. Här beskrivs hur särskild hänsyn till små företag har tagits i de nya föreskrifterna.

7.4.1 EI

Särskild hänsyn har tagits till små företag genom att begränsa systemet till produktionsanläggningar med en produktionskapacitet på minst 50 kW. För att redovisa ett genomsnittsfall för solcellsanläggningar under 50 kW, där egenanvändningen generellt uppgår till 40 procent och produktionskapaciteten till 16 kW med ersättning på 10 kr per såld UG resulterar då i en kostnad på drygt

100 kr per år⁹⁰. För solcellsanläggningar med produktionskapacitet på 50 kW och i övrigt samma antaganden så motsvarar det en intäkt på 70 kr per år. Kapacitetsgränsen skyddar då de flesta producenter med en produktionskapacitet under 50 kW från kostnader med de givna antagandena.

Antal batterianläggningar har ökat⁹¹ de senaste åren och för att undvika felaktigt utfärdande på grund av att inköpt och producerad el blandas i batteriet så innebär de nya föreskrifterna ökade krav på att särskilja elen genom exempelvis virtuell mätning. Kraven läggs då på producenterna som eventuellt måste investera i fler mätare och ändra sin rapportering av mätvärden vilket innebär ökade kostnader som i 7.1.1 uppskattas i genomsnitt till initial kostnad motsvarande 3000 kr för inköp och installation av mätare samt ungefär 400 kr i administrativa kostnader för kommunikation kring förändringsärendet med Energimyndigheten. Alternativt att det resulterar i löpande kostnader motsvarande ungefär 1 500 kr per år om mätpunkten blir IKN på grund av månatlig deklaration av egenanvändning. Båda alternativen motsvarar större kostnader än möjliga intäkter från försäljning av UG. Kostnaderna ändras inte proportionerligt med storleken på anläggningen heller vilket resulterar i att små företag påverkas mer än stora företag.

I de föreslagna föreskrifterna finns krav på korrektionsfaktor för att dra av hjälpkraft hos anläggningar godkända för UG med mätpunkt i IKN. För att förenkla för anläggningar med en installerad effekt under 10 MW finns möjligheten att använda en schablon. Energimyndigheten bedömer att detta bör underlätta särskilt för små företag. Förenklingen, som redan idag används för EECS-UG, tar hänsyn till att krav på en verifieringsrapport kan innebära större ekonomiska konsekvenser för aktörer med mindre anläggningar.

7.4.2 Gas, värme och kyla

Även för gas, värme och kyla har särskild hänsyn tagits till små företag genom att begränsa systemet till produktionsanläggningar med en produktionskapacitet på minst 50 kW. Energimyndighetens erfarenhet från systemet med UG för el är att det inte är lönsamt för små producenter att vara med i systemet, och detta skulle kunna skada små företag ekonomiskt. För att uppskatta lönsamheten för producenter under 50 kW görs omräkning motsvarande att anläggningen producerar varje timme under hela året (maximalårsproduktion) vilket motsvarar

⁹⁰ Energimyndigheten, Är ursprungsgarantier något för mig?, 2024. *Energimyndigheten*.

<https://www.energimyndigheten.se/energisystem-och-analys/styrmedel-for-elproduktion/ursprungsgarantier/ansokan-om-ursprungsgarantier/ar-ursprungsgarantier-nagot-for-mig/> (hämtad 2025-01-16).

⁹¹ Svenska kraftnät, Utbud på marknaderna för reserver. *Svenska kraftnät*.

<https://www.svk.se/aktorsportalen/bidra-med-reserver/behov-av-reserver-nu-och-i-framtiden/utbud-pa-marknaderna-for-reserver/> (hämtad 2024-12-04).

438 stycken UG⁹². Om ersättningen per såld UG motsvarar 10 kr/UG resulterar det i ungefär 4 400 kr/år.

Kostnader för rapportering av mätvärden 15 min per månad, månadsdeklarationer 15 min och annullering 15 min per månad för tjänsteman inom privat sektor blir då ungefär 4 600 kr per aktör och år. Sedan tillkommer även årsavgift på 200 kr per år. Summan visar att kostnaderna blir större än intäkterna 4 400 kr – 4 800 kr = –400 kr. Även om UG-priset kan ändras så är det många små producenter som inte kommer att tjäna ekonomiskt på att ta del av UG-systemet i nuläget när det är flera manuella processer.

Särskild hänsyn till små värme- och kylföretag har även tagits genom att förutom mätning även tillåta beräkning av nettoproduktion. Om krav skulle ställas på mätning av nettoproduktion bedömer Energimyndigheten att små företag skulle drabbas mest. Detta eftersom det är mest troligt att dessa inte redan i dag har sådana mätare eftersom de är dyra⁹³ och det i dag inte finns något krav på sådan mätning. Energimyndigheten bedömer att möjligheten att beräkna sin nettoproduktion är nödvändig för att små företag som inte har ekonomisk möjlighet att köpa mätare ska kunna vara med i systemet.

7.5 Konsekvenser för offentlig sektor

Genomförandet av de nya föreskrifterna medför kostnader för offentlig sektor som redovisas nedan.

7.5.1 Konsekvenser för Energimyndigheten

Energimyndigheten prövar ansökningar om rätt till utfärdande av UG, utövar tillsyn samt publicerar löpande information om UG.

Handläggare kommer behöva utbildas inom de nya typerna av energi samt inom IT-systemen, vilket motsvarar 20 personer som behöver lägga en arbetsvecka vardera, alltså 25 procent av en månad, vilket motsvarar ungefär 369 000 kr⁹⁴. Det krävs även IT-utveckling av e-tjänsten Eugen för exempelvis ansökningsformulär via ”Mina sidor” på energimyndighetens webbplats och kontoföringssystemet för att exempelvis kunna utfärda UG. Dessa system behöver dessutom kunna kommunicera med varandra.

Investeringskostnaden för IT-utveckling av e-tjänsten Eugen och kontoföringssystemet tillsammans beräknas uppgå till omkring 9 Mkr enligt

⁹² 50 kW · 8760 timmar/år motsvarar 438 MWh/år, vilket genererar 438 UG/år.

⁹³ Enligt uppgifter från branschen kan mätare för produktion i en anläggning kosta cirka 50 000 kr.

⁹⁴ 20 personer · 73 784 kr per person och månad · 0,25 månader = 368 920 kr.

budgetunderlag. Sedan kommer den löpande kostnaden för driften av systemen öka med ungefär 6 000 kr per månad, vilket blir ytterligare 72 000 kr⁹⁵ per år.

Kommunikationsinsatser är engångskostnader och kommer krävas i form av att anpassa webbplatsen på ett användarvänligt vis och skapa instruktioner för aktörer för att optimera ansökningsprocessen. Anpassning av webbplatsen antas ta sex dagar (48 timmar) för en utvecklare med lön som statligt anställd tjänsteman motsvarar 22 000 kr⁹⁶. Sedan uppskattas sex arbetsdagar för kommunikatörernas arbete, vilket resulterar i ytterligare 22 000 kr⁹⁷. Instruktioner förväntas ta en månad att ta fram för en statligt anställd tjänsteman vilket motsvarar ungefär 74 000 kr.

För Energimyndigheten antas hanteringen per konverteringsärendet ta en halvtimme vilket leder till administrativa kostnader motsvarande ungefär 200 kr⁹⁸ för en statligt anställd tjänsteman. Anta att alla 86 fjärrvärmeföretag som antas ansöka om UG även ska göra en konvertering per månad så motsvarar det löpande kostnader på ungefär 238 000 kr⁹⁹ per år.

I den nya förordningen (2025:000) om ursprungsgarantier för energi 6 § andra stycket föreslås att Energimyndighetens beslut om att utfärda UG får förenas med villkor. Exempelvis kunna tillfälligt stoppa utfärdande under utredning. Det kan vara ett nytt verktyg för Energimyndigheten att motverka att UG vars tillförlitlighet ifrågasätts när marknaden. Ett sådant villkor kan ge anläggningsinnehavare ett incitament att snabbt tillhandahålla myndigheten det underlag som utredningen kräver. Det skulle kunna innebära fördelar för myndighetens resursanvändning genom att utredningar tar mindre tid i anspråk.

Sammanfattningsvis, den totala summan av engångskostnader för Energimyndigheten motsvarar ungefär 9 500 000 kr för att införa föreskrifterna och löpande kostnader efter föreskrifterna trätt i kraft uppskattas öka med ytterligare 310 000 kr per år.

El

De föreslagna förändringarna för el kommer att innebära att fler uppgifter kommer att krävas in från systemets elproducenter. Det kommer innebära en större administrativ belastning för Energimyndigheten. Det krävs även målgruppsanpassade insatser från Energimyndigheten för att se till att kommunikationen kring de nya kraven blir så lättförståeliga som möjligt för systemets alla aktörer, trots tidigare kunskapsnivå. Vid ansökningar blir tydlighet

⁹⁵ 6 000 kr/månad · 12 månader = 72 000 kr.

⁹⁶ 461 kr/timme · 48 timmar = 22 128 kr ≈ 22 000 kr.

⁹⁷ 461 kr/timme · 48 timmar = 22 128 kr ≈ 22 000 kr.

⁹⁸ 0,5 timme · 461 kr/timme = 231 kr ≈ 200 kr.

⁹⁹ 231 kr/konvertering · 86 konverteringar/månad · 12 månader = 238 392 kr ≈ 238 000 kr

viktigt i frågorna som ställs och vart aktören kan vända sig för att få svar på frågan om de inte själva vet vad de ska svara.

Gas, värme och kyla

De föreslagna förändringarna i föreskrifterna medför att Energimyndigheten kommer att behöva lägga tid på kompetensutveckling för att kunna handlägga nya typer av ärenden. För att kunna handlägga dessa behöver även nya handläggningsrutiner tas fram. När föreskrifterna träder i kraft kommer det leda till en ökad ärendemängd, vilket leder till att Energimyndigheten behöver lägga mer tid på ärendehandläggning. Det kommer troligtvis, framför allt i ett initialt skede, krävas genomgång av flera handläggare. Detta kan komma att leda till längre handläggningstider för UG. Eftersom rapportering av mätvärden inte kommer ske via EDIEL-system som för el utan utföras manuellt av producenten kan det leda till ytterligare granskning eller manuell hantering för Energimyndigheten. Vidare kommer Energimyndigheten att behöva utöka sin omvärldsbevakning till att även följa UG-marknaden för gas, värme och kyla.

7.5.2 Konsekvenser för övrig offentlig verksamhet

Nedan redovisas de konsekvenser de nya föreskrifterna får för övrig offentlig verksamhet.

El

Övrig offentlig verksamhet som påverkas av de föreslagna förändringarna utgörs av de offentliga aktörer som har elproduktionsanläggningar i systemet eller som kan komma att vilja ansluta befintliga eller framtida anläggningar. Det finns idag 38 aktörer inom offentlig verksamhet som har produktionsanläggningar i systemet. 27 av aktörerna utgörs av kommuner, medan resterande består av bland annat regioner och universitet. Tillsammans äger de totalt 102 anläggningar i systemet. Det är även många kommuner som har anläggningar via kommunala aktiebolag, men dessa är inte inräknade i detta avsnitt.

Tabell 46. Antal anläggningar som ägs av offentlig verksamhet uppdelat efter typ av energikälla. Antalen inkluderar både de som är godkända för UG och EECS-UG, oavsett vilken mät punkt de har.

Energikälla	Antal anläggningar
Sol	70
Vind	23
Bio / torv / fossil	2
Vatten	7
<i>Totalt</i>	<i>102</i>

I övrigt bedöms förändringarna inte ha någon inverkan på offentlig verksamhet.

Gas, värme och kyla

Övriga myndigheter som exempelvis Swedac kan eventuellt också behöva göra föreskriftsändringar om mätarens noggrannhet eftersom detta saknas i det befintliga regelverket för nettoproduktion vid produktionsanläggningen.

Majoriteten av alla fjärrvärmeanläggningar är kommunalt ägda och det förekommer även kommunalt ägda gasanläggningar, främst inom biogas. Dessa har möjlighet att ansöka om utfärdande av UG och påverkas i sådant fall ekonomiskt på samma sätt som övriga producenter enligt 7.1.2 Gas och 7.1.3 Värme och kyla.

I övrigt bedöms de nya föreskrifterna inte ha någon inverkan på offentlig verksamhet.

7.6 Konsekvenser för energikunder

De nya föreskrifterna bedöms påverka el-, gas- och värme/kyla-kunder enligt följande.

7.6.1 EI

De ekonomiska konsekvenserna för elkunder kan i många fall hänga ihop med konsekvenserna för UG-kunderna. UG-kunder är till stor del elhandelsföretag som fastställer det slutgiltiga priset för slutkundens el. Energimyndighetens bedömning är att priset på UG är det enda sättet som de nya föreskrifterna kan påverka elkunderna ekonomiskt.

Utöver de finansiella konsekvenserna för elkunder, påverkas deras tillit till UG-systemet. Annullering av UG för egenanvänd el säkerställer att konsumenter kan lita på att elen som intygas av en UG verkligen tillförts elnätet, både vad gäller

typ och mängd. Detta stärker trovärdigheten för UG-systemet och förebygger att ett miljövärde kan användas flera gånger. Förslagen klargör även att UG inte får utfärdas för el från elnätet som lagrats i energilager, såsom batterier, vilket förhindrar felmärkning av elen.

7.6.2 Gas, värme och kyla

De nya föreskrifterna kommer att få konsekvenser för kunder som köper gas, värme eller kyla. Det är rimligt att anta att både kostnader för UG och för företagets administration för att vara med i systemet kommer att föras över till slutkunderna. Dessutom utgör fjärrvärmenät en form av naturligt monopol gällande distributionen av värme, vilket innebär att en fjärrvärmekund inte kan byta leverantör. Det är heller inte alltid praktiskt möjligt för fjärrvärmekunder att byta uppvärmningssätt.

De löpande kostnaderna som beskrivs i 7.1 uppgår till ungefär 4 800 kr per aktör och år. Den löpande genomsnittliga kostnaden kommer att bli mindre per UG ju fler UG som produceras. För en liten gasproducent som producerar 1 GWh energi per år motsvarar det 1 000 UG. Kostnaden blir därmed 5 kr per MWh¹⁰⁰. För en större gasproducent eller en liten värmeproducent som producerar 100 GWh per år blir kostnaden som beräknas överförs till slutkund 0,05 kr per MWh¹⁰¹. För en stor värmeproducent, som producerar 3 000 GWh per år blir kostnaden som beräknas överförs till slutkund 0,002 kr per MWh¹⁰².

Utöver ovan nämnda administrativa kostnader tillkommer även kostnader för UG för slutkunden. För en villakund med ett avtal garanterat med UG och en värmeförbrukning på 20 MWh per år krävs att leverantören annullerar 20 UG per år till förmån för kunden. Detta innebär att om 100 procent av dessa kostnader förs över till kunden ökar kostnaderna för avtalet med 200 kr per år¹⁰³ för UG.

8 Miljömässiga konsekvenser

De miljömässiga konsekvenserna av de nya föreskrifterna är försumbara enligt följande resonemang som tar upp löpande miljöpåverkan först och därefter kort även initiala konsekvenser.

Om elproduktionsanläggningar som också tilldelas elcertifikat ändrar sin mätpunkt, som ligger till grund för UG så att den skiljer sig från den för elcertifikat, leder det till fördubblat mängd rapportering av mätvärden. Då rapporteringen för el sker var 15:e minut, varje dygn, 365 dagar/år, blir det

¹⁰⁰ $4\,817 \text{ kr per år} / 1\,000 \text{ MWh per år} = 4,8 \text{ kr per MWh} \approx 5 \text{ kr per MWh}$.

¹⁰¹ $4\,817 \text{ kr per år} / 100\,000 \text{ MWh per år} = 0,048 \text{ kr per MWh} \approx 0,05 \text{ kr per MWh}$.

¹⁰² $4\,817 \text{ kr per år} / 3\,000\,000 \text{ MWh per år} = 0,0016 \text{ kr per MWh} \approx 0,002 \text{ kr per MWh}$.

¹⁰³ $20 \text{ UG} \cdot 10 \text{ kr/UG} = 200 \text{ kr}$, baserat på antaget UG-pris på 10 kr, se avsnitt 7.1.3.

årligen 35 040 ytterligare mätvärdesrapporteringar för var och en av dessa anläggningar. Det bedöms att upp till knappt 1 800 anläggningar¹⁰⁴ kan komma att ha olika mätpunkter för UG och elcertifikat och därför rapportera för elcertifikat och UG separat. Mätvärden skickas digitalt via Ediel-systemet. Med antagandet att koldioxidekvivalentutsläpp av rapportering av ett mätvärde motsvarar ett kort mejl¹⁰⁵ (0,1 g), motsvarar 35 040 ytterligare mätvärden utsläpp motsvarande cirka 3,5 kg/år och maximalt ökar då utsläppen för alla anläggningar sammantaget med $3,5 \text{ kg/år} \cdot 1\,800 = 6\,300 \text{ kg/år}$.

Därtill kommer den månadsvisa manuella rapporteringen av mätvärden för uppskattningsvis 296 biogasanläggningar plus 146 värme/kyla-anläggningar, samt för egenanvänd el av cirka 100 bioanläggningar. Årligen blir det $542 \cdot 12 = 6\,504$ rapporteringar som ger upphov till ytterligare 111 kg koldioxidekvivalenter (räknat med 17 g/rapportering som motsvarar ett mejl som tar 10 min att skriva och mottas av en laptop där det tar 3 min att läsa¹⁰⁶).

Tillsammans bedöms alltså de nya föreskrifterna leda till koldioxidekvivalentutsläpp på 6,4 ton/år, vilket är mindre än de årliga konsumtionsbaserade utsläpp av en person i Sverige som ligger på 8,4 ton¹⁰⁷. Därmed bedöms de ökade utsläpp som rapportering medför bidra marginellt till alla Sveriges totala utsläpp.

I sammanhanget kan det nämnas att den kapacitetsgräns för mindre produktionsanläggningar som föreslås i förordningen har som följd att cirka 11 000 elproduktionsanläggningar slutar rapportera sina mätvärden, vilket i sin tur ger minskade utsläpp på cirka 38,5 ton/år.

Gällande initial miljöpåverkan så kan det tillkomma behov av utbyggnation av IT-infrastruktur och nya elmätare i IKN, och därmed ett ökat behov av grundämnen. Utvinning av dessa grundämnen medför negativ miljöpåverkan, men på grund av den ringa mängden bedöms påverkan även här vara marginell.

¹⁰⁴ 2024-12-06 är det 1 832 anläggningar som rapporterar i IKN med produktionskapacitet på 50 kW eller större, och som får både UG och elcertifikat. Drar man av de som har biobränsle, och därför kanske hellre behåller mätpunkt men rapporterar för egenanvändning, så är det 1 776 anläggningar kvar som potentiellt kan komma få olika mätpunkter för UG och elcertifikat.

¹⁰⁵ The Carbon Literacy Trust, The Carbon Cost of an Email: <https://carbonliteracy.com/the-carbon-cost-of-an-email/> 2022. *The Carbon Literacy Project*. (hämtad 2024-10-31).

Baserad på dessa siffror antas 0,1 g koldioxidutsläpp per mätvärdesrapportering.

¹⁰⁶ The Carbon Literacy Trust, The Carbon Cost of an Email: <https://carbonliteracy.com/the-carbon-cost-of-an-email/> 2022. *The Carbon Literacy Project*. (hämtad 2024-10-31).

¹⁰⁷ Statistikmyndigheten, Miljöräkenskaper. *Statistikmyndigheten SCB*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/miljoekonomi-och-hallbar-utveckling/miljorakenskaper/> (hämtad 2025-01-20). Siffran 8,4 ton/år gäller år 2022.

9 Sociala konsekvenser

Energimyndigheten bedömer att förslagen har en minimal eller ingen påverkan på människors hälsa, levnadsförhållanden, arbetsmarknad och bostadsförhållanden. Vad gäller jämställdhet mellan kvinnor och män anses förslagen inte ge upphov till några kända eller potentiella direkta effekter. Syftet med UG-systemet idag är att öka transparensen kring elens ursprung genom att göra det möjligt att säkerställa att det har producerats lika mycket el från en viss kraftkälla som en elanvändare efterfrågat genom sitt elavtal. Den nya föreskriften syftar till att anpassa systemet efter EU-samarbetets mål att utvidga omfattningen till fler typer av energi än bara el samt öka systemets tillförlitlighet. Eventuella frågor kopplade till exempelvis ojämnr könsrepresentation inom energisektorn, eller skillnader i hur kvinnor och män använder hushållsel, berörs inte av de aktuella förslagen på ett tillräckligt direkt sätt för att motivera ett ingående resonemang om deras effekter i dessa avseenden.

10 Ikraftträdande och informationsinsatser

De föreslagna föreskrifterna preciserar den reglering som införs i förordning. Föreskrifterna bör därför träda i kraft i så nära samband som möjligt med att den nya förordningen träder i kraft den 1 januari 2026. Det finns en övergångsbestämmelse i punkt tre av föreskriften om att korrektionsfaktorn för nettoelproduktion får fastställas för anläggningar över 10 MW utan att producenten behöver bifoga en verifieringsrapport. Detta är giltigt från den 1 januari 2026 fram till 31 december 2026. Det innebär att anläggningar över 10 MW under övergångsperioden har möjlighet att använda sig av en schablon för korrektionsfaktor, men att de innan 31 december behöver ha fått ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier för el med en korrektionsfaktor utifrån en verifieringsrapport för att de fortsatt ska få ursprungsgarantier utfärdade efter 31 december 2026.

Remissen av den nya förordningen publicerades även på Energimyndighetens webbsida. Alla som prenumererar på nyheter om elcertifikat respektive UG nås av denna information via mejl.

10.1 Samråd

I samband med arbetet att ta fram de föreslagna nya föreskrifterna och tillhörande konsekvensutredning har flertalet dialogmöten med representanter för berörda branscher ägt rum. Två möten med *Energiföretagen* har genomförts, varav det ena fokuserade på UG för värme/kyla och det andra fokuserade på rapportering

av mätvärden för el. Två dialogmöten vardera har även ägt rum med *Skogsindustrierna* respektive *Svensk Solenergi* beträffande UG för el, och med *Energigas Sverige* beträffande UG för gas. Ytterligare ett möte har genomförts med *Energigas Sverige* och representant för gasbranschen beträffande frågor om mätare för gas. *Svensk Vindenergi* har också erbjudits en möjlighet till ett dialogmöte, men utan återkoppling. Förslaget till nya föreskrifter kommer att remitteras till branschen och berörda myndigheter 2025-06-12. I samrådet ges aktörer möjlighet att ge synpunkter på de nya föreskrifterna.

10.2 Uppföljning

En tid efter att föreskrifterna trätt i kraft kommer Energimyndigheten genom tillsyn undersöka om producenterna följer reglerna i föreskrifterna.

10.3 Kontaktpersoner

Johan Forsman, johan.forsman@energimyndigheten.se, 016-544 23 68

Daniel Mariedahl, daniel.mariedahl@energimyndigheten.se, 016-544 20 59